

Dones i treball

Publicació estadística
del Departament de Treball
Anuari 2007

“
a la feina
iguals
”

Dones i treball

Publicació estadística
del Departament de Treball
Anuari 2007

“

Tot i que en els darrers anys existeix una tendència a la reducció de l'atur femení, encara avui seguim observant un comportament diferenciat per raó de gènere en el mercat de treball català.

”

Presentació

Us presentem un nou exemplar de l'Anuari Dones i Treball 2007, una publicació de gran utilitat per a desenvolupar tasques d'anàlisi i investigació sobre la situació de les dones en el mercat de treball i la seva evolució.

Les dades estadístiques desagregades per sexe són necessàries per tal de poder seguir avançant en la construcció d'un mercat de treball en igualtat. D'aquesta manera és com podem detectar i fer visibles les diferències entre dones i homes i valorar l'abast de les desigualtats de gènere encara existents.

La informació obtinguda de l'Anuari al llarg dels anys ens ha permès qüestionar el sistema social de gènere. Un sistema que explica, en part, les desigualtats en les retribucions per un mateix treball o un treball d'igual valor, la poca presència de dones en àmbits de prestigi social com les noves tecnologies, les enginyeries i el món financer, i la manca de dones en els càrrecs directius i de presa de decisions.

I, a la vegada, també ens ha permès comparar les dades sobre la situació laboral de les dones respecte a anys anteriors, oferint-nos l'oportunitat d'obtenir una imatge fiable i evolutiva dels canvis i les millores assolides, i també de les dificultats que encara marquen les desigualtats entre dones i homes.

Ara fa aproximadament un any de l'aprovació de la Llei orgànica per a la igualtat efectiva entre dones i homes, que incorpora un conjunt de mesures transversals que incideixen en les persones, les empreses i l'Administració. La Llei té com a objectius aplicar el principi d'igualtat i treballar per eliminar les discriminacions contra les dones en tots els àmbits, tant les ja existents com intentant prevenir qualsevol tipus de conducta basada en criteris sexistes.

L'Anuari, que amb aquesta edició ja en compta tres, és pioner en el reconeixement d'aquesta transversalitat. En aquestes tres edicions, l'Anuari ha permès obtenir una diagnosi detallada de la realitat laboral de les dones a Catalunya; una informació que resulta del tot imprescindible en el procés de disseny i implementació de polítiques públiques dirigides a assolir la igualtat d'oportunitats en el mercat de treball.

L'Anuari Dones i Treball 2007 integra i ordena tota la informació estadística extreta de múltiples fonts i s'ofereix en format paper i digital, per tal que sigui una publicació de fàcil accés i ús per a tothom.

Enguany, aquesta publicació s'ha enriquit gràcies als suggeriments i propostes que ens heu fet arribar i a la incorporació de nous indicadors, com les dades relatives al permís de paternitat.

Esperem, doncs, que aquest Anuari, una vegada més, sigui una eina útil i transformadora que contribueixi a la millora de la situació de les dones en el mercat de treball i que ens permeti seguir avançant en la construcció d'un món laboral amb més igualtat i qualitat per a tots i totes.

Hble. Sra. Mar Serna Calvo
Consellera de Treball
Generalitat de Catalunya

Índex

07

Mercat de treball

- 08 Població en relació amb l'activitat
- 16 Activitat
- 24 Ocupació
- 34 Directives i empresàries
- 38 Atur
- 46 Inactivitat
- 49 Atur registrat
- 59 Afiliació a la Seguretat Social
- 66 Contractació laboral
- 78 Contractació laboral
de persones estrangeres
- 84 Conciliacions individuals per acomiadament
- 87 Regulació d'ocupació per expedients
autoritzats

95

Condicions de vida en el treball

- 96 Parcialitat i temporalitat
- 107 Mitjana d'hores treballades
- 110 Permisos de maternitat i paternitat
- 112 Salari brut mitjà anual percebut
- 114 Sinistralitat laboral
- 118 Rotació laboral

I2I

Polítiques actives d'ocupació

- 122 Resum dels programes de polítiques
actives d'ocupació del Servei d'Ocupació
de Catalunya

I25

Participació

- 126 Representació sindical
- 130 Delegats i delegades de prevenció
- 133 Negociació col·lectiva
- 137 Societats laborals i cooperatives de segon grau

I4I

Protecció social

- 142 Renda mínima d'inserció

I49

Notes metodològiques

Mercat de treball

08 Població en relació amb l'activitat

Població de 16 anys i més en relació amb l'activitat
Població de 16 a 64 anys en relació amb l'activitat
Principals taxes del mercat de treball

16 Activitat

Població activa segons edat
Taxa d'activitat segons edat
Població activa segons nivell de formació assolit
Taxa d'activitat segons nivell de formació assolit

24 Ocupació

Població ocupada segons edat
Taxa d'ocupació segons edat
Població ocupada segons nivell de formació assolit
Taxa d'ocupació segons nivell de formació assolit
Població ocupada segons sectors econòmics

34 Directives i empresàries

Població ocupada en llocs de direcció
Població ocupada. Empresariat amb o sense persones assalariades
Població ocupada en llocs de direcció segons edat
Població ocupada en llocs de direcció segons nivell de formació assolit

38 Atur

Població aturada segons edat
Taxa d'atur segons edat
Població aturada en relació amb l'experiència laboral i el sector econòmic

46 Inactivitat

Població inactiva segons situació d'inactivitat

49 Atur registrat

Atur registrat segons edat
Atur registrat segons nivell de formació assolit
Atur registrat segons durada de la demanda
Atur registrat per sector econòmic

59 Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons edat
Afiliació a la Seguretat Social segons règim de protecció
Afiliació a la Seguretat Social segons nacionalitat

66 Contractació laboral

Contractes registrats segons durada
Contractes registrats segons jornada laboral
Contractes registrats per sector econòmic
Contractes registrats per edat
Contractes registrats per nivell de formació

78 Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres segons durada
Contractes de persones estrangeres segons jornada laboral
Contractes de persones estrangeres per sector econòmic
Contractes de persones estrangeres per edat
Contractes de persones estrangeres per nivell de formació

84 Conciliacions individuals per acomiadament

Acomiadaments segons edat
Acomiadaments segons antiguitat a l'empresa
Acomiadaments segons tram professional

87 Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons mesura
Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons sector d'activitat econòmica de l'empresa
Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons la causa de l'expedient

Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) que mesuren la població en relació a l'activitat, la població potencialment activa a Catalunya, és a dir, aquella que té 16 anys o més, era de 6.049.100 persones, de les quals 3.070.800 eren dones, en el 2007.

Si considerem només el conjunt d'aquestes dones, trobem que 1.641.100 són actives que estan repartides entre 1.510.100 ocupades i 130.900 aturades. Les 1.429.800 restants són considerades inactives. Aquestes mateixes xifres expressades en termes percentuals indiquen que el 49,2% de les dones potencialment actives tenen una feina assalariada o són empresàries, que el 4,3% està a l'atur i que el 46,6% són inactives. Una situació que convé destacar perquè mostra un fet relativament recent en el mercat laboral català. A saber, s'ha trencat el predomini de la inactivitat entre la majoria de les dones adultes si només considerem el col·lectiu femení, perquè, segons les dades del conjunt de dones potencialment actives a Catalunya el 2007, les ocupades i les aturades superen les inactives.

S'ha de precisar, però, que aquesta població potencialment activa femenina a penes ha crescut un 1,9% en relació al 2006. Un augment que, si bé és gairebé igual al que s'ha donat en el conjunt de tota la població, queda per sota de l'increment de la població potencialment activa masculina. En concret, hi ha hagut un augment de 56.500 dones i de 61.000 homes. En termes comparatius, a Espanya i a Europa, la població potencialment activa creix a un ritme més moderat que a Catalunya, tant en el seu conjunt com entre les dones.

Sempre tenint en compte només el conjunt d'aquesta població femenina, s'observa que hi ha més dones que són considerades inactives que no pas actives, tant a Espanya com a Europa. És a dir, hi ha un predomini de la inactivitat femenina sobre l'activitat femenina que pot considerar-se una característica típica del mercat laboral espanyol, només trencada per la major presència de dones en l'activitat laboral a Catalunya. Una major activitat femenina que, en el cas català i sempre en relació a Espanya, va acompanyada per un nivell d'ocupació femenina més elevat i una menor proporció de dones aturades.

D'altra banda, també s'ha de destacar que Catalunya, a causa de la major proporció de dones actives que d'inactives, se situa per sobre de la mitjana europea, després de l'ampliació

de l'Europa dels 27. En canvi, si es considera només el percentatge de dones ocupades dins d'aquesta població potencialment activa femenina, aleshores Catalunya segueix per sota de la mitjana europea, la qual cosa vol dir que, finalment, hi ha més proporció d'aturades a Catalunya que a Europa.

Si comparem el pes dels homes i de les dones en el conjunt d'aquesta població potencialment activa, veiem que les dones són més nombroses que els homes, en una proporció que no ha variat en relació a 2006. Tampoc s'ha modificat la proporció entre dones i homes en el conjunt dels principals indicadors laborals. Això vol dir que, si comparem ambdós sexes, els homes segueixen protagonitzant l'activitat i l'ocupació, mentre que les dones són majoria a l'atur i a la inactivitat. Tant és així que, en termes percentuals, les dones són només el 43,2% de la població activa i el 42,6% de la població ocupada, però, en canvi, representen el 52,0% de la població aturada i el 63,5% de la població inactiva. Unes proporcions que a penes han variat en relació a 2006, a excepció d'una petita disminució en la proporció d'aturades i d'un lleuger augment de la proporció de les inactives. De fet, aquestes proporcions entre els indicadors laborals masculins i femenins posen de manifest uns trets estructurals del mercat laboral que no només es mantenen, sinó que exemplifiquen la vigència de les desigualtats de gènere en el mercat de treball, tant a Catalunya com a Espanya o a Europa. Desigualtats que manifesten la seva persistència en l'àmbit concret de l'ocupació, tal com més endavant es podrà constatar.

Si comparem les dades de la població potencialment activa, a Catalunya, a Espanya i a Europa, veiem aparèixer un escenari i unes tendències molt similars, amb alguna especificitat que paga la pena remarcar. En primer lloc, cal destacar que Catalunya és l'únic territori on creix el pes de les dones inactives en el conjunt dels homes i les dones que és considerat com a població inactiva. És un augment molt lleu, però que cal destacar perquè inverteix la pauta que feia reduir, en aquests darrers anys, la presència de les dones en el conjunt de la inactivitat. En segon lloc, s'observa com, tant a Catalunya com a Espanya, disminueix el pes de les dones aturades en el conjunt de la població aturada, de manera més accentuada en el cas espanyol. Una situació contrària a l'europea, on, en canvi, el pes de les aturades creix lleu-

gerament. Per últim, es posa de manifest que el pes de les dones actives i de les ocupades es manté sense variacions o té un increment escàs, tant a Catalunya com a Europa, mentre que a Espanya s'observen augments força més significatius de les proporcions femenines.

En qualsevol cas, la situació no varia massa si es considera el col·lectiu de la població potencialment activa que només té entre 16 i 64 anys, el més habitualment considerat com a potencialment actiu. Aleshores, veiem com la població femenina continua sent inferior al 50%, tant a Catalunya com a Espanya. Una proporció que es manté malgrat l'augment que aquests col·lectius femenins han experimentat en relació al 2006. Tanmateix, aquest increment situa la població femenina potencialment activa de 16 a 64 anys, a Catalunya, en 2.401.100 dones, de les quals 1.633.300 són actives i 767.800, inactives. És a dir, el 68,0% són actives i el 32% són inactives. Una major proporció d'actives que cal destacar com a indicador que l'activitat laboral és ja un tret característic de la vida de la majoria de les dones catalanes, espanyoles i europees d'aquestes edats, malgrat s'hagi de recordar que aquestes dades conviuen, alhora, amb la continuïtat de la inactivitat, que també és encara un tret distintiu del mercat laboral femení.

De nou, Catalunya presenta els nivells més elevats d'ocupació femenina, si els comparem amb Espanya i Europa, per a aquest col·lectiu de 16 a 64 anys. En concret, la població ocupada femenina a Catalunya és d'1.502.700 dones. És a dir, el 62,6% de la població femenina d'aquests grups d'edat. En canvi, el col·lectiu d'aturades és de 130.500 dones, la qual cosa significa el 5,4% de les dones de 16 a 64 anys.

El balanç és igualment positiu per a l'ocupació femenina a Catalunya, si considerem el període 2006-2007 en aquest col·lectiu d'edat. Un balanç que s'explica tant pel creixement en el nombre d'ocupades, en relació a 2006, com perquè a Catalunya no hi ha hagut tant augment de l'atur femení com a Espanya. Espanya i Europa comparteixen també aquesta tendència de millora de l'ocupació femenina. Cal precisar que, a Espanya, l'ocupació femenina ha crescut a un ritme encara més elevat que a Catalunya, i que, a Europa, aquest balanç positiu és degut, principalment, a la reducció de l'atur femení.

Segons les dades relatives a la població po-

tencialment activa d'entre 16 i 64 anys, la taxa d'activitat femenina a Catalunya és del 68%, una xifra superior a l'espanyola (62,8%) i a l'europea (63,2%). S'ha de remarcar, però, un cert estancament de la taxa d'ocupació femenina a Catalunya, que arriba al 62,6%, després d'un petit creixement entre 2006 i 2007. En aquest sentit, Catalunya continua tenint una taxa d'ocupació femenina superior a l'espanyola i a l'europea. D'altra banda, però, convé no oblidar que, en cap dels casos esmentats, les taxes d'ocupació femenina s'apropen a les taxes d'ocupació masculina, que continuen sent força més altes.

Tanmateix, tot i l'optimisme que aquestes xifres semblen traspuar, segueix quedant pendent el repte de l'atur, i en concret de l'atur femení. La taxa d'atur femení a Catalunya roman en el 8,0%, per sobre de la taxa d'atur masculí, que és del 5,6%. Un panorama un xic més engrescador que l'observat a Espanya, on el nivell d'atur és força més elevat, especialment en el cas de la taxa d'atur femení. En canvi, la realitat del conjunt d'Europa presenta un escenari diferent. La taxa europea d'atur femení és inferior a la catalana i a l'espanyola, situant-se en el 7,7%, però hi ha una taxa d'atur masculí del 6,9% que és superior a l'observada a Catalunya i a Espanya.

En resum, les xifres mostren com, entre 2006 i 2007, l'ocupació femenina a Catalunya supera, a hores d'ara, la xifra del 60%, fixada com a objectiu europeu per al 2010. Aquesta situació referma la continuïtat de la presència femenina en el mercat laboral català. Tanmateix, l'optimisme s'ha de moderar perquè aquesta major ocupació femenina conviu amb unes taxes d'atur femení que, si bé són inferiors a les espanyoles, encara són superiors a les europees.

Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Població de 16 anys i més en relació amb l'activitat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)					
Població de 16 anys i més	3.014,3	3.070,8	56,5		
Actives	1.598,6	1.641,1	42,5		
· Ocupades	1.469,3	1.510,1	40,8		
· Aturades	129,2	130,9	1,7		
Inactives	1.415,7	1.429,8	14,1		
Ambdós sexes (en milers)					
Població de 16 anys i més	5.931,6	6.049,1	117,5		
Actius/ives	3.699,1	3.799,1	100,0		
· Ocupats/ades	3.452,0	3.547,3	95,3		
· Aturats/ades	247,1	251,8	4,7		
Inactius/ives	2.232,5	2.250,0	17,5		
% dones sobre ambdós sexes					
Població de 16 anys i més	50,8	50,8	0,0		
Actives	43,2	43,2	0,0		
· Ocupades	42,6	42,6	0,0		
· Aturades	52,3	52,0	-0,3		
Inactives	63,4	63,5	0,1		

Població femenina de 16 anys i més
Catalunya IV trim. 2007

■ Ocupades 49,2%
■ Aturades 4,3%
■ Inactives 46,6%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)					
Població de 16 anys i més	18.980,5	19.298,5	318,0		
Actives	9.217,3	9.528,1	310,8		
· Ocupades	8.170,5	8.479,8	309,3		
· Aturades	1.046,9	1.048,3	1,4		
Inactives	9.763,2	9.770,4	7,2		
Ambdós sexes (en milers)					
Població de 16 anys i més	37.235,5	37.896,9	661,4		
Actius/ives	21.812,4	22.404,5	592,1		
· Ocupats/ades	20.001,8	20.476,9	475,1		
· Aturats/ades	1.810,6	1.927,6	117,0		
Inactius/ives	15.423,1	15.492,4	69,3		
% dones sobre ambdós sexes					
Població de 16 anys i més	51,0	50,9	-0,1		
Actives	42,3	42,5	0,2		
· Ocupades	40,8	41,4	0,6		
· Aturades	57,8	54,4	-3,4		
Inactives	63,3	63,1	-0,2		

Població femenina de 16 anys i més
Espanya IV trim. 2007

■ Ocupades 43,9%
■ Aturades 5,4%
■ Inactives 50,6%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

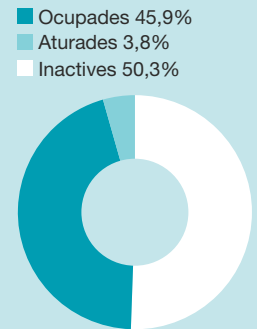
Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Població de 16 anys i més en relació amb l'activitat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones (en milers)					-15%	-10%	-5%	0%	5%	
Població de 15 anys i més	210.825	211.878	1.053							
Actives	104.513	105.401	889							
· Ocupades	95.328	97.277	1.949							
· Aturades	9.185	8.125	-1.060							
Inactives	106.313	106.477	164							
Ambdós sexes (en milers)					-15%	-10%	-5%	0%	5%	
Població de 15 anys i més	407.769	409.912	2.143							
Actius/ives	233.141	234.678	1.537							
· Ocupats/ades	214.242	218.228	3.986							
· Aturats/ades	18.899	16.450	-2.449							
Inactius/ives	174.628	175.234	606							
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals					
				-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Població de 15 anys i més	51,7	51,7	0,0							
Actives	44,8	44,9	0,1							
· Ocupades	44,5	44,6	0,1							
· Aturades	48,6	49,4	0,8							
Inactives	60,9	60,8	-0,1							

Població femenina de 15 anys i més
Unió Europea II trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Població de 16 a 64 anys en relació amb l'activitat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones (en milers)						
Població de 16 a 64 anys	2.354,3	2.401,1	46,8			
Actives	1.589,9	1.633,3	43,4			
· Ocupades	1.460,7	1.502,7	42,0			
· Aturades	129,2	130,5	1,3			
Inactives	764,3	767,8	3,5			
Ambdós sexes (en milers)						
Població de 16 a 64 anys	4.781,8	4.880,2	98,4			
Actius/ives	3.673,7	3.775,6	101,9			
· Ocupats/ades	3.427,0	3.524,3	97,3			
· Aturats/ades	246,7	251,4	4,7			
Inactius/ives	1.108,1	1.104,5	-3,6			
% dones sobre ambdós sexes						
Població de 16 a 64 anys	49,2	49,2	0,0			
Actives	43,3	43,3	0,0			
· Ocupades	42,6	42,6	0,0			
· Aturades	52,4	51,9	-0,5			
Inactives	69,0	69,5	0,5			

Població femenina de 16 a 64 anys
Catalunya IV trim. 2007

■ Ocupades 62,6%
■ Aturades 5,4%
■ Inactives 32,0%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones (en milers)						
Població de 16 a 64 anys	14.832,6	15.091,3	258,7			
Actives	9.169,6	9.480,3	310,7			
· Ocupades	8.123,8	8.432,7	308,9			
· Aturades	1.045,8	1.047,7	1,9			
Inactives	5.663,0	5.610,7	-52,3			
Ambdós sexes (en milers)						
Població de 16 a 64 anys	30.002,5	30.551,8	549,3			
Actius/ives	21.669,4	22.253,0	583,6			
· Ocupats/ades	19.861,5	20.326,8	465,3			
· Aturats/ades	1.807,8	1.926,2	118,4			
Inactius/ives	8.333,2	8.298,6	-34,6			
% dones sobre ambdós sexes						
Població de 16 a 64 anys	49,4	49,4	0,0			
Actives	42,3	42,6	0,3			
· Ocupades	40,9	41,5	0,6			
· Aturades	57,8	54,4	-3,4			
Inactives	68,0	67,6	-0,4			

Població femenina de 16 a 64 anys
Espanya IV trim. 2007

■ Ocupades 55,9%
■ Aturades 6,9%
■ Inactives 37,2%

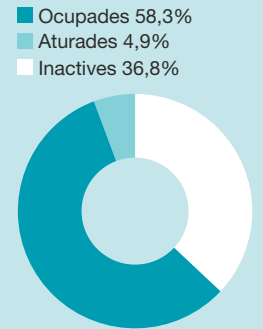

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball
 Població en relació amb l'activitat
Població de 16 a 64 anys en relació amb l'activitat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)				-15%	-10%	-5%	0%	5%	
Població de 15 a 64 anys	163.870	164.479	609						
Actives	103.172	103.998	826						
· Ocupades	94.005	95.887	1.882						
· Aturades	9.167	8.110	-1.057						
Inactives	60.698	60.481	-217						
Ambdós sexes (en milers)				-15%	-10%	-5%	0%	5%	
Població de 15 a 64 anys	326.939	328.079	1.140						
Actius/ives	229.534	230.926	1.392						
· Ocupats/ades	210.681	214.522	3.841						
· Aturats/ades	18.853	16.404	-2.449						
Inactius/ives	97.405	97.153	-252						
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals					
				0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Població de 15 a 64 anys	50,1	50,1	0,0						
Actives	44,9	45,0	0,1						
· Ocupades	44,6	44,7	0,1						
· Aturades	48,6	49,4	0,8						
Inactives	62,3	62,3	0,0						

**Població femenina
 de 15 a 64 anys**
 Unió Europea II trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

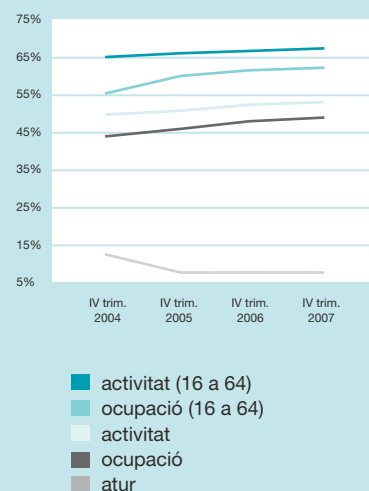
Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Principals taxes del mercat de treball

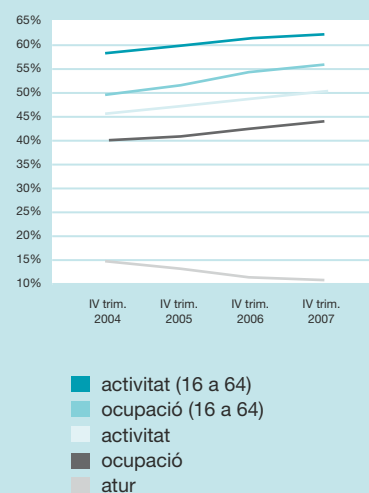
Catalunya				Variació en punts percentuals					
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8
Dones									
Taxa d'activitat	53,0	53,4	0,4						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	67,5	68,0	0,5						
Taxa d'ocupació	48,7	49,2	0,5						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	62,0	62,6	0,6						
Taxa d'atur	8,1	8,0	-0,1						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	8,1	8,0	-0,1						
Homes									
Taxa d'activitat	72,0	72,5	0,5						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	85,8	86,4	0,6						
Taxa d'ocupació	68,0	68,4	0,4						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	81,0	81,5	0,5						
Taxa d'atur	5,6	5,6	0,0						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	5,6	5,6	0,0						
Ambdós sexes									
Taxa d'activitat	62,4	62,8	0,4						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	76,8	77,4	0,6						
Taxa d'ocupació	58,2	58,6	0,4						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	71,7	72,2	0,5						
Taxa d'atur	6,7	6,6	-0,1						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	6,7	6,7	0,0						

Evolució de les taxes femenines a Catalunya

Espanya				Variació en punts percentuals					
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Dones									
Taxa d'activitat	48,6	49,4	0,8						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	61,8	62,8	1,0						
Taxa d'ocupació	43,0	43,9	0,9						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	54,8	55,9	1,1						
Taxa d'atur	11,4	11,0	-0,4						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	11,4	11,1	-0,3						
Homes									
Taxa d'activitat	69,0	69,2	0,2						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	82,4	82,6	0,2						
Taxa d'ocupació	64,8	64,5	-0,3						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	77,4	76,9	-0,5						
Taxa d'atur	6,1	6,8	0,7						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	6,1	6,9	0,8						
Ambdós sexes									
Taxa d'activitat	58,6	59,1	0,5						
Taxa d'activitat (de 16 a 64 anys)	72,2	72,8	0,6						
Taxa d'ocupació	53,7	54,0	0,3						
Taxa d'ocupació (de 16 a 64 anys)	66,2	66,5	0,3						
Taxa d'atur	8,3	8,6	0,3						
Taxa d'atur (de 16 a 64 anys)	8,3	8,7	0,4						

Evolució de les taxes femenines a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

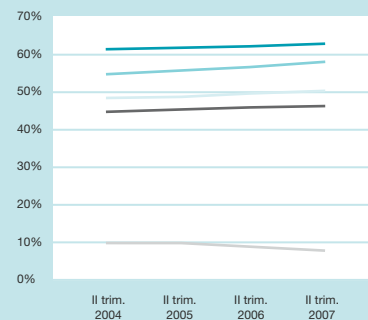
Mercat de treball

Població en relació amb l'activitat

Principals taxes del mercat de treball

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Taxa d'activitat	49,6	49,7	0,1							
Taxa d'activitat (de 15 a 64 anys)	63,0	63,2	0,2							
Taxa d'ocupació	45,2	45,9	0,7							
Taxa d'ocupació (de 15 a 64 anys)	57,4	58,3	0,9							
Taxa d'atur	8,8	7,7	-1,1							
Taxa d'atur (de 15 a 64 anys)	8,9	7,8	-1,1							
Homes				-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Taxa d'activitat	65,3	65,3	0,0							
Taxa d'activitat (de 15 a 64 anys)	77,5	77,6	0,1							
Taxa d'ocupació	60,4	61,1	0,7							
Taxa d'ocupació (de 15 a 64 anys)	71,6	72,5	0,9							
Taxa d'atur	7,6	6,4	-1,2							
Taxa d'atur (de 15 a 64 anys)	7,7	6,5	-1,2							
Ambdós sexes				-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Taxa d'activitat	57,2	57,3	0,1							
Taxa d'activitat (de 15 a 64 anys)	70,2	70,4	0,2							
Taxa d'ocupació	52,5	53,2	0,7							
Taxa d'ocupació (de 15 a 64 anys)	64,4	65,4	1,0							
Taxa d'atur	8,1	7,0	-1,1							
Taxa d'atur (de 15 a 64 anys)	8,2	7,1	-1,1							

Evolució de les taxes femenines a la Unió Europea

- activitat (15 a 64)
- ocupació (15 a 64)
- activitat
- ocupació
- atur

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Activitat

El IV trimestre 2007, la població activa a Catalunya era de 3.799.100 persones, de les quals 1.641.100 eren dones, segons indiquen les dades de l'EPA. Aquesta xifra significa un augment del 2,7% en el nombre de dones actives a Catalunya, respecte del 2006, i suposa que les dones representen un 43,2% del total de la població activa catalana, mantenint-se la mateixa proporció de l'any anterior. Són dades que continuen avalant el creixement de la presència femenina en el mercat laboral, malgrat sigui un creixement minso i les taxes d'activitat femenines i masculines segueixin sense ser equivalents, especialment en els trams centrals del cicle de vida.

El gruix de la població activa femenina a Catalunya està format per dones adultes de 25 a 44 anys. És a dir, el 58,3% de les dones que tenen o busquen una ocupació es concentren en aquestes franges d'edat, seguides pel 31% de dones d'entre 45 i 65 anys. Al contrari, les dones joves de 25 anys o menys representen el 10,3% del total de les actives. Aquesta distribució indica una població activa femenina catalana un xic més envellida que l'espanyola, però més jove que l'europea. Aquesta posició intermèdia de les dones catalanes és deguda probablement a dues qüestions. La primera és l'endarreriment de l'edat d'incorporació al mercat laboral, especialment de les dones joves. I la segona qüestió té a veure amb el fet que la tendència a l'alça en l'activitat laboral femenina que s'està produint d'uns vint anys ençà, tant a Catalunya com a Espanya, no ha permès, encara, l'existència d'un col·lectiu més nombrós de les actives de 45 anys o més. Qüestions que, d'altra banda, no contradiuen el creixement lleu però constant del nombre d'actives de 25 a 44 anys i de les de 45 fins a 65 anys (un 2,5% i un 5,4%, respectivament en relació al 2006), a Catalunya, i que assenyalen la continuïtat com a característica de la permanència de les dones catalanes en mercat laboral, una pauta que també s'aprecia en el cas d'Espanya.

D'altra banda, si comparem les xifres de la composició de la població activa femenina a Catalunya amb Espanya i Europa, veiem que la situació és molt semblant. Tanmateix, cal destacar que el nombre d'actives en el conjunt d'Espanya creix de manera més acusada que a Catalunya, especialment entre les dones de 45 a 64 anys. En concret, el 7,4% en relació al 2006. Aquest és un col·lectiu de dones adultes

que, en qualsevol cas, és el que més augmenta en ambdós territoris. De tota manera, convé no oblidar que les espanyoles d'entre 45 i 64 anys representen tan sols el 29,2% de la població activa femenina, una xifra una mica més baixa que a Catalunya (31,0%) i notablement inferior a la corresponent a la UE-27 (35,3%). En canvi, en tots tres territoris disminueix la població activa femenina de 25 anys o menys, un descens força més remarcable en el cas català (-3,6%) que en l'espanyol (-2,1%) o en l'europeu (-0,6%). A Catalunya, aquesta disminució té la particularitat afegida que és exclusiva de les dones joves i no afecta tot el jovent. És un fenomen que cal destacar atès que, tal com ja hem comentat, les dones joves s'incorporen més tard al mercat laboral que els homes, probablement perquè intenten millorar les seves oportunitats laborals mitjançant l'ampliació del seu bagatge educatiu.

Si analitzem dades en termes relatius, trobem que, el 2007, la taxa d'activitat femenina a Catalunya és del 53,4%, superior a la espanyola (49,4%) i a la de la UE-27 (49,7%). En general, malgrat el lleuger augment que hem esmentat a l'inici, sembla observar-se un cert estancament en el ritme de creixement en les taxes d'activitat femenina. En el cas català, aquest alentiment és fruit, en bona part, de la reducció de la taxa d'activitat de les joves, ja assenyada. I cal precisar, a més, que aquestes taxes d'activitat femenina segueixen estant lluny de les d'activitat masculina, tant a Catalunya com a Espanya i a Europa, on aquestes taxes suposen el 72,5%, el 69,2% i el 65,3%, respectivament.

Si les taxes d'activitat femenina es consideren segons els grups d'edat, a Catalunya veiem que les taxes més elevades corresponen a les franges d'entre 25 i 44 anys (81,9%), seguides del grup de 45 a 64 anys (56,6%). De nou, les joves de 25 anys o menys presenten la taxa d'activitat més baixa (50,4%). Si contrastem aquestes taxes amb les corresponents a la població activa masculina, veiem com unes característiques, en principi, similars amaguen diferències significatives. Entre les similituds cal destacar, primer, unes taxes d'activitat femenines i masculines més elevades en el període central del cicle de vida i, segon, unes taxes més baixes en el moment de la primera incorporació al mercat laboral i en el període anterior a la jubilació. Entre les diferències, s'ha d'assenyalar, en primer lloc, una incorporació

masculina més avançada al mercat laboral, de manera que la taxa d'activitat dels nois joves se situa en el 61,4%, a la qual s'ha d'afegir, en segon lloc, el manteniment de nivells molt alts de presència masculina en l'activitat durant tot el cicle de vida laboral. Aquesta presència està representada per una taxa d'activitat masculina del 91,5% entre els 25 i 44 anys i del 84,1% entre els 45 i 64 anys, unes diferències que s'han de remarcar molt especialment perquè caracteritzen les franges d'edat de la vida laboral on les distàncies entre les taxes d'activitat femenina i masculina són més acusades.

Si, a continuació, tenim present la incidència del nivell d'estudis en l'activitat laboral, observem com, a Catalunya el 2007, el 49,7% de la població activa femenina té estudis secundaris i el 35,2%, estudis superiors. Les dones sense estudis o amb estudis primaris són una minoria, (15,1%), però cal destacar que aquest grup és el que ha sofert, en relació al 2006, un augment més notable, del 14,4%. De fet, aquest darrer col·lectiu és el que més creix tant entre les dones com entre els homes. Probablement, això s'explica perquè la demanda creixent de persones en ocupacions lligades al servei domèstic i a la cura de les persones està fent emergir una mà d'obra femenina poc qualificada que, en un context diferent, veuria molt limitades les seves possibilitats de tenir ocupació. Però, en qualsevol cas convé destacar que, malgrat aquest increment, el conjunt de la població activa femenina és una mà d'obra qualificada, si més no, si fem cas del nivell d'estudis assolit. Encara més, segons aquest nivell d'estudis, fins i tot està més qualificada i queda situada per damunt de la masculina, atès que els homes amb estudis superiors representen només el 28,5% del total dels homes actius a Catalunya, mentre que els qui no tenen estudis o disposen d'estudis primaris suposen el 20,1% de la població activa masculina. En aquest sentit, s'observa com l'activitat laboral femenina continua estant molt lligada al nivell d'estudis, una relació probablement no més vàlida per a les dades del mercat laboral formal i que caldria analitzar en relació a l'economia submergida.

Una manera clara de fer visible, així mateix, aquest vincle és tenir en compte no només els percentatges, sinó també les taxes d'activitat presents en els diferents subgrups de nivell d'estudis. D'aquesta manera, la taxa d'activitat de les dones sense estudis o amb estudis

primaris és del 22,2%, mentre que la corresponent a les dones que han completat l'educació secundària s'enfila fins al 63,9% i arriba al sostre del 85,3% en el cas de les dones amb estudis superiors. Per al conjunt d'Espanya s'observa una distribució similar, però amb taxes d'activitat més baixes (18,7%; 58,7% i 78,7%, per a cada nivell d'estudis considerat). Les taxes d'activitat masculina també mostren aquesta tendència de major proporció d'actius a mesura que s'incrementa el nivell d'estudis. El pes de l'escolarització obligatòria explica molt probablement les baixes taxes d'activitat de les persones sense estudis o amb estudis primaris per raons d'edat. Per últim, cal remarcar com a reflex positiu del vincle entre l'activitat i el nivell d'estudis que les taxes d'activitat femenines i masculines de les persones amb estudis superiors són gairebé idèntiques.

En definitiva, es pot constatar com, a Catalunya, la participació femenina en l'activitat laboral segueix creixent a poc a poc, però de manera constant. Aquest creixement no és, però, exclusiu de les dones, de manera que la proporció d'actives en el conjunt de la població activa no fa altra cosa que mantenir-se. Tanmateix, cal destacar l'accés tardà al mercat laboral de les dones joves, si més no, d'un sector de joves, probablement lligat a itineraris formatius més llargs. De fet, l'activitat laboral femenina continua estant molt relacionada amb el nivell d'estudis. Cal remarcar, a més, que, a Catalunya, les dones amb estudis universitaris són les qui presenten unes taxes d'activitat més elevades i les úniques que mantenen unes taxes d'activitat gairebé idèntiques als homes d'aquest mateix nivell educatiu.

En canvi, la principal divergència entre l'activitat laboral femenina i la masculina la seguim trobant en relació a l'edat. Les dones s'incorporen més tard al mercat laboral, i ho fan en menor quantitat, de manera que segueixen estant menys presents que els homes durant tot el cicle de vida laboral (dels 25 al 44 anys i també entre els 45 i els 64 anys). Uns períodes que, per als homes, són els de major participació en l'activitat i on les dones, a més, es veuen obligades a fer front a la major càrrega de treball domèstic i familiar.

Mercat de treball

Activitat

Població activa segons edat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)					-30%	-20%	-10%	0%	10%	
Total		1.598,6	1.641,1	42,5						
< 25 anys		175,3	169,0	-6,3						
25-44 anys		932,8	956,4	23,6						
45-64 anys		481,9	508,0	26,1						
65 anys i més		8,7	7,8	-0,9						
(de 16 a 64 anys)		1.589,9	1.633,3	43,4						
Ambdós sexes (en milers)					-30%	-20%	-10%	0%	10%	
Total		3.699,1	3.799,1	100,0						
< 25 anys		385,6	385,7	0,1						
25-44 anys		2.101,5	2.153,9	52,4						
45-64 anys		1.186,6	1.235,9	49,3						
65 anys i més		25,4	23,5	-1,9						
(de 16 a 64 anys)		3.673,7	3.775,6	101,9						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals					
Total		43,2	43,2	0,0	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5
< 25 anys		45,5	43,8	-1,7						
25-44 anys		44,4	44,4	0,0						
45-64 anys		40,6	41,4	0,5						
65 anys i més		34,3	33,2	-1,1						
(de 16 a 64 anys)		43,3	43,3	0,0						

**Població activa femenina.
Distribució segons edat.**
Catalunya IV trim. 2007

- 25-44 anys 58,3%
- 45-64 anys 31%
- < 25 anys 10,3%
- 65 anys i més 0,5%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa								
Dones (en milers)					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%		
Total		9.217,3	9.528,1	310,8									
< 25 anys		1.079,2	1.055,0	-24,2									
25-44 anys		5.502,8	5.647,2	144,4									
45-64 anys		2.587,6	2.778,1	190,5									
65 anys i més		47,8	47,7	-0,1									
(de 16 a 64 anys)		9.169,6	9.480,3	310,7									
Ambdós sexes (en milers)					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%		
Total		21.812,4	22.404,5	592,1									
< 25 anys		2.432,9	2.381,4	-51,5									
25-44 anys		12.573,1	12.878,9	305,8									
45-64 anys		6.663,4	6.992,7	329,3									
65 anys i més		143,2	151,4	8,2									
(de 16 a 64 anys)		21.669,4	22.253,0	583,6									
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals								
Total		42,3	42,5	0,2	-2,5	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
< 25 anys		44,4	44,3	-0,1									
25-44 anys		43,8	43,8	0,0									
45-64 anys		38,8	39,7	0,9									
65 anys i més		33,4	31,5	-1,9									
(de 16 a 64 anys)		42,3	42,6	0,3									

**Població activa femenina.
Distribució segons edat.**
Espanya IV trim. 2007

- 25-44 anys 59,3%
- 45-64 anys 29,2%
- < 25 anys 11,1%
- 65 anys i més 0,5%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball

Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Activitat

Població activa segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa							
Dones (en milers)				-2%	-1%	0%	1%	2%	3%	4%	5%
Total	104.513	105.401	889								
< 25 anys	11.973	11.899	-74								
25-44 anys	54.976	54.875	-102								
45-64 anys	36.223	37.224	1.002								
65 anys i més	1.341	1.404	62								
(de 15 a 64 anys)	103.172	103.998	826								
Ambdós sexes (en milers)				-2%	-1%	0%	1%	2%	3%	4%	5%
Total	233.141	234.678	1.537								
< 25 anys	26.440	26.203	-238								
25-44 anys	121.534	121.298	-236								
45-64 anys	81.560	83.425	1.865								
65 anys i més	3.607	3.752	145								
(de 15 a 64 anys)	229.534	230.926	1.392								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
Total	44,8	44,9	0,1	0,0	0,1	0,2	0,3				
< 25 anys	45,3	45,4	0,1								
25-44 anys	45,2	45,2	0,0								
45-64 anys	44,4	44,6	0,2								
65 anys i més	37,2	37,4	0,2								
(de 15 a 64 anys)	44,9	45,0	0,1								

Població activa femenina. Distribució segons edat. Unió Europea II trim. 2007

- 25-44 anys 52,1%
- 45-64 anys 35,3%
- < 25 anys 11,3%
- 65 anys i més 1,3%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

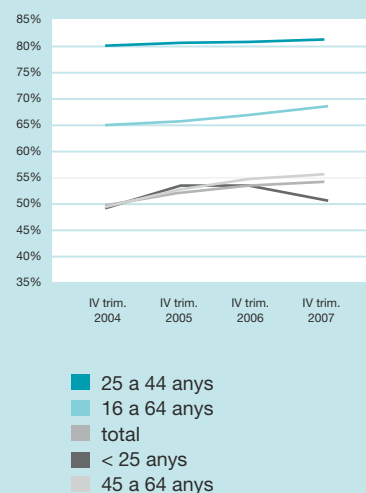
Mercat de treball

Activitat

Taxa d'activitat segons edat

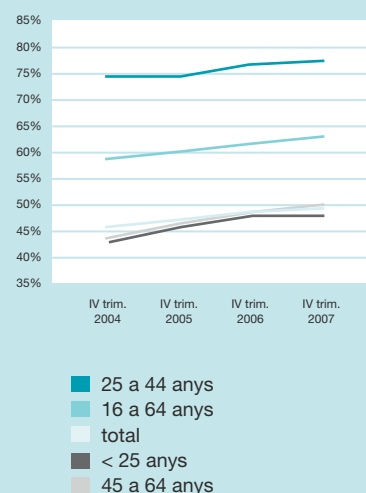
Catalunya				Variació en punts percentuals						
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0	3,0
Dones										
Total	53,0	53,4	0,4							
< 25 anys	52,3	50,4	-1,9							
25-44 anys	81,5	81,9	0,4							
45-64 anys	55,1	56,6	1,5							
65 anys i més	1,3	1,2	-0,1							
(de 16 a 64 anys)	67,5	68,0	0,5							
Homes										
Total	72,0	72,5	0,5							
< 25 anys	59,4	61,4	2,0							
25-44 anys	95,0	95,1	0,1							
45-64 anys	83,6	84,1	0,5							
65 anys i més	3,4	3,1	-0,3							
(de 16 a 64 anys)	85,8	86,4	0,6							
Ambdós sexes										
Total	62,4	62,8	0,4							
< 25 anys	55,9	56,0	0,1							
25-44 anys	88,5	88,7	0,2							
45-64 anys	69,1	70,1	1,0							
65 anys i més	2,2	2,0	-0,2							
(de 16 a 64 anys)	76,8	77,4	0,6							

Evolució de les taxes d'activitat femenina a Catalunya

Espanya				Variació en punts percentuals							
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
Dones											
Total	48,6	49,4	0,8								
< 25 anys	47,4	46,8	-0,6								
25-44 anys	76,5	77,2	0,7								
45-64 anys	48,3	50,3	2,0								
65 anys i més	1,2	1,1	-0,1								
(de 16 a 64 anys)	61,8	62,8	1,0								
Homes											
Total	69,0	69,2	0,2								
< 25 anys	56,6	56,0	-0,6								
25-44 anys	93,3	93,5	0,2								
45-64 anys	78,4	78,7	0,3								
65 anys i més	3,1	3,3	0,2								
(de 16 a 64 anys)	82,4	82,6	0,2								
Ambdós sexes											
Total	58,6	59,1	0,5								
< 25 anys	52,1	51,5	-0,6								
25-44 anys	85,1	85,6	0,5								
45-64 anys	63,1	64,3	1,2								
65 anys i més	2,0	2,1	0,1								
(de 16 a 64 anys)	72,2	72,8	0,6								

Evolució de les taxes d'activitat femenina a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

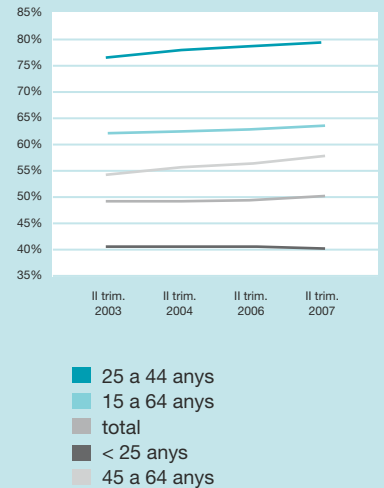
Mercat de treball

Activitat

Taxa d'activitat segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació interanual	Variació en punts percentuals							
Dones				-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Total	49,6	49,7	0,1								
< 25 anys	40,1	40,1	0,0								
25-44 anys	77,8	77,8	0,0								
45-64 anys	57,1	57,9	0,8								
65 anys i més	2,9	3,0	0,1								
(de 15 a 64 anys)	63,0	63,2	0,2								
Homes				-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Total	65,3	65,3	0,0								
< 25 anys	46,9	46,7	-0,2								
25-44 anys	93,2	93,1	-0,1								
45-64 anys	74,5	75,0	0,5								
65 anys i més	6,7	6,8	0,1								
(de 15 a 64 anys)	77,5	77,6	0,1								
Ambdós sexes				-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Total	57,2	57,3	0,1								
< 25 anys	43,6	43,5	-0,1								
25-44 anys	85,6	85,5	-0,1								
45-64 anys	65,6	66,2	0,6								
65 anys i més	4,5	4,6	0,1								
(de 15 a 64 anys)	70,2	70,4	0,2								

Evolució de les taxes d'activitat femenina a la Unió Europea

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Activitat

Població activa segons nivell de formació assolit

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones (en milers)					0%	5%	10%	15%	20%		
Total		1.598,6	1.641,1	42,5							
Fins educació primària		217,3	248,6	31,3							
Educació secundària		807,6	815,0	7,4							
Educació superior		573,7	577,5	3,8							
Ambdós sexes (en milers)					0%	5%	10%	15%	20%		
Total		3.699,1	3.799,1	100,0							
Fins educació primària		601,7	680,9	79,2							
Educació secundària		1.924,6	1.926,3	1,7							
Educació superior		1.172,8	1.191,9	19,7							
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals						
					-0,6	-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6
Total		43,2	43,2	0,0							
Fins educació primària		36,1	36,5	0,4							
Educació secundària		42,0	42,3	0,3							
Educació superior		48,9	48,5	-0,4							

Població activa femenina. Distribució segons nivell de formació

Catalunya IV trim. 2007

- educació secundària 49,7%
- educació superior 35,2%
- fins educació primària 15,1%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)					0%	1%	2%	3%	4%	5%
Total		9.217,3	9.528,1	310,8						
Fins educació primària		1.226,2	1.271,0	44,8						
Educació secundària		4.634,0	4.758,4	124,4						
Educació superior		3.357,3	3.498,7	141,4						
Ambdós sexes (en milers)					0%	1%	2%	3%	4%	5%
Total		21.812,4	22.404,5	592,1						
Fins educació primària		3.473,5	3.563,6	90,1						
Educació secundària		11.438,7	11.614,1	175,4						
Educació superior		6.900,3	7.226,8	326,5						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals					
					-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6
Total		42,3	42,5	0,2						
Fins educació primària		35,3	35,7	0,4						
Educació secundària		40,5	41,0	0,5						
Educació superior		48,7	48,4	-0,3						

Població activa femenina. Distribució segons nivell de formació

Espanya IV trim. 2007

- educació secundària 49,9%
- educació superior 36,7%
- fins educació primària 13,3%

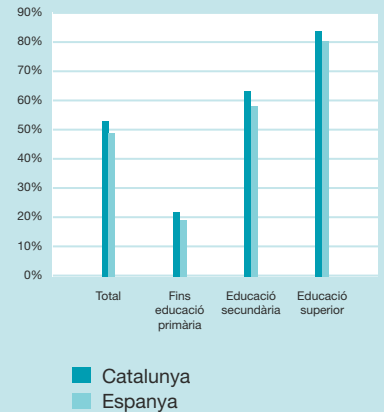
Mercat de treball

Activitat

Taxa d'activitat segons nivell de formació assolit

Catalunya				Variació en punts percentuals							
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual								
Dones				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5		
Total	53,0	53,4	0,4								
Fins educació primària	20,6	22,2	1,6								
Educació secundària	62,9	63,9	1,0								
Educació superior	84,9	85,3	0,4								
Homes				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5		
Total	72,0	72,5	0,5								
Fins educació primària	44,5	46,5	2,0								
Educació secundària	81,9	82,2	0,3								
Educació superior	86,8	88,2	1,4								
Ambdós sexes				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5		
Total	62,4	62,8	0,4								
Fins educació primària	31,4	33,3	1,9								
Educació secundària	72,7	73,3	0,6								
Educació superior	85,8	86,8	1,0								

Taxa d'activitat femenina segons nivell de formació
IV trim. 2007

Espanya				Variació en punts percentuals							
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual								
Dones				-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5		
Total	48,6	49,4	0,8								
Fins educació primària	18,1	18,7	0,6								
Educació secundària	57,7	58,7	1,0								
Educació superior	80,4	79,7	-0,7								
Homes				-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5		
Total	69,0	69,2	0,2								
Fins educació primària	41,7	41,9	0,2								
Educació secundària	78,5	78,7	0,2								
Educació superior	84,4	84,6	0,2								
Ambdós sexes				-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5		
Total	58,6	59,1	0,5								
Fins educació primària	28,6	29,0	0,4								
Educació secundària	68,5	69,0	0,5								
Educació superior	82,4	82,2	-0,2								

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat)

Mercat de treball

Ocupació

A Catalunya, el 2007, segons dades de l'EPA, la població ocupada és de 3.547.300 persones, de les quals 1.510.100 són dones. Això significa que les dones són el 42,6% del total de la població ocupada a Catalunya. Una proporció molt similar a l'espanyola (41,4%) i per sota de l'europea (44,6%). En tots tres casos, creix el nombre de dones ocupades, és a dir, que són assalariades, empresàries o autònomes, en relació al 2006. Aquest creixement ha variat segons els territoris perquè hi ha hagut més creixement allà on l'ocupació femenina era menor.

Si es considera el volum de les dones ocupades, es comprova que la majoria de les ocupades té de 25 a 44 anys (58,7%), com succeeix en el cas de les actives. A continuació, trobem les que tenen entre 45 i 64 anys (31,3%). I la menor proporció d'ocupades la trobem entre les joves (9,5%) i, encara més, entre les de 65 anys o més (0,5%). S'ha de destacar aquesta distribució perquè situa la majoria de les dones ocupades en una franja d'edat on habitualment també es concentra el major pes de treball domèstic i familiar. Cal remarcar, a més, que el grup de dones ocupades adultes és l'únic que creix, en particular, entre aquelles que tenen de 45 a 64 anys. En canvi, disminueixen les ocupades joves, perquè el jovent és l'únic grup on l'ocupació minva tant per a les noies com per als nois. Es confirma, així, la tendència a la baixa de la presència de les dones en el mercat laboral de les persones joves, ja observada també en la població activa.

Si tenim en compte les xifres en termes relatius, a Catalunya, el 2007, la taxa d'ocupació femenina és del 49,2%, entre les dones de 16 o més anys, i aquesta taxa arriba al 62,6% si ens referim només a les de 16 a 64 anys. D'acord amb el que hem comentat anteriorment, les dones joves són, de nou, les qui presenten una taxa d'ocupació més baixa. En canvi, la taxa d'ocupació de les dones de 25 a 44 anys és la més elevada, situant-se en el 75,9%. Aquesta xifra creix moderadament des de 2004, però encara queda lluny de la corresponent taxa d'ocupació masculina que, en aquest cas, és del 90,9%. Cal destacar que la taxa d'ocupació femenina a Catalunya és, a hores d'ara, superior a l'espanyola i a l'europea en qualsevol dels grups d'edat considerats. Tot i que, en relació a 2006, el seu creixement ha estat menor que a Espanya o Europa.

Gairebé, la meitat de la població ocupada femenina té estudis secundaris (49,0%), sent,

probablement, la dada més significativa que el 36,6% de la població ocupada femenina té estudis superiors. Les dones amb estudis primaris tan sols representen el 14,4% del total de dones ocupades a Catalunya, però cal fer notar que, en relació al 2006, l'ocupació femenina creix més en el grup de les dones amb estudis primaris (13,2%). En concret, s'han incorporat 25.300 dones ocupades amb estudis primaris, molt més que l'increment que hi ha hagut en els altres dos col·lectius (10.300 ocupades més amb estudis secundaris i 5.000 ocupades més amb estudis universitaris). Sembla, doncs, confirmar-se la tendència apuntada en les dades de població activa. A saber, a Catalunya, en l'actualitat, conviu una demanda d'ocupació no qualificada, particularment femenina, amb una oferta de treball de dones joves, que tenen un elevat nivell d'estudis.

De tota manera, s'ha de precisar que el bagatge educatiu segueix jugant a favor de les oportunitats d'ocupació de les dones. Una bona manera de veure-ho és tenir present que les dones amb estudis primaris tot just representen el 35,6% del total de la població ocupada amb aquest nivell educatiu, mentre que les dones universitàries suposen el 48,4% del total de la població ocupada amb estudis superiors. Aquesta mateixa pauta és dóna en el conjunt d'Espanya.

Les taxes d'ocupació expressen igualment de manera clara la incidència del bagatge educatiu en l'ocupació femenina. La taxa d'ocupació femenina més baixa correspon a les dones amb estudis primaris, (el 19,4%), mentre que arriba a ser del 58,0% per a les que han cursat estudis secundaris i del 81,7% per a les dones que han finalitzat els estudis superiors. Aquesta darrera taxa, a més de ser la més alta de les taxes femenines, suposa l'únic cas on la taxa de les dones és similar a la dels homes, perquè, en la resta de casos, hi ha una diferència del voltant de 20 punts en els percentatges, sempre a favor de les taxes masculines.

Com arreu d'Europa, a Catalunya l'ocupació femenina es concentra en el sector serveis, que aplega el 82,9 % de les dones treballadores. La indústria, sector amb una forta tradició femenina a Catalunya, només aplega el 14,2% de les ocupades. I l'ocupació femenina en l'agricultura, amb un 1,1%, i en la construcció, amb un 1,8%, resulta gairebé anecdòtica. L'únic sector d'activitat on creix l'ocupació femenina és en els serveis, 58.400 dones en relació al 2006.

Aquesta xifra, que s'ha de destacar perquè suposa un increment del 4,9% en el conjunt del col·lectiu femení, només representa, però, el 47,7% del creixement del total de l'ocupació en aquest sector. I això perquè malgrat que els serveis són el sector on més creix el conjunt de l'ocupació, 122.700 persones, el major augment correspon a l'ocupació masculina.

Les xifres per a Espanya presenten un escenari similar, tot i que cal remarcar un pes encara més elevat de la població ocupada femenina (85,4%) en el sector serveis. Les xifres europees contrasten amb les catalanes per la major presència femenina en l'agricultura (4,8%). Un percentatge poc rellevant que compensa d'alguna manera la menor proporció d'ocupades europees en els serveis (80,6%).

D'altra banda, si tenim en compte el total de persones ocupades en el 2007 a Catalunya, convé recordar que, tot i la majoritària presència de dones ocupades en el sector serveis, la proporció femenina és menor de la que caldria esperar. De fet, les dones suposen el 55,5% de la població ocupada en els serveis, i el seu pes és encara més minso en la resta de sectors d'activitat: un 21,4% en la agricultura, un 28,1% en la indústria i tan sols un 6,1% en la construcció. La construcció és, de fet, un sector ocupat per homes de manera aclaparadora, on la presència femenina, lluny d'augmentar, ha disminuït. En aquest sentit, es pot dir que el conjunt d'aquestes dades confirma l'existència clara d'un mercat laboral femení amb una forta segregació ocupacional, en aquest cas, de caire horitzontal.

En definitiva, les dades de 2007 mostren que, a Catalunya, l'ocupació femenina es consolida. Hi destaquen les dones adultes de 25 a 44 anys que tenen estudis secundaris o superiors. La majoria estan en el sector serveis, sector d'activitat on podem trobar 4 de cada 5 dones ocupades. Cal destacar que, en aquest sector, s'hi veu un fenomen que caracteritza l'ocupació femenina a l'actualitat. En concret, la polarització entre una ocupació femenina qualificada i regulada i una ocupació on els llocs de treball són considerats poc qualificats i estan, en conseqüència, mal pagats. La nota positiva és que aquesta consolidació de l'ocupació femenina se situa en les franges d'edat central, amb l'inconvenient però, que és justament en aquesta edat central quan la majoria ha d'assumir a més, el treball domèstic i familiar. Una major presència femenina en el mercat laboral

que obliga les polítiques públiques a millorar, de manera ineludible, la situació de les dones en condicions d'igualtat amb els homes. Per altra part, les dones amb més dificultats d'inserció laboral, continuen sent les joves, les que volen tornar al mercat de treball després d'haver-ne estat un temps allunyades i les que superen els 45 anys.

Mercat de treball

Ocupació

Població ocupada segons edat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa								
Dones (en milers)					-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%			
Total		1.469,3	1.510,1	40,8									
< 25 anys		145,4	143,2	-2,2									
25-44 anys		866,1	886,6	20,5									
45-64 anys		449,2	472,9	23,7									
65 anys i més		8,6	7,4	-1,2									
(de 16 a 64 anys)		1.460,7	1.502,7	42,0									
Ambdós sexes (en milers)					-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%			
Total		3.452,0	3.547,3	95,3									
< 25 anys		328,1	332,1	4,0									
25-44 anys		1.973,6	2.032,1	58,5									
45-64 anys		1.125,3	1.159,9	34,6									
65 anys i més		25,0	23,0	-2,0									
(de 16 a 64 anys)		3.427,0	3.524,3	97,3									
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals								
Total		42,6	42,6	0,0	-2,5	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
< 25 anys		44,3	43,1	-1,2									
25-44 anys		43,9	43,6	-0,3									
45-64 anys		39,9	40,8	0,9									
65 anys i més		34,4	32,2	-2,2									
(de 16 a 64 anys)		42,6	42,6	0,0									

**Població ocupada femenina.
Distribució segons edat.**
Catalunya IV trim. 2007

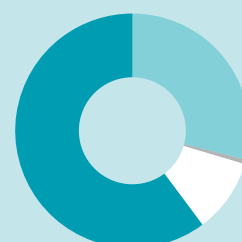
- 25-44 anys 58,7%
- 45-64 anys 31,3%
- < 25 anys 9,5%
- 65 anys i més 0,5%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa							
Dones (en milers)					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%
Total		8.170,5	8.479,8	309,3								
< 25 anys		836,3	825,7	-10,6								
25-44 anys		4.919,3	5.061,4	142,1								
45-64 anys		2.368,2	2.545,6	177,4								
65 anys i més		46,8	47,1	0,3								
(de 16 a 64 anys)		8.123,8	8.432,7	308,9								
Ambdós sexes (en milers)					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%
Total		20.001,8	20.476,9	475,1								
< 25 anys		1.998,7	1.933,9	-64,8								
25-44 anys		11.586,9	11.859,8	272,9								
45-64 anys		6.275,9	6.533,1	257,2								
65 anys i més		140,1	150,3	10,2								
(de 16 a 64 anys)		19.861,5	20.326,8	465,3								
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals							
Total		40,8	41,4	0,6	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0		
< 25 anys		41,8	42,7	0,9								
25-44 anys		42,5	42,7	0,2								
45-64 anys		37,7	39,0	1,3								
65 anys i més		33,4	31,3	-2,1								
(de 16 a 64 anys)		40,9	41,5	0,6								

**Població ocupada femenina.
Distribució segons edat.**
Espanya IV trim. 2007

- 25-44 anys 59,7%
- 45-64 anys 30,0%
- < 25 anys 9,7%
- 65 anys i més 0,6%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball

Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Ocupació

Població ocupada segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)				
Total	95.328	97.277	1.949	
< 25 anys	9.887	10.025	138	
25-44 anys	50.288	50.822	534	
45-64 anys	33.829	35.040	1.211	
65 anys i més	1323	1.389	66	
(de 15 a 64 anys)	94.005	95.887	1.882	
Ambdós sexes (en milers)				
Total	214.242	218.228	3.986	
< 25 anys	21.908	22.180	272	
25-44 anys	112.308	113.518	1.210	
45-64 anys	76.465	78.824	2.359	
65 anys i més	3.561	3.706	145	
(de 15 a 64 anys)	210.681	214.522	3.841	
% dones sobre ambdós sexes				
Total	44,5	44,6	0,1	
< 25 anys	45,1	45,2	0,1	
25-44 anys	44,8	44,8	0,0	
45-64 anys	44,2	44,5	0,3	
65 anys i més	37,2	37,5	0,3	
(de 15 a 64 anys)	44,6	44,7	0,1	

Població ocupada femenina. Distribució segons edat. Unió Europea II trim. 2007

- 25-44 anys 52,2%
- 45-64 anys 36,0%
- < 25 anys 10,3%
- 65 anys i més 1,4%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

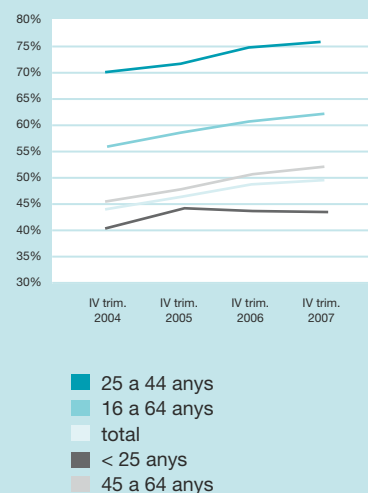
Mercat de treball

Ocupació

Taxa d'ocupació segons edat

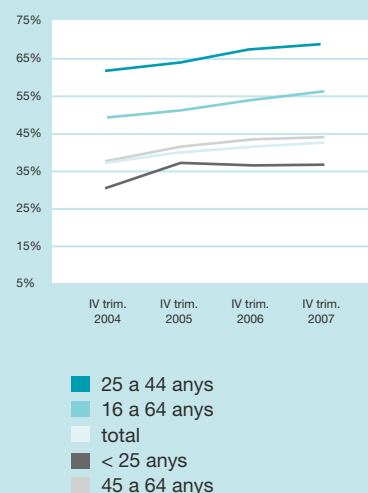
Catalunya				Variació en punts percentuals						
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0	3,0	
Dones										
Total	48,7	49,2	0,5							
< 25 anys	43,4	42,7	-0,7							
25-44 anys	75,7	75,9	0,2							
45-64 anys	51,3	52,7	1,4							
65 anys i més	1,3	1,1	-0,2							
(de 16 a 64 anys)	62,0	62,6	0,6							
Homes										
Total	68,0	68,4	0,4							
< 25 anys	51,6	53,5	1,9							
25-44 anys	90,0	90,9	0,9							
45-64 anys	80,2	79,3	-0,9							
65 anys i més	3,3	3,1	-0,2							
(de 16 a 64 anys)	81,0	81,5	0,5							
Ambdós sexes										
Total	58,2	58,6	0,4							
< 25 anys	47,6	48,2	0,6							
25-44 anys	83,1	83,7	0,6							
45-64 anys	65,5	65,8	0,3							
65 anys i més	2,2	2,0	-0,2							
(de 16 a 64 anys)	71,7	72,2	0,5							

Evolució de les taxes d'ocupació femenina a Catalunya

Espanya				Variació en punts percentuals						
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0		
Dones										
Total	43,0	43,9	0							
< 25 anys	36,8	36,6	-0,2							
25-44 anys	68,4	69,2	0,8							
45-64 anys	44,2	46,1	1,9							
65 anys i més	1,1	1,1	0,0							
(de 16 a 64 anys)	54,8	55,9	1,1							
Homes										
Total	64,8	64,5	-0,3							
< 25 anys	48,6	46,8	-1,8							
25-44 anys	88,0	87,9	-0,1							
45-64 anys	75,2	74,5	-0,7							
65 anys i més	3,0	3,3	0,3							
(de 16 a 64 anys)	77,4	76,9	-0,5							
Ambdós sexes										
Total	53,7	54,0	0,3							
< 25 anys	42,8	41,8	-1,0							
25-44 anys	78,4	78,8	0,4							
45-64 anys	59,4	60,1	0,7							
65 anys i més	1,9	2,0	0,1							
(de 16 a 64 anys)	66,2	66,5	0,3							

Evolució de les taxes d'ocupació femenina a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

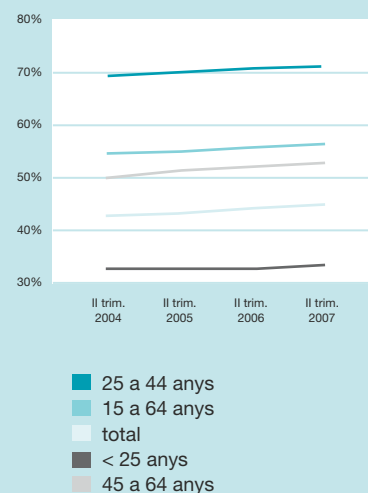
Mercat de treball

Ocupació

Taxa d'ocupació segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació en punts percentuals
Dones				0,0 0,5 1,0 1,5
Total	45,2	45,9	0,7	
< 25 anys	33,1	33,8	0,7	
25-44 anys	71,2	72,1	0,9	
45-64 anys	53,3	54,5	1,2	
65 anys i més	2,8	2,9	0,1	
(de 15 a 64 anys)	57,4	58,3	0,9	
Homes				0,0 0,5 1,0 1,5
Total	60,4	61,1	0,7	
< 25 anys	39,0	39,7	0,7	
25-44 anys	86,8	87,8	1,0	
45-64 anys	70,1	71,1	1,0	
65 anys i més	6,6	6,7	0,1	
(de 15 a 64 anys)	71,6	72,5	0,9	
Ambdós sexes				0,0 0,5 1,0 1,5
Total	52,5	53,2	0,7	
< 25 anys	36,1	36,8	0,7	
25-44 anys	79,1	80,0	0,9	
45-64 anys	61,5	62,6	1,1	
65 anys i més	4,4	4,5	0,1	
(de 15 a 64 anys)	64,4	65,4	1,0	

Evolució de les taxes d'ocupació femenina a la Unió Europea

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Ocupació

Població ocupada segons nivell de formació assolit

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa							
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		0%	5%	10%	15%				
Total		1.469,3	1.510,1	40,8								
Fins educació primària		191,9	217,2	25,3								
Educació secundària		729,4	739,7	10,3								
Educació superior		548,2	553,2	5,0								
Ambdós sexes (en milers)					0%	5%	10%	15%				
Total		3.452,0	3.547,3	95,3								
Fins educació primària		550,7	609,4	58,7								
Educació secundària		1.773,6	1.795,3	21,7								
Educació superior		1.127,7	1.142,6	14,9								
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals							
Total		42,6	42,6	0,0	-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
Fins educació primària		34,8	35,6	0,8								
Educació secundària		41,1	41,2	0,1								
Educació superior		48,6	48,4	-0,2								

Població ocupada femenina. Distribució segons nivell de formació
Catalunya IV trim. 2007

■ educació secundària 49,0%
■ educació superior 36,6%
■ fins educació primària 14,4%

Espanya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		0%	1%	2%	3%	4%	5%	6%
Total		8.170,5	8.479,8	309,3							
Fins educació primària		1.045,8	1.076,6	30,8							
Educació secundària		4.023,1	4.145,6	122,5							
Educació superior		3.101,6	3.257,5	155,9							
Ambdós sexes (en milers)					0%	1%	2%	3%	4%	5%	6%
Total		20.001,8	20.476,9	475,1							
Fins educació primària		3.117,0	3.138,5	21,5							
Educació secundària		10.404,8	10.513,1	108,3							
Educació superior		6.480,1	6.825,3	345,2							
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals						
Total		40,8	41,4	0,6	-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8
Fins educació primària		33,6	34,3	0,7							
Educació secundària		38,7	39,4	0,7							
Educació superior		47,9	47,7	-0,2							

Població ocupada femenina. Distribució segons nivell de formació
Espanya IV trim. 2007

■ educació secundària 48,9%
■ educació superior 38,4%
■ fins educació primària 12,7%

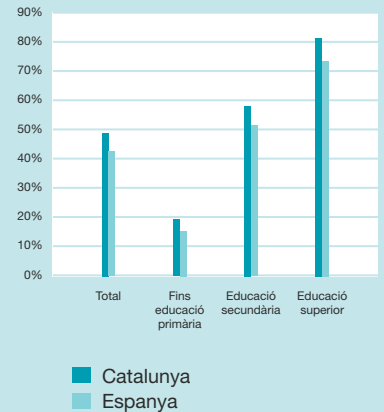
Mercat de treball

Ocupació

Taxa d'ocupació segons nivell de formació assolit

Catalunya				Variació en punts percentuals				
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0
Dones								
Total	48,7	49,2	0,5	[Bar chart showing 0.5 point increase]				
Fins educació primària	18,2	19,4	1,2	[Bar chart showing 1.2 point increase]				
Educació secundària	56,8	58,0	1,2	[Bar chart showing 1.2 point increase]				
Educació superior	81,1	81,7	0,6	[Bar chart showing 0.6 point increase]				
Homes								
Total	68,0	68,4	0,4	[Bar chart showing 0.4 point increase]				
Fins educació primària	41,5	42,2	0,7	[Bar chart showing 0.7 point increase]				
Educació secundària	76,6	78,1	1,5	[Bar chart showing 1.5 point increase]				
Educació superior	83,9	84,6	0,7	[Bar chart showing 0.7 point increase]				
Ambdós sexes								
Total	58,2	58,6	0,4	[Bar chart showing 0.4 point increase]				
Fins educació primària	28,7	29,8	1,1	[Bar chart showing 1.1 point increase]				
Educació secundària	67,0	68,3	1,3	[Bar chart showing 1.3 point increase]				
Educació superior	82,5	83,2	0,7	[Bar chart showing 0.7 point increase]				

Taxa d'ocupació femenina segons nivell de formació
IV trim. 2007

Espanya				Variació en punts percentuals					
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-2,0	0,0	2,0	4,0	6,0	8,0
Dones									
Total	43,0	43,9	0,9	[Bar chart showing 0.9 point increase]					
Fins educació primària	15,5	15,8	0,3	[Bar chart showing 0.3 point increase]					
Educació secundària	50,1	51,1	1,0	[Bar chart showing 1.0 point increase]					
Educació superior	74,3	74,2	-0,1	[Bar chart showing -0.1 point decrease]					
Homes									
Total	64,8	64,5	-0,3	[Bar chart showing -0.3 point decrease]					
Fins educació primària	38,4	37,8	-0,6	[Bar chart showing -0.6 point decrease]					
Educació secundària	73,7	73,1	-0,6	[Bar chart showing -0.6 point decrease]					
Educació superior	80,4	80,9	0,5	[Bar chart showing 0.5 point increase]					
Ambdós sexes									
Total	53,7	54,0	0,3	[Bar chart showing 0.3 point increase]					
Fins educació primària	18,7	25,6	6,9	[Bar chart showing 6.9 point increase]					
Educació secundària	62,3	62,5	0,2	[Bar chart showing 0.2 point increase]					
Educació superior	77,4	77,6	0,2	[Bar chart showing 0.2 point increase]					

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat)

Mercat de treball

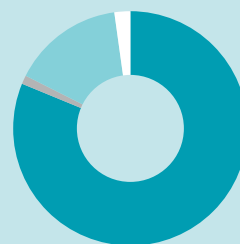
Ocupació

Població ocupada segons sectors econòmics

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones (en milers)						
Total	1.469,3	1.510,1	40,8			
Agricultura	17,1	16,1	-1,0			
Indústria	226,8	214,4	-12,4			
Construcció	31,6	27,3	-4,3			
Serveis	1.193,9	1.252,3	58,4			
Ambdós sexes (en milers)						
Total	3.452,0	3.547,3	95,3			
Agricultura	87,4	75,1	-12,3			
Indústria	788,4	763,6	-24,8			
Construcció	438,9	448,6	9,7			
Serveis	2.137,3	2.260,0	122,7			
% dones sobre ambdós sexes						
Total	42,6	42,6	0,0			
Agricultura	19,6	21,4	1,8			
Indústria	28,8	28,1	-0,7			
Construcció	7,2	6,1	-1,1			
Serveis	55,9	55,4	-0,5			

Població ocupada femenina. Distribució segons sectors econòmics.
Catalunya IV trim. 2007

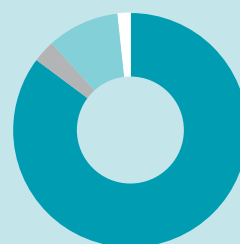
■ Serveis 82,9%
■ Indústria 14,2%
■ Construcció 1,8%
■ Agricultura 1,1%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones (en milers)						
Total	8.170,5	8.479,8	309,3			
Agricultura	250,6	247,0	-3,6			
Indústria	819,2	838,9	19,7			
Construcció	141,4	154,1	12,7			
Serveis	6.959,3	7.239,8	280,5			
Ambdós sexes (en milers)						
Total	20.001,8	20.476,9	475,1			
Agricultura	921,8	905,8	-16,0			
Indústria	3.319,8	3.279,1	-40,7			
Construcció	2.623,2	2.693,5	70,3			
Serveis	13.137,0	13.598,5	461,5			
% dones sobre ambdós sexes						
Total	40,8	41,4	0,6			
Agricultura	27,2	27,3	0,1			
Indústria	24,7	25,6	0,9			
Construcció	5,4	5,7	0,3			
Serveis	53,0	53,2	0,2			

Població ocupada femenina. Distribució segons sectors econòmics.
Espanya IV trim. 2007

■ Serveis 85,4%
■ Indústria 9,9%
■ Construcció 1,8%
■ Agricultura 2,9%

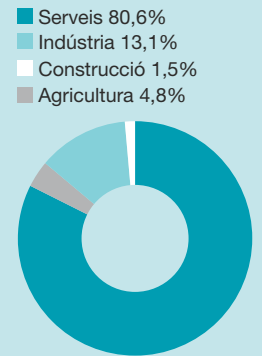
Mercat de treball

Ocupació

Població ocupada segons sectors econòmics

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa				
Dones (en milers)				-10%	-5%	0%	5%	10%
Total	95.328	97.277	1.949					
Agricultura	4.738	4.687	-52					
Indústria	12.620	12.767	147					
Construcció	1.372	1.422	50					
Serveis	76.597	78.401	1.803					
Ambdós sexes (en milers)				-10%	-5%	0%	5%	10%
Total	214.242	218.228	3.986					
Agricultura	12.607	12.396	-211					
Indústria	42.141	42.453	312					
Construcció	16.865	17.854	989					
Serveis	142.629	145.525	2.897					
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals				
Total	44,5	44,6	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2
Agricultura	37,6	37,8	0,2					
Indústria	29,9	30,1	0,2					
Construcció	8,1	8,0	-0,1					
Serveis	53,7	53,9	0,2					

**Població ocupada femenina.
Distribució segons sectors
econòmics.**
Unió Europea II trim. 2007

Els no classificats són valors residuals i s'han inclòs als serveis. Hi ha 234 dones no classificades al II trim. 2006 i 268 al II trim. 2007. Hi ha 503 no classificats al II trim. 2006 i 610 al II trim. 2007.

Mercat de treball

Directives i empresàries

El percentatge de dones ocupades en llocs de direcció i de dones empresàries és un bon indicador de la segregació ocupacional de caire vertical que afecta al mercat laboral femení. Aquesta dada assenyalava l'escassa presència de dones en les cúpules de direcció i centres de poder i decisió empresarial.

En el darrer any, la població catalana ocupada en llocs de direcció ha augmentat lleugerament, tant en el cas dels homes com en el de les dones, malgrat aquest augment sigui més significatiu en el cas dels homes. Això vol dir que el nombre de dones ocupades a Catalunya en llocs de direcció continua essent molt més baix que el dels homes. Al 2007, la població masculina ocupada a llocs de direcció representava el 9,4% del total de la població ocupada, un percentatge que només arribava al 6,5% en el cas de les dones.

La proporció de dones directives en relació al total de persones directives l'any 2006 a Catalunya era del 34,2% i del 33,7% l'any 2007, el que suposa un lleu descens en termes relatius. En canvi, els homes representaven el 65,7% del total de persones directives l'any 2006 i el 66,3% al 2007. Uns percentatges que il·lustren com ha crescut més, en termes relatius, el percentatge d'homes directius que no pas el de dones directives. I que, de nou, la distància, en els àmbits laborals de poder persisteix entre els homes i les dones. En el cas d'Espanya, aquest mateix tipus de dades presenten un escenari similar, tot i que la proporció de població ocupada en llocs de direcció és més baixa que a Catalunya (en el cas català, al 2007 el 8,2% del total de la població ocupada estava a llocs de direcció front al 7,6% del cas espanyol). També s'observa que, en el conjunt d'Espanya, hi ha una major diferència entre els percentatges de dones i homes directius en relació al total de població situada en llocs de direcció que hi ha a Catalunya. En concret, a Espanya, el 31,8% són dones i un 68,2% d'homes, percentatges que no han variat respecte l'any 2006.

Les dades relatives a l'empresariat amb o sense persones assalariades indiquen que les diferències entre homes i dones són, en aquest cas, encara més acusades. En primer lloc, es pot veure com ha augmentat tant el nombre absolut de dones empresàries com el d'homes empresaris, malgrat que l'augment entre els homes és més significatiu que entre les dones. Tanmateix, a l'any 2007, el percentatge d'homes empresaris respecte del total de l'empresariat, a Catalunya, és clarament superior al de les empresàries. Així, mentre el 20,3% dels homes ocupats són empresaris, només un 10,5% de les dones ocupades són empresàries. Unes xifres que són similars a les de l'any 2006 i que expressen la importància d'aquesta diferència perquè hi ha el doble d'homes empresaris que de dones empresàries. A Espanya, la diferència és gairebé similar, tot i que cal destacar que el percentatge de dones espanyoles empresàries és més elevat que a Catalunya i que la diferència amb els homes és menor. L'any 2007 a Espanya, el 13,2% del total de població ocupada femenina era empresària mentre que el percentatge pels homes era del 20,6%.

Si mirem les xifres amb major detall, l'any 2007 ha vist com es redueix el percentatge de dones empresàries, en relació al del 2006, si considerem el conjunt de l'empresariat. I com aquest percentatge de dones és encara més baix que el corresponent al de les dones directives. Això vol dir que, a Catalunya l'any 2007, el 27,7% del total de l'empresariat eren dones, front al 72,1% d'homes. Una xifra que suposa una caiguda respecte de l'any 2006, gairebé tan imperceptible com l'esdevinguda en el cas de les ocupades que són empresàries. En concret, el 2006, el 27,9% de l'empresariat català eren dones mentre els homes es mantien en el 72,1%. També en aquest cas, a Espanya, hi ha un percentatge de dones empresàries més elevat que a Catalunya, el 31,1% del total de persones empresàries. La diferència amb els homes és també més reduïda a Espanya on els homes són el 68,9% de l'empresariat. I la variació d'aquests percentatges entre el 2006 i 2007 és igualment inapreciable.

Aquest conjunt de xifres il·lustra, d'alguna manera, el que s'anomena "sostre de vidre" com a lema qualificador de la baixa presència de les dones en les cúpules directives i empresarials. Una segregació ocupacional de caire vertical que fixa el focus d'atenció sobre unes desigualtats de gènere que afecten fins i tot a les dones més ben situades en el mercat laboral. I que ens recorda com el col·lectiu femení sempre queda lluny de les posicions amb més poder. Tanmateix, aquesta segregació ocupacional i, en concret, el cas de les dones empresàries i directives necessita una anàlisi més acurada per tal de veure l'estructura d'aquest grup. Per exemple, alguns estudis han assenyalat que les dones empresàries estan més representades en aquelles empreses sense

cap assalariat, ja que les dones acostumen a estar sobrerrepresentades en els petits comerços o en el sector de l'estètica o perruqueria. O d'altres han posat de manifest com les petites empreses liderades per dones tenen una vida més curta. Però que, en qualsevol cas, assenyalarien com les dones també estan segregades horitzontalment en aquest col·lectiu, perquè no cal oblidar que no té el mateix poder i influència una persona responsable de petita empresa que la de gran empresa. A l'igual que succeeix entre les directives.

Mercat de treball

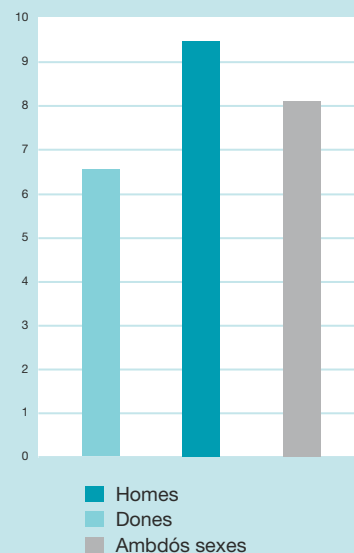
Directives i empresàries

Població ocupada en llocs de direcció

Catalunya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)					
Dones					-2%	0%	2%	4%	6%
Població ocupada (en milers)	1.469,3	1.510,1	40,8						
Població ocupada directiva (en milers)	95,2	97,6	2,4						
% de directives	6,5	6,5	0,0						
Homes					-2%	0%	2%	4%	6%
Població ocupada (en milers)	1.982,7	2.037,2	54,5						
Població ocupada directiva (en milers)	182,8	192,4	9,6						
% de directius	9,2	9,4	0,2						
Ambdós sexes					-2%	0%	2%	4%	6%
Població ocupada (en milers)	3.452,0	3.547,3	95,3						
Població ocupada directiva (en milers)	278,0	290,0	12,0						
% de directius i directives	8,1	8,2	0,1						

(*) Variació en punts percentuals per al % de directius i de directives

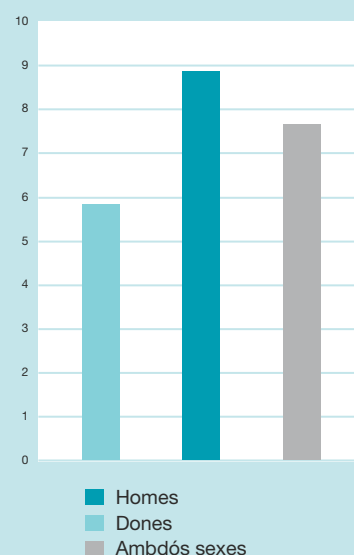
% de població directiva entre la població ocupada Catalunya. IV trimestre 2007

Espanya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)					
Dones					0%	5%	10%		
Població ocupada (en milers)	8.170,5	8.479,8	309,3						
Població ocupada directiva (en milers)	465,2	496,9	31,7						
% de directives	5,7	5,9	0,2						
Homes					0%	5%	10%		
Població ocupada (en milers)	11.831,3	11.997,1	165,8						
Població ocupada directiva (en milers)	999,6	1.065,6	66,0						
% de directius	8,4	8,9	0,4						
Ambdós sexes					0%	5%	10%		
Població ocupada (en milers)	20.001,8	20.476,9	475,1						
Població ocupada directiva (en milers)	1.464,7	1.562,6	97,9						
% de directius i directives	7,3	7,6	0,3						

(*) Variació en punts percentuals per al % de directius i de directives

% de població directiva entre la població ocupada Espanya. IV trimestre 2007

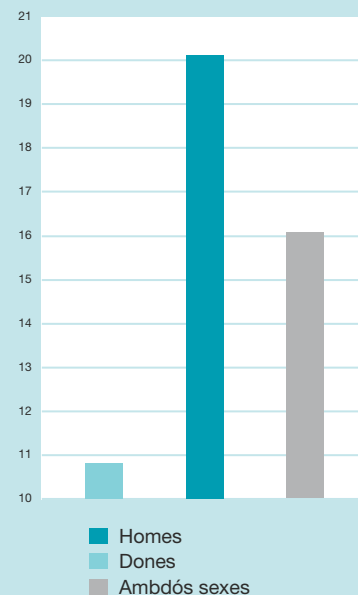

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Catalunya		2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)			
Dones					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		1.469,3	1.510,1	40,8	[Bar chart showing 2% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		156,8	158,8	2,0	[Bar chart showing 1% increase]			
% d'empresàries		10,7	10,5	-0,2	[Bar chart showing -0,2% change]			
Homes					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		1.982,7	2.037,2	54,5	[Bar chart showing 2% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		405,0	413,7	8,7	[Bar chart showing 2% increase]			
% d'empresaris		20,4	20,3	-0,1	[Bar chart showing -0,1% change]			
Ambdós sexes					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		3.452,0	3.547,3	95,3	[Bar chart showing 2% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		561,8	572,5	10,7	[Bar chart showing 2% increase]			
% d'empresaris i empresàries		16,3	16,1	-0,1	[Bar chart showing -0,1% change]			

(*) Variació en punts percentuals per al % d'empresaris i empresàries

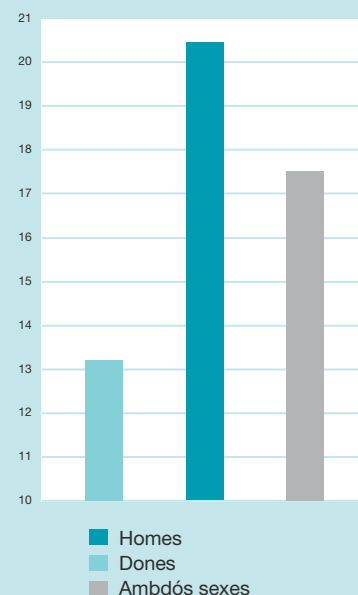
% d'empresaris i d'empresàries
entre la població ocupada
Catalunya. IV trimestre 2007

Espanya		2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)			
Dones					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		8.170,5	8.479,8	309,3	[Bar chart showing 3% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		1.140,1	1.117,9	13,8	[Bar chart showing -2% change]			
% d'empresàries		13,5	13,2	-0,3	[Bar chart showing -0,3% change]			
Homes					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		11.831,3	11.997,1	165,8	[Bar chart showing 1% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		2.420,0	2.475,3	55,3	[Bar chart showing 2% increase]			
% d'empresaris		20,5	20,6	0,2	[Bar chart showing 0,2% increase]			
Ambdós sexes					-2%	0%	2%	4%
Població ocupada (en milers)		20.001,8	20.476,9	475,1	[Bar chart showing 2% increase]			
Empresàries amb o sense pers. assalariades (en milers)		3.524,2	3.593,2	69,0	[Bar chart showing 2% increase]			
% d'empresaris i empresàries		17,6	17,5	-0,1	[Bar chart showing -0,1% change]			

(*) Variació en punts percentuals per al % d'empresaris i empresàries

% d'empresaris i d'empresàries
entre la població ocupada
Espanya. IV trimestre 2007

Mercat de treball

Directives i empresàries

Població ocupada en llocs de direcció segons edat

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Total		95,2	97,6	2,4						
Menys de 45 anys		53,5	46,0	-7,5						
45 anys i més		41,7	51,6	9,9						
Ambdós sexes (en milers)					-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Total		278,0	290,0	12,0						
Menys de 45 anys		132,9	144,2	11,3						
45 anys i més		145,1	145,8	0,7						
% dones sobre ambdós sexes		Variació en punts percentuals								
Total		34,2	33,7	-0,5	-10,0	-5,0	0,0	5,0	10,0	
Menys de 45 anys		40,3	31,9	-8,4						
45 anys i més		28,7	35,4	6,7						

Població ocupada femenina en llocs de direcció
Distribució segons edat
Catalunya IV trim. 2007

■ 45 anys i més 53%
□ Menys de 45 anys 47%

Població ocupada en llocs de direcció segons nivell de formació assolit

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		-10%	-5%	0%	5%	10%	15%
Total		95,2	97,6	2,4						
Fins educació secundària		35,8	39,8	4,0						
1a etapa										
Educació secundària 2a etapa		59,3	57,7	-1,6						
i educació superior										
Ambdós sexes (en milers)					-10%	-5%	0%	5%	10%	15%
Total		278,0	290,0	12,0						
Fins educació secundària		107,4	102,6	-4,8						
1a etapa										
Educació secundària 2a etapa		170,5	187,4	16,9						
i educació superior										
% dones sobre ambdós sexes		Variació en punts percentuals								
Total		34,2	33,7	-0,5	-4,0	-2,0	0,0	2,0	4,0	6,0
Fins educació secundària		33,3	-4,8	5,5						
1a etapa										
Educació secundària 2a etapa		34,8	30,8	-4,0						
i educació superior										

Població ocupada femenina en llocs de direcció
Distribució segons nivell de formació assolit
Catalunya IV trim. 2007

■ Educació secundària 2a etapa i educació superior 59%
□ Fins educació secundària 1a etapa 41%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Segons dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA), a final de 2007, a Catalunya, hi ha 251.400 persones aturades, de les quals 130.500 són dones de 16 fins a 64 anys. Aquesta xifra representa el 51,9% de l'atur a Catalunya, una proporció que supera àmpliament el pes de l'activitat femenina, que recordem que és del 43,2% en el conjunt de la població activa catalana. És a dir, l'impacte de l'atur en el col·lectiu femení està per sobre de la proporció que li pertocaria, d'acord amb la presència de les dones en l'activitat laboral. L'atur és, sota aquesta òptica, una de les maneres de fer evidents les desigualtats de gènere en el mercat de treball. De tota manera, cal veure les xifres amb detall, perquè el mercat laboral està fortament segregat en activitats més aviat femenines i en d'altres més aviat masculines. I això fa que l'estancament o la disminució en la creació d'ocupació en algunes d'aquestes activitats, com passa a hores d'ara en el sector de la construcció, estigui modificant l'escenari més habitual de distribució de l'atur entre dones i homes a Catalunya. De fet, en relació a 2006, l'atur femení ha crescut lleugerament, però menys del que ha crescut el conjunt de la població aturada catalana. Entre les aturades, l'augment es produeix entre les dones de 25 anys i més i, de manera més significativa, entre les adultes més grans, les de 45 a 64 anys. En canvi, l'atur ha baixat en el col·lectiu de les dones joves de 25 anys i menys, on ha disminuït en 4.100. En aquest punt, es pot dir que, a Catalunya, es manté la tendència de reducció de l'atur entre les dones joves, tendència d'altra banda comuna a Espanya i a Europa, al mateix temps que s'aprecia un increment de l'atur en els grups d'edat més gran.

Si comparem la trajectòria de l'atur femení amb el que succeeix en el conjunt de la població aturada a Catalunya, es pot observar com les diferències entre tots dos grups provenen, principalment, de l'important creixement de l'atur entre les persones, homes i dones, de 45 a 64 anys. Concretament, en aquesta franja d'edat es comptabilitzen 14.700 persones aturades més, en relació al 2006, de les quals la gran majoria (12.300) són homes. Aquest fort increment de l'atur dels homes adults a Catalunya és també observable en el cas espanyol, tot i que amb menor mesura. En canvi, a Europa, l'atur disminueix per a ambdós sexes i en tots els grups d'edat.

Si veiem les dades del col·lectiu femení, segons els grups d'edat, observem que més de la meitat de les dones aturades a Catalunya tenen de 25 a 44 anys (53,4%), mentre que la resta es distribueix entre les dones de 44 a 45 anys (26,9%) i les menors de 25 anys (19,7%). Aquesta concentració de l'atur femení entre les dones de 25 a 44 anys mostra que, malgrat ser el grup d'edat on també és concentra més l'ocupació femenina, les dones adultes en l'edat central d'activitat laboral i reproductiva tenen moltes dificultats per mantenir la seva ocupació, o per tornar-ne a tenir. Aquesta dificultat, lluny de ser exclusiva de les dones a Catalunya, respon a un tret estructural del mercat laboral espanyol i europeu, com ja s'ha comentat en els apartats d'activitat i ocupació d'aquest anuari.

Si comparem per territoris, la taxa d'atur femenina a Catalunya resulta inferior a l'espanyola i lleugerament superior a l'europea (8%, 11,1% i 7,8%, respectivament). Però, en tots tres casos, la taxa d'atur de les dones segueix superant la taxa d'atur masculina. La diferència entre les taxes d'atur femenines i les masculines és més acusada a Catalunya, sobretot a Espanya, que en el conjunt de països europeus, on aquesta diferència és prou minsa. En concret, la taxa d'atur masculina a Catalunya és del 5,6%, a Espanya del 6,9% i a Europa del 6,5%. Així doncs, podríem dir que, vist en clau d'atur, el mercat de treball espanyol i català tenen més desigualtats de gènere que l'europeu.

Tanmateix si parlem del conjunt de la població aturada, cal ressenyar com a dada relativament positiva que, tant a Catalunya com a Espanya i Europa, continua la tendència a la baixa en les taxes d'atur, en especial entre les persones joves de 25 anys o menys, ja iniciada en aquests darrers anys. Tot i així, i malgrat aquest descens constant el jovent presenta la taxa d'atur més elevada en tots tres territoris. En concret, el 13,9% a Catalunya, el 18,8% en el cas d'Espanya, i el 15,4% per a la UE-27, xifres que continuen posant de manifest les dificultats d'accés al mercat laboral que pateix la població jove d'arreu d'Europa. Cal precisar, però, que aquestes dificultats són més evidents entre les noies que no pas entre el nois, i que les divergències entre l'atur jove femení i el masculí són força més significatives a Espanya que no pas a Catalunya o a Europa. A més de l'atur dels joves, a Catalunya cal destacar-

hi l'augment de la taxa d'atur dels homes de 45 a 64 anys, que ha passat del 4,1% el 2006 al 5,6% a final de 2007. Aquesta dada d'atur masculí s'ha de tenir present perquè trenca la tendència general d'estancament de l'atur al nostre país i perquè, com veurem més endavant, aquest increment d'atur masculí va molt lligat al fet que minva l'ocupació en el sector de la construcció, un sector d'ocupació masculí per excel·lència.

Si es considera la procedència de l'atur, cal distingir entre les persones que cerquen una primera ocupació i les persones aturades que ja han tingut una ocupació prèviament. En tots dos casos, les xifres reflecteixen dos fenòmens comuns del mercat laboral català, espanyol i europeu, tot i alguns matisos propis. Per un costat, les xifres d'atur mostren que les dones tenen majors dificultats que els homes per accedir a una primera ocupació. Però, al mateix temps, en el cas de les persones que ja han tingut una ocupació prèviament, les dades d'atur mostren, a Catalunya, l'impacte de la segregació ocupacional per raó de gènere. Una segregació típica del mercat laboral que, en aquesta ocasió, perjudica la mà d'obra masculina, a causa de l'augment de l'atur en la construcció.

Si analitzem aquestes dades amb més detall, podem veure com, si només considerem el col·lectiu femení, les dones que cerquen una primera ocupació suposen el 10,6% de les aturades. La resta correspon a les dones que ja han tingut una ocupació. Les aturades que cerquen una primera ocupació han augmentat en 1.000 dones en relació a 2006, el que representa un increment del 7,8%. Aquest increment significa un toc d'alerta, perquè trenca la tendència a la baixa en l'atur de les dones sense ocupació anterior i perquè no fa, sinó, reforçar el fet que les dones que miren d'incorporar-se per primera vegada al mercat de treball continuen sent majoria en relació al conjunt de persones que cerquen una primera ocupació (59,2%).

Entre les dones aturades que ja han tingut una ocupació, l'atur femení es nodreix, fonamentalment, del procedent del sector serveis (46,6%). La resta de sectors hi contribueixen en una petita part: la indústria en un 8,0%, la construcció en un 1,0% i l'agricultura en un 0,4%. Per acabar de completar la procedència de les aturades que ja han tingut una experiència laboral prèvia, cal fer esment de l'atur con-

siderat en l'epígraf de "no classificats". Sota aquesta denominació s'inclouen les persones que volen reincorporar-se al mercat laboral després d'una absència de, com a mínim, 3 anys. Aquest epígraf representa l'altre gran focus de procedència de l'atur femení, el 33,4%, i és la categoria de procedència de l'atur femení que més creix, en relació a 2006, en xifres absolutes. Cal tenir present que aquest és un fenomen netament femení que mostra la persistència d'alguns comportaments laborals de les dones. En aquest cas, es posa de manifest com les dones, probablement, continuen abandonant el mercat de treball en el moment del naixement i de la criança de les criatures, i intenten retornar-hi posteriorment després d'aquest parèntesi. Per últim, cal assenyalar que sectors amb una presència tradicionalment femenina a Catalunya, com ara la indústria i alguns serveis, veuen reduir lleugerament la xifra d'aturades en relació al 2006. En canvi, el que sí que sembla perfilar-se com a tendència per al futur immediat és el creixement de l'atur procedent de la construcció, que en relació al 2006 ha augmentat en 4.900 persones, de les quals només 800 són dones.

En conjunt, les dades de l'atur a Espanya mostren una pauta similar a la catalana, tot i ser menys favorables, tant per a les dones com per als homes, excepte entre les persones que busquen una primera ocupació. De fet, per al conjunt d'Espanya s'observa un augment molt notable de l'atur en l'agricultura i en la construcció, en particular entre els homes i, de manera especial, entre aquells que ja han tingut una ocupació anterior. Tanmateix, les espanyoles han patit menys l'augment de l'atur en el sector serveis que els homes. Pel que fa al pes de les dones en el grup dels "no classificats", la proporció femenina és més desavantajosa a Espanya que a Catalunya.

En definitiva, l'atur femení a Catalunya s'ha incrementat lleugerament entre 2006 i 2007, unes xifres que semblen indicar un canvi de tendència en la reducció de l'atur observada en aquests darrers anys. El sector serveis, motor de l'ocupació femenina, no creix prou com per eixugar l'atur procedent de la resta de sectors. Tanmateix, en qualsevol cas, cal destacar que l'augment de l'atur femení prové, principalment, de les dones que cerquen una primera ocupació i d'aquelles que es volen reincorporar al mercat laboral.

Mercat de treball

Atur

Població aturada segons edat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)					
Total (de 16 a 64 anys)	129,2	130,5	1,3		
< 25 anys	29,9	25,8	-4,1		
25-44 anys	66,7	69,8	3,1		
45-64 anys	32,7	35,1	2,4		
Ambdós sexes (en milers)					
Total (de 16 a 64 anys)	246,7	251,4	4,7		
< 25 anys	57,5	53,6	-3,9		
25-44 anys	127,9	121,8	-6,1		
45-64 anys	61,3	76,0	14,7		
% dones sobre ambdós sexes					
Total (de 16 a 64 anys)	52,4	51,9	-0,5		
< 25 anys	52,0	48,1	-3,9		
25-44 anys	52,2	57,3	5,1		
45-64 anys	53,3	46,2	-7,1		

**Població aturada femenina.
Distribució segons edat.**
Catalunya IV trim. 2007

- 25-44 anys 53,4%
- 45-64 anys 26,9%
- < 25 anys 19,7%

Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)					
Total (de 16 a 64 anys)	1.045,8	1.047,7	1,9		
< 25 anys	242,9	229,3	-13,6		
25-44 anys	583,5	585,8	2,3		
45-64 anys	219,4	232,6	13,2		
Ambdós sexes (en milers)					
Total (de 16 a 64 anys)	1.807,8	1.926,2	118,4		
< 25 anys	434,2	447,6	13,4		
25-44 anys	986,1	1.019,1	33,0		
45-64 anys	387,5	459,5	72,0		
% dones sobre ambdós sexes					
Total (de 16 a 64 anys)	57,8	54,4	-3,4		
< 25 anys	55,9	51,2	-4,7		
25-44 anys	59,2	57,5	-1,7		
45-64 anys	56,6	50,6	-6,0		

**Població aturada femenina.
Distribució segons edat.**
Espanya IV trim. 2007

- 25-44 anys 55,9%
- 45-64 anys 22,2%
- < 25 anys 21,9%

Mercat de treball

Atur

Població aturada segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones (en milers)					-20%	-15%	-10%	-5%	0%
Total (de 15 a 64 anys)	9.167	8.110	-1.057						
< 25 anys	2.085	1.874	-212						
25-44 anys	4.688	4.052	-635						
45-64 anys	2.393	2.184	-209						
Ambdós sexes (en milers)					-20%	-15%	-10%	-5%	0%
Total (de 15 a 64 anys)	18.853	16.404	-2.449						
< 25 anys	4.532	4.023	-509						
25-44 anys	9.226	7.780	-1.446						
45-64 anys	5.095	4.601	-494						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals				
Total (de 15 a 64 anys)	48,6	49,4	0,8						
< 25 anys	46,0	46,6	0,6						
25-44 anys	50,8	52,1	1,3						
45-64 anys	47,0	47,5	0,5						

Població aturada femení. Distribució segons edat.

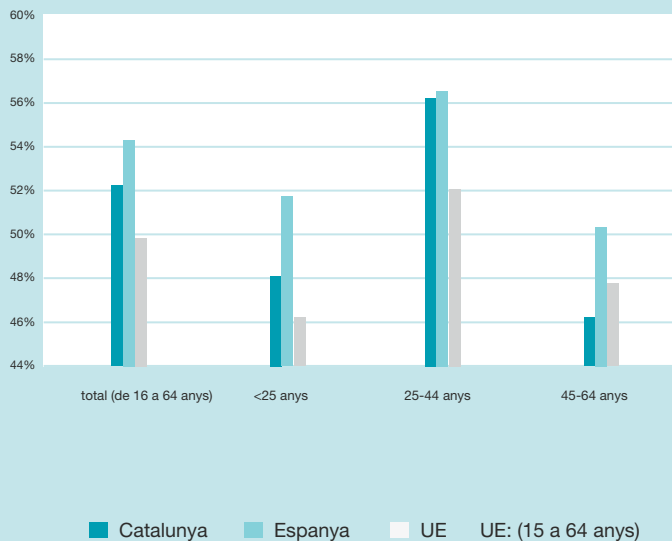
Unió Europea II trim. 2007

- 25-44 anys 50,0%
- 45-64 anys 26,9%
- < 25 anys 23,1%

% dones sobre ambdós sexes

IV trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

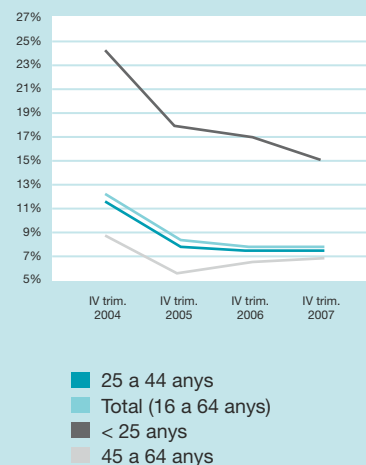
Mercat de treball

Atur

Taxa d'atur segons edat

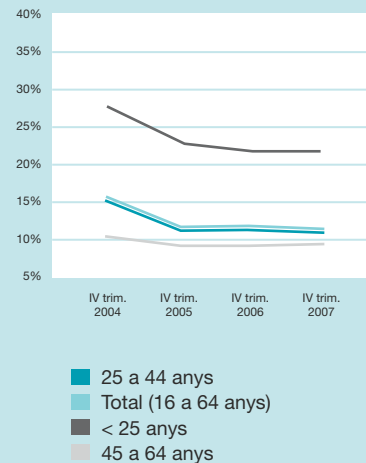
Catalunya				Variació en punts percentuals				
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0
Dones								
Total (de 16 a 64 anys)	8,1	8,0	-0,1					
< 25 anys	17,1	15,3	-1,8					
25-44 anys	7,2	7,3	0,1					
45-64 anys	6,8	6,9	0,1					
Homes								
Total (de 16 a 64 anys)	5,6	5,6	0,0					
< 25 anys	13,2	12,8	-0,4					
25-44 anys	5,2	4,4	-0,8					
45-64 anys	4,1	5,6	1,5					
Ambdós sexes								
Total (de 16 a 64 anys)	6,7	6,7	0,0					
< 25 anys	14,9	13,9	-1,0					
25-44 anys	6,1	5,7	-0,4					
45-64 anys	5,2	6,1	0,9					

Evolució de les taxes d'atur femenines a Catalunya

Espanya				Variació en punts percentuals				
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació interanual	-1,0	0,0	1,0	2,0	3,0
Dones								
Total (de 16 a 64 anys)	11,4	11,1	-0,3					
< 25 anys	22,5	21,7	-0,8					
25-44 anys	10,6	10,4	-0,2					
45-64 anys	8,5	8,4	-0,1					
Homes								
Total (de 16 a 64 anys)	6,1	6,9	0,8					
< 25 anys	14,1	16,5	2,4					
25-44 anys	5,7	6,0	0,3					
45-64 anys	4,1	5,4	1,3					
Ambdós sexes								
Total (de 16 a 64 anys)	8,3	8,7	0,4					
< 25 anys	17,8	18,8	1,0					
25-44 anys	7,8	7,9	0,1					
45-64 anys	5,8	6,6	0,8					

Evolució de les taxes d'atur femenines a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

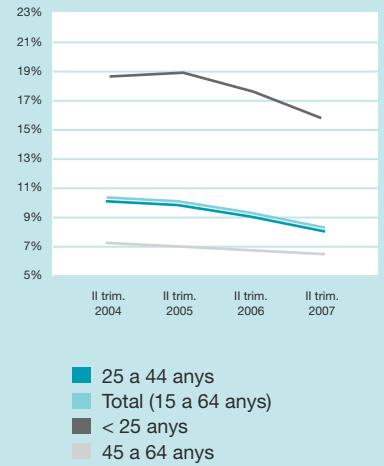
Mercat de treball

Atur

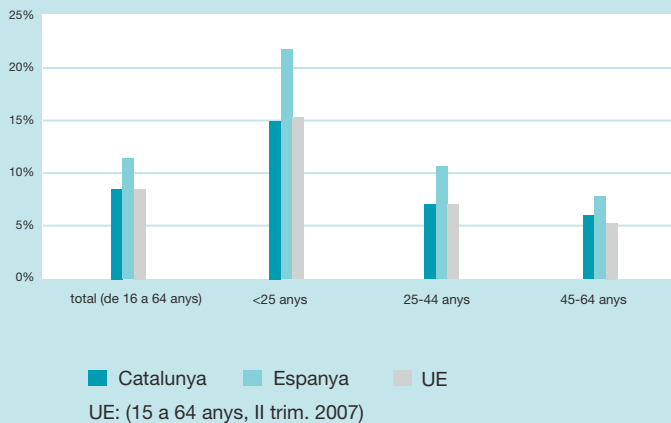
Taxa d'atur segons edat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació interanual	Variació en punts percentuals				
Dones				-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0
Total (de 15 a 64 anys)	8,9	7,8	-1,1					
< 25 anys	17,4	15,7	-1,7					
25-44 anys	8,5	7,4	-1,1					
45-64 anys	6,6	5,9	-0,7					
Homes				-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0
Total (de 15 a 64 anys)	7,7	6,5	-1,2					
< 25 anys	16,9	15,0	-1,9					
25-44 anys	6,8	5,6	-1,2					
45-64 anys	6,0	5,2	-0,8					
Ambdós sexes				-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0
Total (de 15 a 64 anys)	8,2	7,1	-1,1					
< 25 anys	17,1	15,4	-1,7					
25-44 anys	7,6	6,4	-1,2					
45-64 anys	6,2	5,5	-0,7					

Evolució de les taxes d'atur femenines a la Unió Europea

Taxa d'atur femenina segons edat
IV trim. 2007

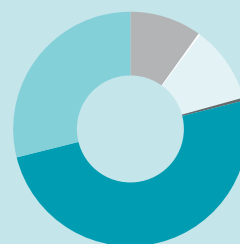

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Catalunya				Variació relativa					
	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	-100%	0%	100%	200%	300%	400%
Dones (en milers)									
Total	129,2	130,9	1,7						
Que no han treballat abans	12,8	13,8	1,0						
Que han treballat abans	116,4	117,1	0,7						
· Agricultura	0,4	0,5	0,1						
· Indústria	13,6	10,5	-3,1						
· Construcció	0,5	1,3	0,8						
· Serveis	64,5	61,0	-3,5						
· No classificades	37,3	43,7	6,4						
Ambdós sexes (en milers)									
Total	247,1	251,8	4,7						
Que no han treballat abans	20,6	23,3	2,7						
Que han treballat abans	226,5	228,5	2,0						
· Agricultura	0,7	3,5	2,8						
· Indústria	34,3	32,1	-2,2						
· Construcció	19,0	23,9	4,9						
· Serveis	105,9	100,2	-5,7						
· No classificats/ades	66,5	68,8	2,3						
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals					
				-50,0	-35,0	-20,0	-5,0	10,0	
Total	52,3	52,0	-0,3						
Que no han treballat abans	62,1	59,2	-2,9						
Que han treballat abans	51,4	51,2	-0,2						
· Agricultura	57,1	14,3	-42,8						
· Indústria	39,7	32,7	-7,0						
· Construcció	2,6	5,4	2,8						
· Serveis	60,9	60,9	0,0						
· No classificades	56,1	63,5	7,4						

Població aturada femenina. Distribució segons experiència laboral. Catalunya IV trim. 2007

- Serveis 46,6%
- No classificades 33,4%
- Indústria 8,0%
- Que no han treballat abans 10,6%
- Construcció 1,0%
- Agricultura 0,4%

Mercat de treball

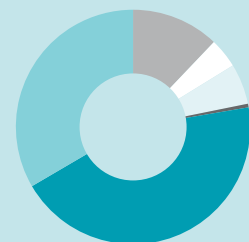
Atur

Població aturada en relació amb l'experiència laboral i el sector econòmic

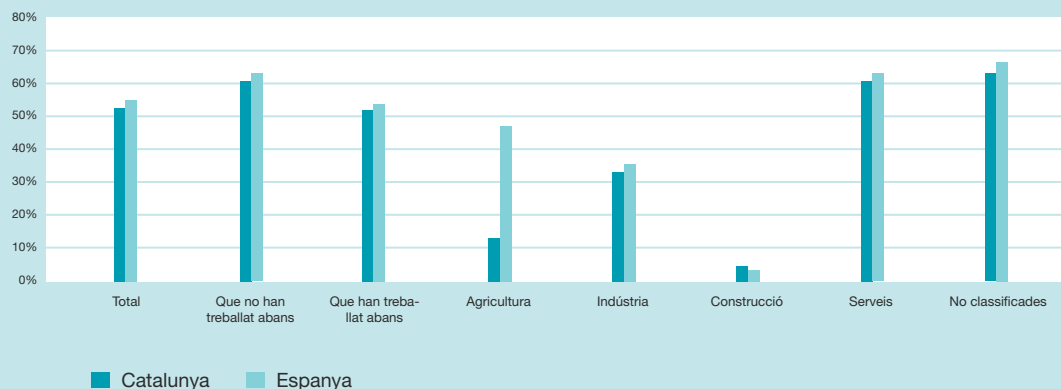
Espanya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa							
Dones (en milers)					-40%	-20%	0%	20%	40%	60%		
Total (en milers)		1.046,9	1.048,3	1,4								
Que no han treballat abans		127,1	114,3	-12,8								
Que han treballat abans		919,8	934,1	14,3								
· Agricultura		42,9	56,3	13,4								
· Indústria		58,7	48,1	-10,6								
· Construcció		5,5	6,2	0,7								
· Serveis		462,8	475,6	12,8								
· No classificades		349,9	347,9	-2,0								
Ambdós sexes (en milers)					-40%	-20%	0%	20%	40%	60%		
Total (en milers)		1.810,6	1.927,6	117,0								
Que no han treballat abans		201,8	185,6	-16,2								
Que han treballat abans		1.608,8	1.741,9	133,1								
· Agricultura		81,4	120,3	38,9								
· Indústria		143,1	136,9	-6,2								
· Construcció		156,2	217,7	61,5								
· Serveis		704,9	751,3	46,4								
· No classificats/ades		523,1	515,8	-7,3								
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals		-8,0	-6,0	-4,0	-2,0	0,0	2,0
Total		57,8	54,4	-3,4								
Que no han treballat abans		63,0	61,6	-1,4								
Que han treballat abans		57,2	53,6	-3,6								
· Agricultura		52,7	46,8	-5,9								
· Indústria		41,0	35,1	-5,9								
· Construcció		3,5	2,8	-0,7								
· Serveis		65,7	63,3	-2,4								
· No classificades		66,9	67,4	0,5								

Població aturada femenina. Distribució segons experiència laboral. Espanya IV trim. 2007

- Serveis 45,4%
- No classificades 33,2%
- Indústria 4,6%
- Que no han treballat abans 10,9%
- Construcció 0,6%
- Agricultura 5,4%

% dones sobre ambdós sexes
IV trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat)

Mercat de treball

Inactivitat

A Catalunya, el 2007, hi ha 1.429.800 dones inactives, la qual cosa significa el 63,5% del conjunt de persones considerades com a inactives. Aquesta és una proporció molt semblant a la que es pot observar a Espanya (63,1%) i resulta una mica més elevada que la mitjana europea (60,8%). Això vol dir que les dones són majoria dins el col·lectiu de persones inactives en tots tres territoris. Però el més important no és que hi hagi més dones inactives que homes inactius, sinó que el més rellevant és el motiu de la inactivitat femenina. I, en el cas de les dones, el motiu principal de per què són inactives és la dedicació a les “feines de la llar”. És a dir, són mestresses de casa. En realitat, el 44,9% de les inactives a Catalunya i el 46,8% a Espanya són, efectivament, dones que es dediquen a les “feines de la llar”, un treball no reconegut que recau en el gènere femení de manera gairebé exclusiva, tant si es fa com a activitat principal, cas que recull la situació d’inactivitat en les enquestes oficials, com de manera compartida amb l’activitat laboral.

Les dades recullen la situació d’inactivitat sota tres grans tipus de motius que emparen les raons per les quals una persona és considerada inactiva. Són motius que es defineixen sempre en relació al que hauria de ser la situació d’activitat. O sigui, la situació habitual per a les persones en edat legal de treballar. En concret, tenir o buscar una ocupació. Per aquesta raó, una persona pot ser considerada inactiva, perquè s’està preparant per entrar en el mercat laboral (estudiants/antes) o perquè, per motius d’edat o de salut, no pot dur a terme una activitat laboral (jubilació o incapacitat laboral). Només el motiu d’inactivitat que es recull sota l’epígraf de “feines de la llar” fa referència a una situació “atípica” entre les persones en edat de treballar, sent el motiu d’aquesta situació “atípica” haver de tenir cura de la llar i de la família. Per tant, des d’aquest punt de vista, tant el pes de les “feines de la llar”, en el conjunt de motius de la inactivitat, com la proporció de dones que es declaren inactives per aquesta raó constitueixen uns bons indicadors del diferent pes que homes i dones tenen dins de la població activa.

Confirmant l’argument anterior, les xifres de 2007 relatives a les “feines de la llar” mostren com aquest motiu continua sent la causa principal d’inactivitat de les catalanes (44,9%), seguida de molt a prop de la jubilació i la incapacitat laboral (39,4%). Els estudis, en canvi,

són adduïts com a raó d’inactivitat per només una desena part de les inactives (10,7%). Les xifres per a Espanya són similars, tot i que, en aquest cas, es percep una major incidència de les feines de la llar i una menor rellevància de les situacions derivades d’una activitat laboral prèvia, com són la jubilació o la incapacitat laboral. En canvi, a Espanya, el pes dels estudis com a motiu d’inactivitat se situa lleugerament per sobre de Catalunya.

Tant a Catalunya com a Espanya, la tendència dels darrers anys ha estat representada per la disminució de les “feines de la llar” com a motiu d’inactivitat femenina, tot i que s’ha de remarcar que, entre 2006 i 2007, s’observa un lleuger repunt del nombre de dones inactives per aquest motiu. De fet, en el cas català, el nombre de dones dedicades a les “feines de la llar” s’incrementa en 30.800, sent aquesta l’única causa d’inactivitat que creix durant aquest període.

Sigui com sigui, cal reconèixer que les inactives catalanes suposen ja la meitat de les persones inactives per jubilació o incapacitat. I, molt especialment, s’ha de precisar que, a hores d’ara, ja hi ha més dones inactives per motiu d’estudis que no pas homes. Finalment, tot i la lleugera reducció en relació al 2006, les catalanes i les espanyoles representen el 94,3% i el 94,1%, respectivament, de les persones que addueixen les feines de la llar com a motiu d’inactivitat, dades que reforcen l’argumentació abans comentada.

En definitiva, el pes de la inactivitat entre les dones adultes és un reflex de la diferent participació d’homes i dones en el treball domèstic i familiar i de les desigualtats de gènere en el mercat laboral. L’augment dels estudis com a motiu d’inactivitat femenina visualitza l’esforç formatiu de les dones joves com un mitjà per obtenir millors oportunitats en el mercat de treball. En canvi, l’augment persistent de les dones jubilades o amb incapacitat laboral és una mostra de trajectòries de vides femenines on l’activitat laboral ja ha tingut un paper important.

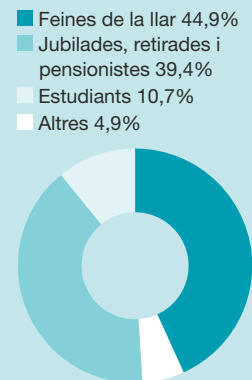
Mercat de treball

Inactivitat

Població inactiva segons situació d'inactivitat

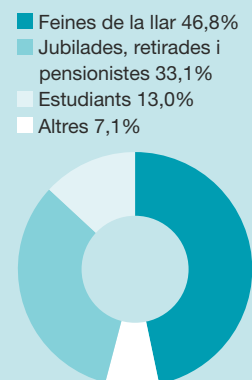
Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		
Total		1.415,7	1.429,8	14,1	
Jubilades, retirades i pensionistes		567,7	563,7	-4,0	
Estudiants		154,0	153,2	-0,8	
Feines de la llar		611,6	642,4	30,8	
Altres		82,3	70,4	-11,9	
Ambdós sexes (en milers)					
Total		2.232,5	2.250,0	17,5	
Jubilats/ades, retirats/ades i pensionistes		1.108,4	1.113,0	4,6	
Estudiants		295,2	287,8	-7,4	
Feines de la llar		642,4	681,5	39,1	
Altres		186,6	167,7	-18,9	
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals
Total		63,4	63,5	0,1	
Jubilades, retirades i pensionistes		51,2	50,6	-0,6	
Estudiants		52,2	53,2	1,0	
Feines de la llar		95,2	94,3	-0,9	
Altres		44,1	42,0	-2,1	

Població inactiva femenina. Distribució segons situació d'inactivitat. Catalunya IV trim. 2007

Espanya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
Dones (en milers)		IV trimestre	IV trimestre		
Total		9.763,2	9.770,4	7,2	
Jubilades, retirades i pensionistes		3.205,6	3.236,1	30,5	
Estudiants		1.279,1	1.266,1	-13,0	
Feines de la llar		4.560,7	4.572,9	12,2	
Altres		717,8	695,2	-22,6	
Ambdós sexes (en milers)					
Total		15.423,1	15.492,4	69,3	
Jubilats/ades, retirats/ades i pensionistes		6.802,5	6.893,0	90,5	
Estudiants		2.337,6	2.342,2	4,6	
Feines de la llar		4.803,9	4.859,1	55,2	
Altres		1.479,1	1.398,0	-81,1	
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals
Total		63,3	63,1	-0,2	
Jubilades, retirades i pensionistes		47,1	46,9	-0,2	
Estudiants		54,7	54,1	-0,6	
Feines de la llar		94,9	94,1	-0,8	
Altres		48,5	49,7	1,2	

Població inactiva femenina. Distribució segons situació d'inactivitat. Espanya IV trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
 Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Mercat de treball

Inactivitat

Població inactiva segons situació d'inactivitat

UE 27	2006 II trimestre	2007 II trimestre	Variació absoluta	Variació relativa				
Dones (en milers)				-1,0%	-0,5%	0,0%	0,5%	1,0%
Total	106.313	106.477	164					
Ambdós sexes (en milers)				-1,0%	-0,5%	0,0%	0,5%	1,0%
Total	174.628	175.234	606					
				Variació en punts percentuals				
% dones sobre ambdós sexes				-0,2		-0,1		0,0
Total	60,9	60,8	-0,1					

A data de tancament d'aquesta publicació, al lloc web d'Eurostat no es poden consultar dades dels inactius segons situació d'inactivitat.

Mercat de treball

Atur registrat

A diferència de les dades comentades en els apartats anteriors, les xifres d'atur registrat recullen les dades de les persones aturades inscrites al Servei Públic d'Ocupació Estatal (IN-EM), i al Servei Català d'Ocupació (SOC), en el cas de Catalunya. Es tracta, doncs, tal com indica el seu nom, de dades procedents d'un registre i no pas d'una enquesta feta a una mostra representativa de persones, com és el cas de l'Enquesta de Població Activa (EPA). D'aquí que les dades d'atur que es poden obtenir d'una o altra font no siguin necessàriament coincidents. Tanmateix, ambdues fonts de dades, amb les seves particularitats, ens aporten informació valuosa sobre el volum d'atur a Catalunya i a Espanya.

El desembre de 2007 hi havia 147.725 dones aturades a Catalunya, gairebé la meitat de les quals tenien entre 25 i 44 anys. Aquest grup d'edat concentra la major part de l'atur registrat femení (72.047 persones), tot i que s'hi pugui observar una lleugera disminució, en relació al desembre de 2006. El col·lectiu de dones aturades majors de 44 anys arriba a la xifra de 64.555 aturades, després del creixement del nombre d'aturades observat durant el darrer any. En canvi, l'atur de les joves ha disminuït lleugerament fins a les 11.123 joves aturades. De fet, pel que fa a l'edat, l'únic col·lectiu que creix en el període 2006-2007 són les dones adultes que tenen més de 44 anys. Aquesta distribució de l'atur femení segons els grans grups d'edat mostra la pauta típica de distribució de l'atur de les dones, sempre molt lligada a la trajectòria de vida. És a dir, una menor incidència de l'atur durant la joventut i una major exposició a la desocupació durant l'edat adulta.

La distribució de l'atur registrat per sexe en relació al conjunt de persones aturades fa palès el protagonisme de l'atur femení. De fet, el desembre de 2007 l'atur registrat femení suposa el 55,6% de l'atur registrat a Catalunya i el 58,4% de l'atur registrat a Espanya. De tota manera, aquestes proporcions varien segons el grup d'edat que considerem. Així, les dones joves pateixen uns nivells d'atur menors que el nois joves de la mateixa generació, però, a mesura que avancen en la seva trajectòria vital, es converteixen, de manera progressiva, en protagonistes de l'atur, fins al punt que gairebé dues de tres persones aturades de més de 44 anys són dones. Són xifres que assenyalen les dificultats, sempre superiors a les dels homes, que tenen les dones adultes per mantenir una presència

activa en el mercat laboral. Tanmateix, s'ha de dir que, entre 2006 i 2007, es manté la tendència cap a una lleugera reducció del pes de l'atur femení dins el conjunt de l'atur registrat, tant a Catalunya com a Espanya, si bé aquesta tendència positiva en la disminució del pes de l'atur femení registrat en relació al total no es deu a una disminució significativa en el nombre d'aturades. Més aviat, l'origen d'aquest petit canvi de tendència està motivat per l'augment de l'atur masculí en el període central del cicle de vida laboralment actiu, tant a Catalunya com a Espanya. Un augment que va lligat al descens de l'ocupació en el sector de la construcció, molt majoritàriament masculí.

Si tenim en compte el nivell de formació assolit per la persona aturada, les xifres corresponents a les xifres absolutes indiquen que l'atur es concentra en les dones i els homes amb estudis secundaris. Però, en termes relatius, les dades mostren una major incidència de l'atur femení, per comparació al masculí, entre les persones que tenen estudis postsecundaris. Dit d'una altra manera, a diferència del que es pot pensar, un major nivell d'estudis no garanteix necessàriament una major equitat entre tots dos gèneres si fem cas de l'impacte de l'atur. Així ho posa de manifest la distribució de l'atur femení registrat a Catalunya, segons el nivell de formació de les aturades, on el 14,7% correspon a les dones analfabetes o que tenen estudis primaris (21.723, en xifres absolutes); el 72,2% té estudis secundaris (106.603 dones), i, finalment, el 13,1% de les aturades registrades ha cursat estudis postsecundaris (19.390, també en xifres absolutes). Però, de nou, l'atur no es distribueix de manera equitativa entre homes i dones. A Catalunya, les dones representen la meitat de l'atur registrat de les persones sense estudis o amb estudis primaris, però en el cas de la població amb estudis postsecundaris la proporció de dones s'enfila a dues de cada tres persones aturades. Tant a Catalunya com a Espanya, les variacions en relació a l'any anterior apunten vers una lleugera reducció del pes de l'atur femení en relació al masculí, excepte en la categoria d'estudis postsecundaris. Aquest fet no invalida, però, la pauta general descrita.

Si considerem la durada de l'atur, l'atur femení registrat a Catalunya presenta una clara polarització entre l'atur de curta durada (menys de 6 mesos) i el de llarga durada (més d'1 any). En concret, a Catalunya, les dones aturades que fa mesos de 6 mesos que demanden una ocu-

pació representen el 47,3% de l'atur femení registrat; les que estan entre 6 mesos i 1 any són el 15,3% de les aturades, mentre que les dones inscrites a les oficines d'ocupació des de fa més d'1 any suposen el 37,4% de les aturades registrades. De fet, les xifres permeten identificar dos perfils d'atur diferenciats: un atur jove, de curta durada, molt lligat a la inestabilitat laboral típica dels actuals processos d'inserció en el mercat laboral, i un atur de llarga durada, propi de persones adultes (en particular, de les que tenen més de 50 anys). Aquests perfils s'observen tant entre les dones com en els homes, però de manera molt més accentuada entre el gènere femení, fins al punt que l'atur de llarga durada és gairebé patrimoni de les dones. La proporció arriba al 70,5% i 70% a Catalunya i Espanya, respectivament, i defineix un dels trets més típics del mercat laboral actual, compartit gairebé arreu d'Europa.

Les dades sobre la durada de l'atur registrat permeten, a més, identificar els canvis en el mercat laboral català, i també en l'espanyol, des del punt de vista de l'estabilitat laboral. Així, es pot veure com l'atur de durada igual o inferior a 6 mesos és majoritari en tots els grups d'edat, fins a arribar a les dones de 50 anys o més, on predomina l'atur de llarga durada. És a dir, es tracta, fonamentalment, d'un tipus d'atur de curta durada molt vinculat a la contractació temporal, on sovint es combinen períodes d'ocupació amb períodes d'atur. Tanmateix, del desembre de 2006 ençà, a Catalunya s'observa una reducció de l'atur femení tant de curta com de llarga durada, mentre que augmenta el nombre d'aturades que demanden ocupació des de fa 6 mesos fins a 1 any, una situació davant la qual caldrà esperar per veure si aquest augment és conjuntural o bé significa un enduriment en les dificultats perquè les aturades trobin ocupació.

Finalment, les dades de l'atur registrat, segons el sector d'activitat de procedència de les persones aturades, reproduïxen prou fidelment la segregació ocupacional per raó de gènere que caracteritza el mercat laboral català, espanyol i europeu. També reflecteixen la dinàmica diferent de creació o de destrucció d'ocupació que avui dia mostren els sectors típicament femenins o típicament masculins. Dit d'una altra manera, es pot veure com l'atur femení es concentra fonamentalment en el sector serveis, mentre que l'atur masculí prové de la construcció. En concret, els serveis són el sector de procedència del 70,2% de les aturades, la indústria n'aporta

un 22,6% i, amb percentatges molt poc rellevants, trobem la construcció (1,8%) i l'agricultura (0,8%). Les dones que cerquen una primera feina aporten el 4,6% restant. En relació al desembre de 2006, l'agricultura i els serveis han vist augmentar lleument el volum d'aturades; un increment que s'ha vist compensat per la disminució de les aturades procedents de la indústria i, especialment, d'aquelles que cerquen la primera ocupació.

En aquest apartat, cal afegir-hi, com a dada significativa, que si l'atur procedent del sector serveis s'ha repartit de forma prou equitativa entre homes i dones, el conjunt de l'atur masculí registrat ha augmentat a causa del notable increment de l'atur procedent del sector de la construcció. Aquesta tendència confirma un procés ja visible en anys anteriors i que possiblement pugui tenir continuïtat en el futur. Això no treu, però, que, a hores d'ara, la proporció d'aturades sobre el nombre total d'aturats sigui superior al 50%, tant en la indústria (56,8%) i en els serveis (63,4%) com entre les persones que no han tingut una ocupació prèvia (62,4%). Aquesta proporció de dones aturades solament se situa per sota dels homes en l'agricultura (29,9%) i, com ja s'ha dit, en la construcció (9,1%). A Espanya les xifres mostren una major feminització de l'atur, excepte en la indústria, on les proporcions entre dones catalanes i espanyoles són pràcticament idèntiques.

En definitiva, la lleugera disminució de l'atur femení registrat a Catalunya, més significativa en el cas de l'atur de curta durada i entre les dones amb estudis secundaris, es contraposa a un augment de l'atur masculí procedent de la construcció. Es manté, però, l'atur femení de llarga durada com a tret característic de l'atur a Catalunya i a Espanya. En canvi, continua la tendència de disminució de l'atur entre les persones més joves, menors de 25 anys, en part perquè també s'endarrereix l'edat d'incorporació al mercat de treball, tal com indiquen les xifres d'activitat. En termes relatius, el nivell de formació assolit penalitza l'ocupació femenina en relació a la masculina. Tanmateix, la segregació ocupacional sembla, avui dia, eixugar una mica el pes de l'atur femení en relació al total d'atur registrat. Val a dir, però, que l'atur continua sent un dels indicadors més clars de les desigualtats de gènere en el mercat de treball, malgrat aquests indicis de millora i de canvi en la incidència de l'atur en el conjunt de la població amb atur registrat.

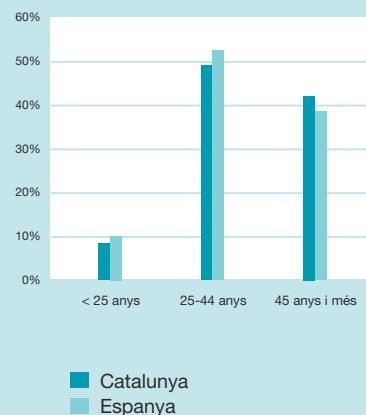
Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat segons edat

Catalunya		2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones					-6%	-4%	-2%	0%	2%	4%	
Total		149.036	147.725	-1.311							
< 25 anys		11.661	11.123	-538							
25-44 anys		74.288	72.047	-2.241							
45 anys i més		63.087	64.555	1.468							
Ambdós sexes					-6%	-4%	-2%	0%	2%	4%	
Total		260.749	265.789	5.040							
< 25 anys		25.735	25.620	-115							
25-44 anys		129.114	131.650	2.536							
45 anys i més		105.900	108.519	2.619							
% dones sobre ambdós sexes					-3,0	-2,5	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0
Total		57,2	55,6	-1,6							
< 25 anys		45,3	43,4	-1,9							
25-44 anys		57,5	54,7	-2,8							
45 anys i més		59,6	59,5	-0,1							

Distribució percentual de l'atur femení segons l'edat.
Desembre 2007

Espanya		2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa							
Dones					-10%	-5%	0%	5%	10%			
Total		1.218.599	1.244.408	25.809								
< 25 anys		124.301	116.496	-7.805								
25-44 anys		655.596	658.580	2.984								
45 anys i més		438.702	469.332	30.630								
Ambdós sexes					-10%	-5%	0%	5%	10%			
Total		2.022.873	2.129.547	106.674								
< 25 anys		242.012	240.383	-1.629								
25-44 anys		1.049.207	1.102.108	52.901								
45 anys i més		731.654	787.056	55.402								
% dones sobre ambdós sexes					-3,5	-3,0	-2,5	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0
Total		60,2	58,4	-1,8								
< 25 anys		51,4	48,5	-2,9								
25-44 anys		62,5	59,8	-2,7								
45 anys i més		60,0	59,6	-0,4								

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat

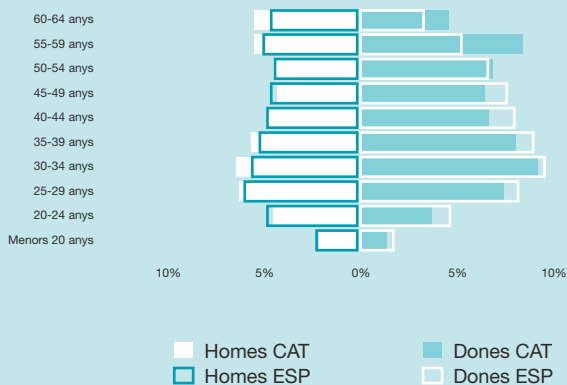
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

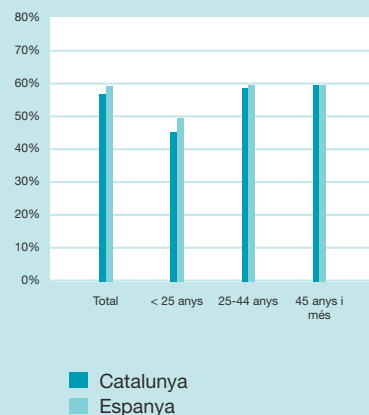
Atur registrat

Atur registrat segons edat

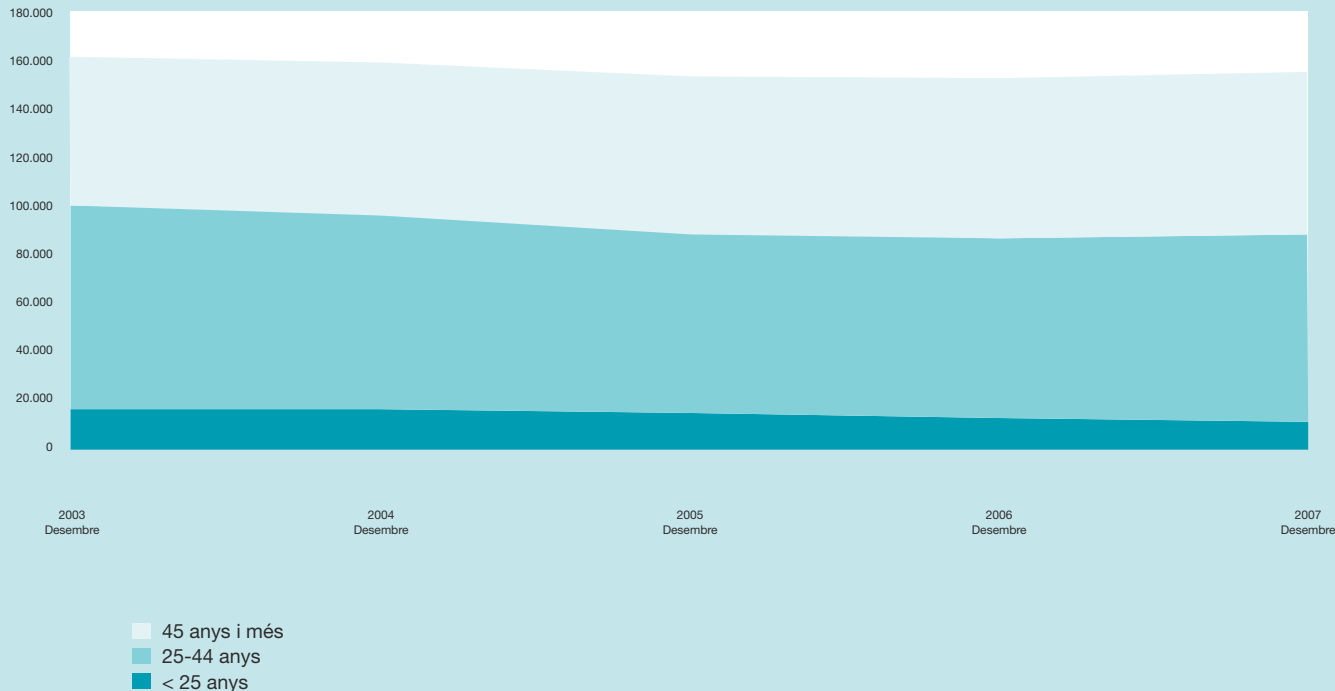
Atur registrat per edat i sexe (%).
Desembre 2007

Pes de les dones aturades segons l'edat (%)
Desembre 2007

Evolució a Catalunya de l'atur registrat femení per grups d'edat.

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

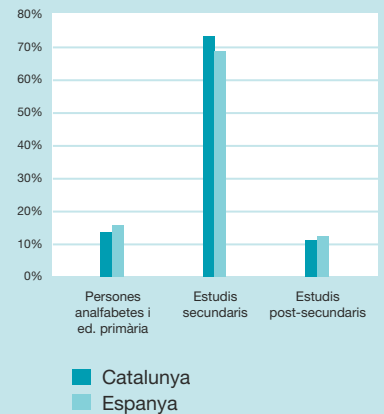
Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat segons nivell de formació assolit

Catalunya		2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%
Total		149.036	147.725	-1.311						
Persones analfabetes i ed. primària		21.247	21.732	485						
Estudis secundaris		108.669	106.603	-2.066						
Estudis post-secundaris		19.120	19.390	270						
Ambdós sexes					-4%	-2%	0%	2%	4%	6%
Total		260.749	265.789	5.040						
Persones analfabetes i ed. primària		42.167	44.070	1.903						
Estudis secundaris		186.987	189.673	2.686						
Estudis post-secundaris		31.595	32.046	451						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals					
Total		57,2	55,6	-1,6	-2	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	
Persones analfabetes i ed. primària		50,4	49,3	-1,1						
Estudis secundaris		58,1	56,2	-1,9						
Estudis post-secundaris		60,5	60,5	0,0						

Distribució percentual de l'atur femení segons nivell de formació assolit
Desembre 2007

Espanya		2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones					-5%	0%	5%	10%	15%	20%
Total		1.218.599	1.244.408	25.809						
Persones analfabetes i ed. primària		186.795	210.543	23.748						
Estudis secundaris		849.487	855.827	6.340						
Estudis post-secundaris		182.317	178.038	-4.279						
Ambdós sexes					-5%	0%	5%	10%	15%	20%
Total		2.022.873	2.129.547	106.674						
Persones analfabetes i ed. primària		345.799	401.822	56.023						
Estudis secundaris		1.414.042	1.469.023	54.981						
Estudis post-secundaris		263.032	258.702	-4.330						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals					
Total		60,2	58,4	-1,8	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	
Persones analfabetes i ed. primària		54,0	52,4	-1,6						
Estudis secundaris		60,1	58,3	-1,8						
Estudis post-secundaris		69,3	68,8	-0,5						

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat

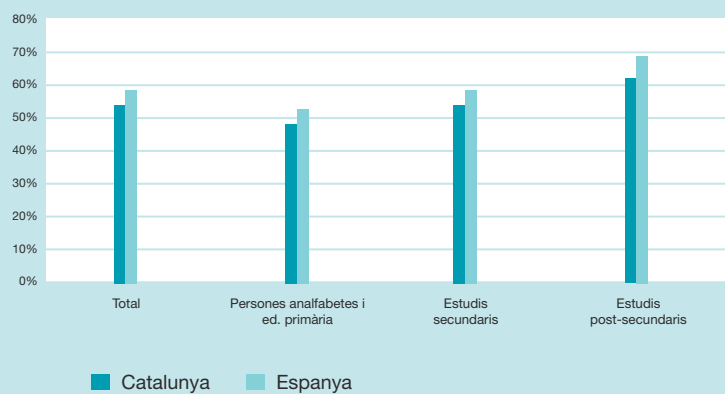
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat segons nivell de formació assolit

Pes de les dones aturades sobre el total de cada nivell de formació (%)
Desembre 2007

Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat segons durada de la demanda

Catalunya				Variació relativa					
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	-4%	-2%	0%	2%	4%	6%
Dones									
Total	149.036	147.725	-1.311						
Fins a 6 mesos	70.971	69.856	-1.115						
6-12 mesos	22.354	22.675	321						
Més de 12 mesos	55.711	55.194	-517						
Ambdós sexes									
Total	260.749	265.789	5.040						
Fins a 6 mesos	141.450	147.417	5.967						
6-12 mesos	39.242	40.116	874						
Més de 12 mesos	80.057	78.256	-1.801						
Variació en punts percentuals									
% dones sobre ambdós sexes									
Total	57,2	55,6	-1,6						
Fins a 6 mesos	50,2	47,4	-2,8						
6-12 mesos	57,0	56,5	-0,5						
Més de 12 mesos	69,6	70,5	0,9						

Espanya				Variació relativa			
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	-50%	0%	50%	100%
Dones							
Total	1.218.599	1.244.408	25.809				
Fins a 6 mesos	579.912	413.017	-166.895				
6-12 mesos	183.371	292.322	108.951				
Més de 12 mesos	455.316	539.069	83.753				
Ambdós sexes							
Total	2.022.873	2.129.547	106.674				
Fins a 6 mesos	1.085.251	842.914	-242.337				
6-12 mesos	296.838	516.769	219.931				
Més de 12 mesos	640.784	769.864	129.080				
Variació en punts percentuals							
% dones sobre ambdós sexes							
Total	60,2	58,4	-1,8				
Fins a 6 mesos	53,4	49,0	-4,4				
6-12 mesos	61,8	56,6	-5,2				
Més de 12 mesos	71,1	70,0	-1,1				

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat

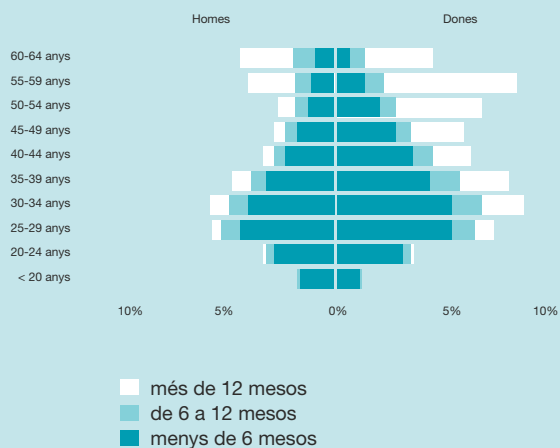
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

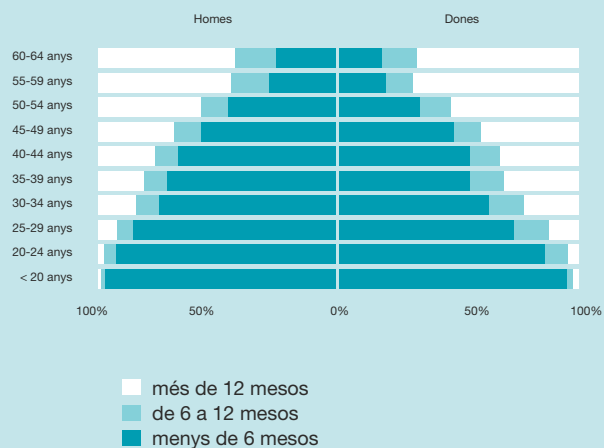
Atur registrat

Atur registrat segons durada de la demanda

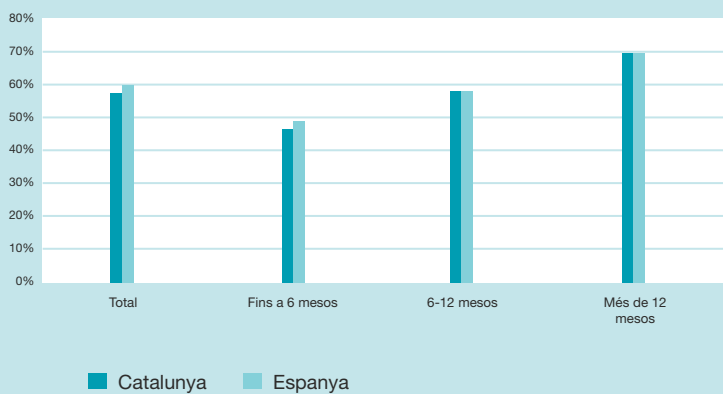
Distribució de l'atur per edat i durada (%).
Catalunya. Desembre 2007

Distribució de l'atur segons durada per tram d'edat (%).
Catalunya. Desembre 2007

Pes de les dones aturades segons la durada de la demanda (%).
Desembre 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

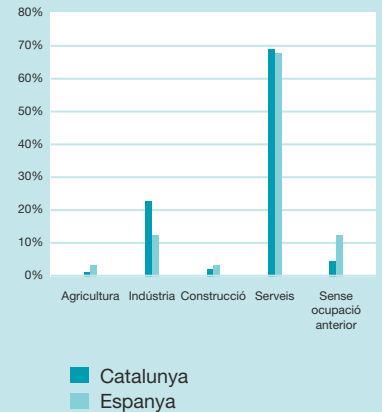
Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat per sector econòmic

Catalunya				Variació relativa					
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Dones									
Total	149.036	147.725	-1.311						
Agricultura	1.074	1.124	50						
Indústria	34.651	33.437	-1.214						
Construcció	2.669	2.601	-68						
Serveis	102.463	103.696	1.233						
Sense ocupació anterior	8.179	6.867	-1.312						
Ambdós sexes									
Total	260.749	265.789	5.040						
Agricultura	3.384	3.765	381						
Indústria	60.293	58.822	-1.471						
Construcció	23.917	28.620	4.703						
Serveis	160.199	163.663	3.464						
Sense ocupació anterior	12.956	10.919	-2.037						
% dones sobre ambdós sexes									
Total	57,2	55,6	-1,6						
Agricultura	31,7	29,9	-1,8						
Indústria	57,5	56,8	-0,7						
Construcció	11,2	9,1	-2,1						
Serveis	64,0	63,4	-0,6						
Sense ocupació anterior	63,1	62,9	-0,2						

Distribució percentual de l'atur femení per sector econòmic. Desembre 2007

Espanya				Variació relativa						
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	-5%	0%	5%	10%	15%	20%	25%
Dones										
Total	1.218.599	1.244.408	25.809							
Agricultura	32.096	34.453	2.357							
Indústria	161.075	156.620	-4.455							
Construcció	34.689	34.230	-459							
Serveis	825.580	856.511	30.931							
Sense ocupació anterior	165.159	162.594	-2.565							
Ambdós sexes										
Total	2.022.873	2.129.547	106.674							
Agricultura	61.494	68.812	7.318							
Indústria	282.148	279.981	-2.167							
Construcció	236.771	283.867	47.096							
Serveis	1.224.869	1.284.250	59.381							
Sense ocupació anterior	217.591	212.637	-4.954							
% dones sobre ambdós sexes										
Total	60,2	58,4	-1,8							
Agricultura	52,2	50,1	-2,1							
Indústria	57,1	55,9	-1,2							
Construcció	14,7	12,1	-2,6							
Serveis	67,4	66,7	-0,7							
Sense ocupació anterior	75,9	76,5	0,6							

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Atur registrat

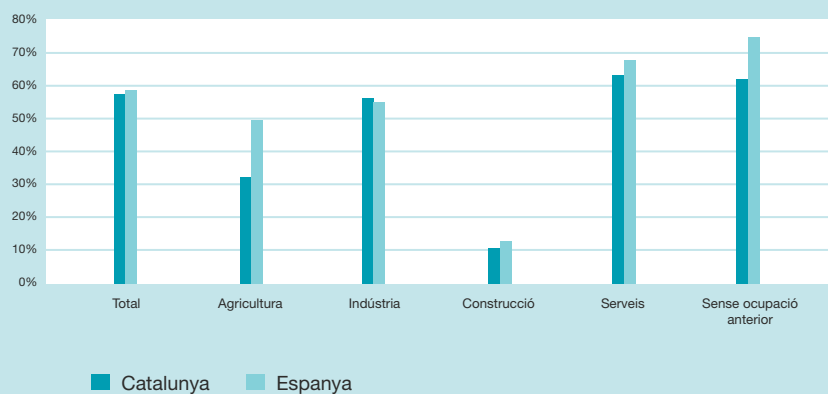
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

Atur registrat

Atur registrat per sector econòmic

Pes de les dones aturades sobre el total de cada sector (%)
Desembre 2007

Mercat de treball

Afiliació a la Seguretat Social

Les dades de l'afiliació a la Seguretat Social que ens donen el nombre i els percentatges de persones que hi cotitzen confirmen, en general, les dades i les tendències ja apuntades en l'activitat i l'ocupació d'aquest Anuari.

Són, per tant, les dones d'entre 25 i 44 anys les qui conformen el major volum d'afiliades a la Seguretat Social, perquè aquesta és la franja d'edat amb més volum de dones ocupades. A Catalunya, representen el 58,5% de les afiliades. Les dones joves de 25 anys i menys són també l'únic grup d'edat on es redueix una mica l'afiliació, perquè coincideix amb una menor activitat i ocupació femenines, fruit de l'allargament del període formatiu de les dones. El col·lectiu masculí presenta una diferenciació per edats molt similar al col·lectiu femení, tot i que, en aquest cas, els homes d'entre 45 i 64 anys són els qui presenten uns percentatges d'afiliació a la Seguretat Social més elevats. A Espanya, hi ha unes dades força semblants a les catalanes. El gruix de les afiliades espanyoles a la Seguretat Social també es concentra en el grup d'edat de 25 a 44 anys i, igualment, es redueix entre les de 25 anys i menys. Si, en aquest cas, es compara la proporció entre homes i dones, apareixen menys diferències en la franja d'edat més jove, perquè en aquest període, a Espanya, tant nois com noies estan allargant el seu període formatiu. I si treballen, sovint ho fan sense estar donats d'alta a la Seguretat Social.

A Catalunya, si s'analitzen les dades pel règim d'afiliació, cal destacar que les dones són una majoria aclaparadora en el règim especial de la llar. En concret, les dones són el 93% de les persones que estan afiliades sota aquest règim. Els homes són majoria entre els afiliats al règim general de la Seguretat Social (RGSS) i el percentatge masculí d'autònoms és una mica més elevat que el femení. Les diferències amb Espanya es localitzen en el règim agrari. En concret, a Catalunya, el 25% de les persones en règim agrari són dones, mentre que a Espanya aquesta proporció femenina s'eleva fins al 47%. Una explicació que s'ha de relacionar amb la diferent estructura econòmica espanyola i catalana essent la tradició industrial més consolidada, un factor clau en les diferències entre els territoris, les quals, d'altra banda, avui en dia s'han apaivagat gràcies al creixement dels serveis.

Cal fer constar també com a dada significativa, que, a Catalunya, l'afiliació a la Seguretat

Social de les estrangeres suposa un 11,2% sobre el total de dones afiliades, una proporció que és una mica més baixa a Espanya, on el col·lectiu de les estrangeres representa el 9,6% del total de dones afiliades a la Seguretat Social. Aquests percentatges augmenten si es consideren les proporcions en relació al total de cadascun d'aquests col·lectius. En concret, a Catalunya, el 37,5% del total de persones afiliades estrangeres són dones, mentre que aquesta proporció, per a la població autòctona, és del 44,5%, proporció que, aquest cop, és un xic més elevada a Espanya, ja que el 39,5% de les persones afiliades estrangeres són dones.

Com a resum, es pot dir que el major volum de dones afiliades està situat en les edats centrals de la vida activa i es troba concentrat en el sector dels serveis. En particular, cal destacar el règim especial de la llar, que constitueix, a hores d'ara, un àmbit aclaparadorament femení, que esperem que pugui, sinó desaparèixer, sí millorar a través de polítiques professionalitzadores i actuacions capaces de combatre la proximitat d'aquest subsector a l'economia submergida.

Mercat de treball

Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons edat

Catalunya					
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones					
Total	1.442.194	1.482.309	40.115		
< 25 anys	153.529	150.772	-2.757		
25-44 anys	848.418	866.499	18.081		
45-64 anys	431.530	455.891	24.361		
>= 65 anys	8.258	8.773	515		
Sense especificar	459	374	-85		
Ambdós sexes					
Total	3.338.604	3.398.642	60.038		
< 25 anys	326.013	317.217	-8.796		
25-44 anys	1.923.316	1.949.359	26.043		
45-64 anys	1.067.252	1.108.615	41.363		
>= 65 anys	20.769	22.423	1.654		
Sense especificar	1.254	1.028	-226		
% dones sobre ambdós sexes					
Total	43,2	43,6	0,4		
< 25 anys	47,1	47,5	0,4		
25-44 anys	44,1	44,5	0,4		
45-64 anys	40,4	41,1	0,7		
>= 65 anys	39,8	39,1	-0,7		
Sense especificar	36,6	36,4	-0,2		

Afiliació femenina. Distribució segons edat. Catalunya. Desembre 2007

- 25-44 anys 58,5%
- 45-64 anys 30,8%
- < 25 anys 10,2%
- >= 65 anys 0,6%
- Sense especificar 0,0%

Espanya					
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones					
Total	7.823.912	8.130.326	306.414		
< 25 anys	799.741	795.614	-4.127		
25-44 anys	4.692.780	4.844.730	151.950		
45-64 anys	2.288.255	2.445.329	157.074		
>= 65 anys	41.785	43.483	1.698		
Sense especificar	1.351	1.170	-181		
Ambdós sexes					
Total	18.770.259	19.195.755	425.496		
< 25 anys	1.821.322	1.783.854	-37.468		
25-44 anys	10.886.192	11.073.816	187.624		
45-64 anys	5.956.784	6.226.333	269.549		
>= 65 anys	102.332	108.692	6.360		
Sense especificar	3.629	3.060	-569		
% dones sobre ambdós sexes					
Total	41,7	42,4	0,7		
< 25 anys	43,9	44,6	0,7		
25-44 anys	43,1	43,7	0,6		
45-64 anys	38,4	39,3	0,9		
>= 65 anys	40,8	40,0	-0,8		
Sense especificar	37,2	38,2	1,0		

Afiliació femenina. Distribució segons edat. Espanya. Desembre 2007

- 25-44 anys 59,6%
- 45-64 anys 30,1%
- < 25 anys 9,8%
- >= 65 anys 0,5%
- Sense especificar 0,0%

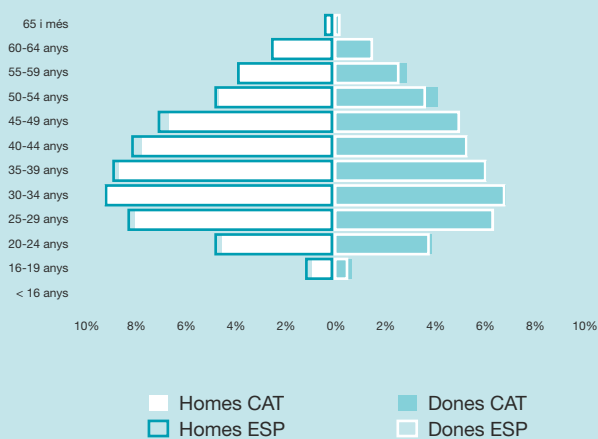

Mercat de treball

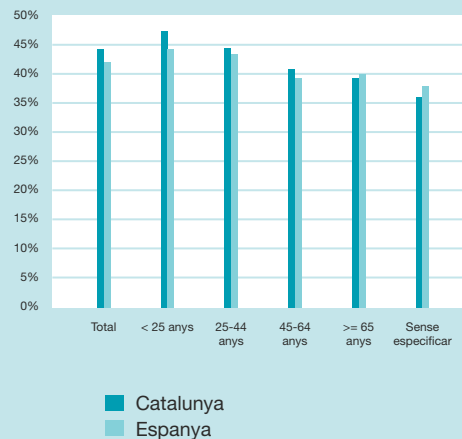
Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons edat

Distribució de l'afiliació per edat i sexe (%)
Catalunya: desembre 2007

Pes de les dones afiliades segons edat (%)
Catalunya: desembre 2007
Espanya: mitjana anual 2006

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Afiliació a la Seguretat Social
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social

Mercat de treball

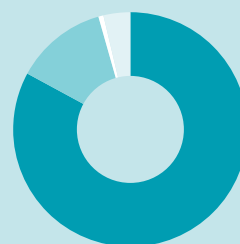
Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons règim de protecció

Catalunya				Variació relativa							
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta								
Dones				-20%	-15%	-10%	-5%	0%	5%		
Total	1.442.194	1.482.309	40.115								
RGSS i mineria carbó	1.196.172	1.238.173	42.001								
RE Autònoms	182.807	187.448	4.641								
RE Agrari	9.598	9.838	240								
RE Llar	53.115	46.333	-6.782								
RE Mar	502	517	15								
Ambdós sexes				-20%	-15%	-10%	-5%	0%	5%		
Total	3.338.604	3.398.642	60.038								
RGSS i mineria carbó	2.672.990	2.727.726	54.736								
RE Autònoms	562.057	576.164	14.107								
RE Agrari	39.502	39.034	-468								
RE Llar	58.320	49.810	-8.510								
RE Mar	5.735	5.908	173								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0			
Total	43,2	43,6	0,4								
RGSS i mineria carbó	44,8	45,4	0,6								
RE Autònoms	32,5	32,5	0,0								
RE Agrari	24,3	25,2	0,9								
RE Llar	91,1	93,0	1,9								
RE Mar	8,8	8,8	0,0								

Afiliació femenina. Distribució segons règim de protecció.
Catalunya. Desembre 2007

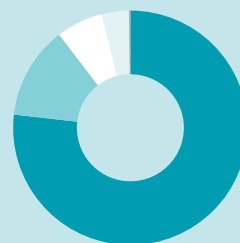
- RGSS i mineria carbó 83,5%
- RE Autònoms 12,6%
- RE Llar 3,1%
- RE Agrari 0,7%
- RE Mar 0,0%

Espanya				Variació relativa							
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta								
Dones				-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%		
Total	7.823.912	8.130.326	306.414								
RGSS i mineria carbó	6.095.898	6.397.882	301.984								
RE Autònoms	973.834	1.010.737	36.903								
RE Agrari	463.629	458.272	-5.357								
RE Llar	279.636	252.587	-27.049								
RE Mar	10.915	10.848	-67								
Ambdós sexes				-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%		
Total	18.770.259	19.195.755	425.496								
RGSS i mineria carbó	14.347.759	14.728.016	380.257								
RE Autònoms	3.052.886	3.157.930	105.044								
RE Agrari	1.001.463	974.027	-27.436								
RE Llar	300.134	269.150	-30.984								
RE Mar	68.017	66.632	-1.385								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
				0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0		
Total	41,7	42,4	0,7								
RGSS i mineria carbó	42,5	43,4	0,9								
RE Autònoms	31,9	32,0	0,1								
RE Agrari	46,3	47,0	0,7								
RE Llar	93,2	93,8	0,6								
RE Mar	16,0	16,3	0,3								

Afiliació femenina. Distribució segons règim de protecció.
Espanya. Desembre 2007

- RGSS i mineria carbó 78,7%
- RE Autònoms 12,4%
- RE Llar 3,1%
- RE Agrari 5,6%
- RE Mar 0,1%

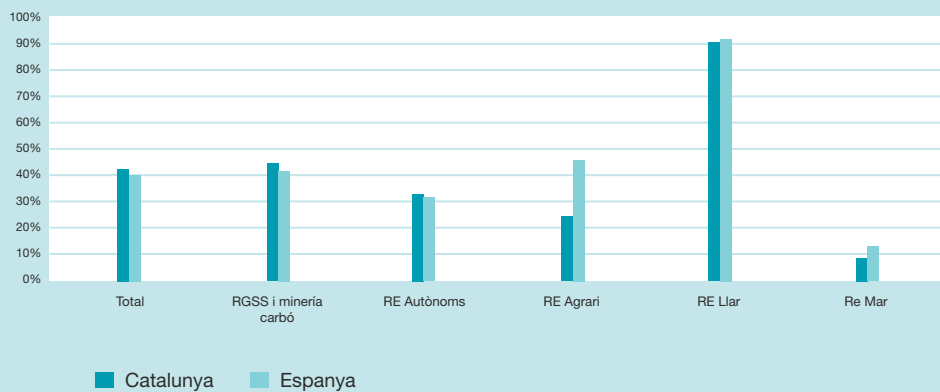

Mercat de treball

Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons règim de protecció

Pes de les dones afiliades segons règim de protecció (%)
Desembre 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Afiliació a la Seguretat Social
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social

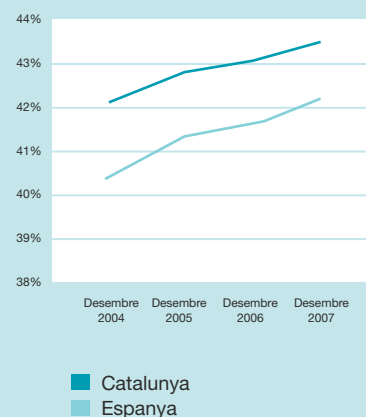
Mercat de treball

Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons nacionalitat

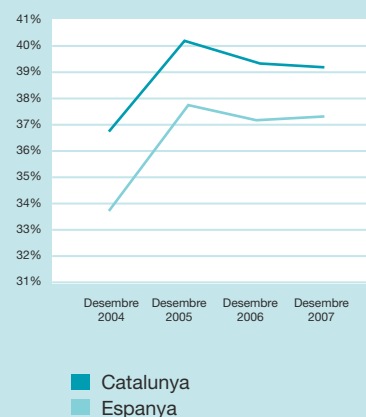
Catalunya				Variació (*)								
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta									
Dones				0%	2%	4%	6%	8%	10%			
Total	1.442.194	1.482.309	40.115									
Nacionals	1.290.594	1.317.018	26.424									
Estrangeres	151.600	165.291	13.691									
% estrangeres / total	10,5	11,2	0,6									
Ambdós sexes				0%	2%	4%	6%	8%	10%			
Total	3.338.604	3.398.642	60.038									
Nacionals	2.932.087	2.957.900	25.813									
Persones estrangeres	406.517	440.742	34.225									
% persones estrangeres / total	12,2	13,0	0,8									
				Variació en punts percentuals								
% dones sobre ambdós sexes				0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6		
Total	43,2	43,6	0,4									
Nacionals	44,0	44,5	0,5									
Estrangeres	37,3	37,5	0,2									

Evulció del percentatge d'afiliació femenina

Espanya				Variació (*)								
	2006 Desembre	2007 Desembre	Variació absoluta									
Dones				0%	2%	4%	6%	8%	10%			
Total	7.823.912	8.130.326	306.414									
Nacionals	7.105.023	7.351.988	246.965									
Estrangeres	718.889	778.338	59.449									
% estrangeres / total	9,2	9,6	0,4									
Ambdós sexes				0%	2%	4%	6%	8%	10%			
Total	18.770.259	19.195.755	425.496									
Nacionals	16.946.286	17.214.649	268.363									
Persones estrangeres	1.823.973	1.981.106	157.133									
% persones estrangeres / total	9,7	10,3	0,6									
				Variació en punts percentuals								
% dones sobre ambdós sexes				-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0		
Total	41,7	42,4	0,7									
Nacionals	41,9	42,7	0,8									
Estrangeres	39,4	39,3	-0,1									

Evulció del percentatge d'afiliació femenina estrangera

(*) Variació en punts percentuals per “% persones estrangeres / total” i variació relativa a la resta

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Afiliació a la Seguretat Social

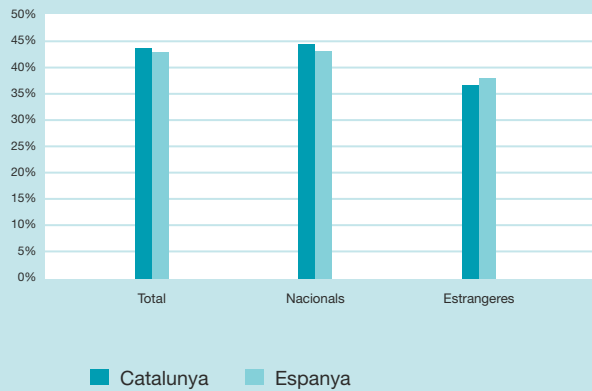
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social

Mercat de treball

Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social segons nacionalitat

Pes de les dones afiliades segons nacionalitat (%)
Desembre 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Afiliació a la Seguretat Social
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social i Ministeri de Treball i Afers Socials

Mercat de treball

Contractació laboral

Les dades de contractació que es comenten en aquest apartat provenen dels registres del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i del Servei Públic d'Ocupació Estatal (INEM). Són, per tant, dades diferents a les d'ocupació que recull l'Enquesta de Població Activa (EPA).

Aquestes dades indiquen, en primer lloc, que a Catalunya, l'any 2007 es van fer menys contractes que el 2006 i, en segon lloc, que s'han fet més contractes a les dones que als homes. Això vol dir que, a Catalunya, hi ha hagut 14.487 dones contractades més el 2007 i que, en canvi, pel que fa als homes, s'han dut a terme 20.909 contractes menys que l'any 2006. La tendència és molt similar per al conjunt d'Espanya.

Si es tenen en compte les xifres relatives a la durada del contracte, les dades posen de manifest el predomini dels contractes temporals formalitzats durant l'any, la qual cosa fa que una persona pugui acumular-ne més d'un. Aquesta raó explicaria, doncs, l'alt volum de dones contractades temporalment perquè és un fenomen general que també afecta els homes. Tot i així, s'ha de puntualitzar que a Catalunya, el 2007 s'han signat més contractes indefinits que l'any 2006, i, per tant, que l'augment dels contractes temporals d'aquest darrer any ha estat inferior. En canvi, a Espanya, el creixement de les contractacions temporals és més alt que no pas el de les contractacions indefinides.

Les dades relatives a la contractació per tipus de jornada reforcen el que ja s'ha apuntat en el capítol d'ocupació. A Catalunya, durant el 2007, ha augmentat més la contractació a temps parcial per a les dones i ha minvat entre els homes. Tanmateix, s'ha de precisar que la contractació a temps complet també ha augmentat entre les dones i, en canvi, s'ha reduït entre els homes. Cal afegir, a més, que els contractes fixos discontinus han augmentat per a ambdós sexes.

Si aquestes dades es comparen per territoris, es pot comprovar que Catalunya presenta algunes diferències amb Espanya. La concreció de les xifres expressades en percentatge ens indica que, el 2007, a Catalunya el 36% dels contractes femenins han estat a temps parcial, un 63% a temps complet i l'1,4% han estat fixos discontinus. A Espanya, malgrat que hi hagi unes proporcions similars, el percentatge femení de contractació a temps parcial és menor, del 33%, i, en canvi, la contractació a temps complet és més elevada, del 65%. Si, per últim, observem la proporció entre homes i dones a

Espanya, podem constatar, un cop més, que la contractació a temps parcial està protagonitzada majoritàriament per les dones.

Si es considera la contractació per sectors, les dades assenyalen que la indústria i la construcció són els sectors on s'han fet menys contractacions, un fre que ha afectat més els homes que no pas les dones. De fet, és en el sector dels serveis on hi ha hagut més contractacions de dones. En concret, a Catalunya, el 92,2% de les noves contractacions femenines s'ha dut a terme en els serveis, un percentatge que a Espanya ha assolit el 83%. Aquestes dades no han de sorprendre, perquè cal recordar que els serveis és un sector que, d'una banda, té taxes d'ocupació femenina molt elevades i, de l'altra, és el sector de producció que més creix en el conjunt de sectors d'activitat econòmica. També cal remarcar un creixement significatiu dels contractes en l'agricultura, motivat per l'augment de la contractació de mà d'obra d'origen estranger en aquest sector. Com és d'esperar, aquest augment ha estat més notori a Espanya pel major pes que hi té l'agricultura.

Les xifres de la contractació femenina per edats, a Catalunya, indiquen, una vegada més, un menor nombre de contractades de 25 anys o menys, igual que succeeix a Espanya. En aquest grup d'edat, malgrat que també augmenti la contractació, es veu com aquest increment és el menor de totes les edats. En el pol oposat, se situen les dones de 45 anys i més, grup que concentra el major increment de contractes femenins, sent, de nou, una tendència compartida tant a Espanya com a Catalunya. Aquestes dades reforcen el que s'ha anat comentant fins ara en els apartats relatius a l'activitat i l'ocupació. A saber, d'una banda, l'allargament del període formatiu de les dones retarda la seva entrada en el món laboral. D'altra banda, sembla dibuixar-se un canvi de tendència en la presència femenina en el mercat de treball, que afecta tot el seu cicle de vida laboral. És a dir, mentre que fa relativament pocs anys les dones, quan es casaven i tenien criatures, abandonaven el mercat de treball, ara, tot i incorporar-s'hi més tard, mantenen la seva presència fins al moment de la jubilació. Aquesta trajectòria laboral s'apropa al que fins ara era només la norma habitual i exclusiva per als homes.

En qualsevol cas, si analitzem les dades de contractació per nivell d'estudis, relatives al col·lectiu femení, es posa de manifest una menor incidència del nivell educatiu de les dones en

relació a les oportunitats de treball, ja que, a Catalunya són les dones analfabetes i amb estudis primaris les qui han protagonitzat un major nombre de contractacions l'any 2007. En concret, 7.977 contractes més, en relació al 2006. Aquest fet no es pot desvincular de la variable sectorial ja que, com ja s'ha dit, la dona s'ocupa molt majoritàriament al sector serveis, que, en general, oferta uns llocs de treball amb menors requeriments quant a nivell d'estudis. Les dades per als homes resulten diferents, perquè si bé també hi ha més contractes per als homes analfabets i amb estudis primaris, hi ha hagut igualment més contractacions entre els homes amb estudis secundaris i amb estudis postsecundaris. A Espanya, la tendència observada és una mica diferent. El major nombre de contractes femenins nous s'han signat entre les dones amb estudis secundaris, mentre que aquelles amb estudis postsecundaris han signat un nombre menor de contractes que durant l'any 2006. Els homes espanyols han signat menys contractes que l'any 2006, en tots els nivells d'estudis, especialment en el grup de 25 a 44 anys. En part, perquè segurament en aquest tram d'edat ja estan en el mercat laboral tots aquells que hi podrien ser i, per tant, el nombre de contractes no pot incrementar-se gaire més.

Si comparem les dades de contractació segons les proporcions entre dones i homes, a Catalunya, cal destacar-hi que el 60% de les noves contractacions de les persones amb estudis postsecundaris s'efectuen entre les dones. Un percentatge que a Espanya és molt similar, ja que el 59,2% de les persones contractades amb estudis postsecundaris, l'any 2007, eren dones. La distribució de la contractació per nivell d'estudis mostra com, a Catalunya, el 72,5% dels contractes el 2007 són de dones amb nivell d'estudis de secundària, el 10,9% de dones analfabetes i sense estudis i el 16,6%, de dones amb un nivell superior d'estudis. A Espanya, hi ha més contractes de dones amb estudis secundaris, el 69,5%; un 15,2% de dones analfabetes i amb estudis secundaris i, finalment, un 15,3% de dones amb estudis postsecundaris. En definitiva, les dades sobre les noves contractacions estarien indicant que creix l'ocupació temporal, amb incidència del temps parcial, en el sector dels serveis i que augmenta més significativament entre les persones sense estudis. Una dada que podria ser indicativa que alguns dels nous contractes, especialment els femenins, se situen més a la banda de la precarietat

que no pas de la qualitat. Aquest argument probablement es veu reforçat pel pes de la població estrangera en el volum de nova contractació.

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats segons durada

Catalunya				Variació relativa									
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta										
Dones				-2%	0%	2%	4%	6%	8%				
Total	1.354.049	1.368.536	14.487										
Indefinits	219.318	233.276	13.958										
Temporals	1.134.731	1.135.260	529										
Ambdós sexes				-2%	0%	2%	4%	6%	8%				
Total	2.867.327	2.860.905	-6.422										
Indefinits	472.770	485.787	13.017										
Temporals	2.394.557	2.375.118	-19.439										
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals									
				0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6	1,8
Total	47,2	47,8	0,6										
Indefinits	46,4	48,0	1,6										
Temporals	47,4	47,8	0,4										

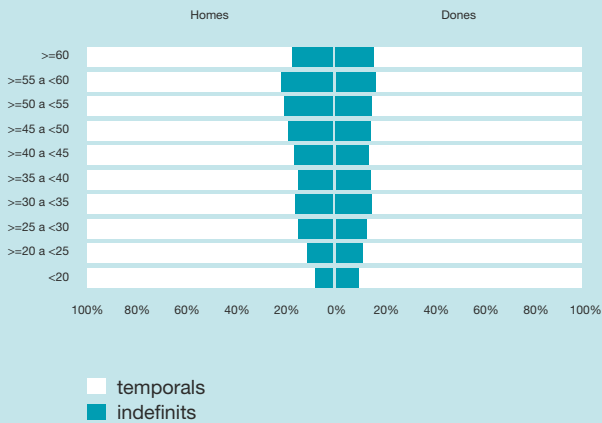
Espanya				Variació relativa							
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta								
Dones				0%	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%
Total	8.309.462	8.565.912	256.450								
Indefinits	973.397	1.031.569	58.172								
Temporals	7.336.065	7.534.343	198.278								
Ambdós sexes				0%	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%
Total	18.526.772	18.622.108	95.336								
Indefinits	2.177.245	2.220.384	43.139								
Temporals	16.349.527	16.401.724	52.197								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0			
Total	44,9	46,0	1,1								
Indefinits	44,7	46,5	1,8								
Temporals	44,9	45,9	1,0								

Mercat de treball

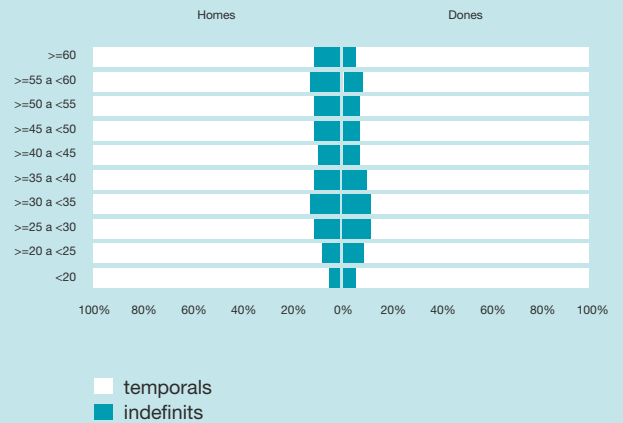
Contractació laboral

Contractes registrats segons durada

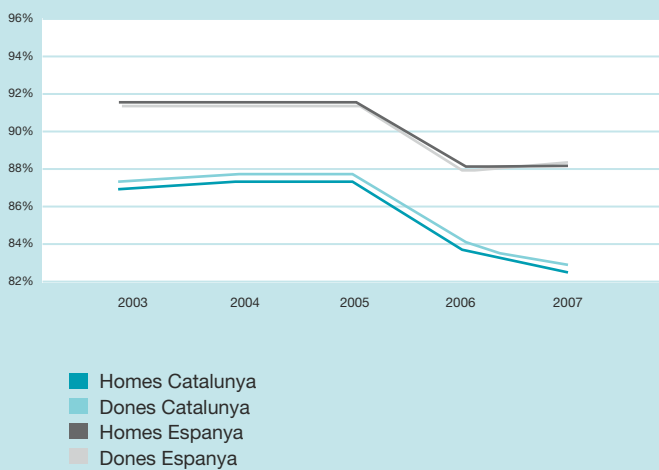
Contractació segons durada, per grups d'edat i sexe. Catalunya. Any 2007

Contractació segons durada, per grups d'edat i sexe. Espanya. Any 2007

Evolució del pes de la contractació temporal(%)

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
 Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats segons jornada laboral

Catalunya				Variació relativa											
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta												
Dones				-2% 0% 2% 4% 6% 8% 10% 12%											
Total	1.354.049	1.368.536	14.487	[Bar chart showing relative change]											
Temps complet	842.587	846.328	3.741	[Bar chart showing relative change]											
Temps parcial	492.301	501.215	8.914	[Bar chart showing relative change]											
Fixos discontinus	19.161	20.993	1.832	[Bar chart showing relative change]											
Ambdós sexes				-2% 0% 2% 4% 6% 8% 10% 12%											
Total	2.867.327	2.860.905	-6.422	[Bar chart showing relative change]											
Temps complet	2.088.160	2.070.314	-17.846	[Bar chart showing relative change]											
Temps parcial	746.949	754.958	8.009	[Bar chart showing relative change]											
Fixos discontinus	32.218	35.633	3.415	[Bar chart showing relative change]											
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals -0,8 -0,6 -0,4 -0,2 0,0 0,2 0,4 0,6 0,8											
Total	47,2	47,8	0,6	[Bar chart showing percentage change]											
Temps complet	40,4	40,9	0,5	[Bar chart showing percentage change]											
Temps parcial	65,9	66,4	0,5	[Bar chart showing percentage change]											
Fixos discontinus	59,5	58,9	-0,6	[Bar chart showing percentage change]											

Contractació laboral femenina. Distribució segons jornada.
Catalunya. Any 2007

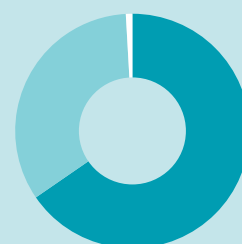
■ Temps complet 61,8%
■ Temps parcial 36,6%
■ Fixos discontinus 1,5%

Espanya				Variació relativa											
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta												
Dones				-2% 0% 2% 4% 6% 8% 10% 12%											
Total	8.309.462	8.565.912	256.450	[Bar chart showing relative change]											
Temps complet	5.436.725	5.589.451	152.726	[Bar chart showing relative change]											
Temps parcial	2.799.514	2.895.600	96.086	[Bar chart showing relative change]											
Fixos discontinus	73.223	80.861	7.638	[Bar chart showing relative change]											
Ambdós sexes				-2% 0% 2% 4% 6% 8% 10% 12%											
Total	18.526.772	18.622.108	95.336	[Bar chart showing relative change]											
Temps complet	14.171.600	14.155.336	-16.264	[Bar chart showing relative change]											
Temps parcial	4.222.991	4.326.282	103.291	[Bar chart showing relative change]											
Fixos discontinus	132.181	140.490	8.309	[Bar chart showing relative change]											
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals 0,0 0,5 1,0 1,5 2,0 2,5											
Total	44,9	46,0	1,1	[Bar chart showing percentage change]											
Temps complet	38,4	39,5	1,1	[Bar chart showing percentage change]											
Temps parcial	66,3	66,9	0,6	[Bar chart showing percentage change]											
Fixos discontinus	55,4	57,6	2,2	[Bar chart showing percentage change]											

Contractació laboral femenina. Distribució segons jornada.
Espanya. Any 2007

■ Temps complet 65,3%
■ Temps parcial 33,8%
■ Fixos discontinus 0,9%

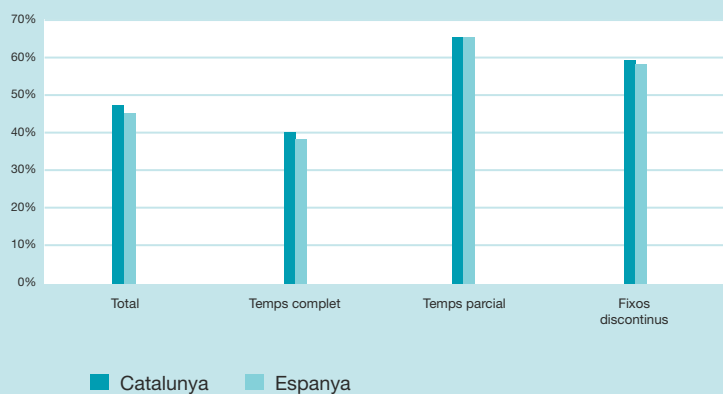

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats segons jornada laboral

Pes de la contractació laboral femenina segons jornada
Any 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

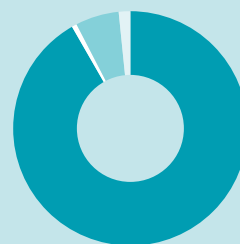
Contractació laboral

Contractes registrats per sector econòmic

Catalunya				Variació relativa				
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta	-15%	-10%	-5%	0%	5%
Dones								
Total	1.354.049	1.368.536	14.487					
Agricultura	8.901	9.196	295					
Indústria	81.860	80.145	-1.715					
Construcció	21.787	19.534	-2.253					
Serveis	1.241.501	1.259.661	18.160					
Ambdós sexes								
Total	2.867.327	2.860.905	-6.422					
Agricultura	53.671	51.776	-1.895					
Indústria	230.152	225.545	-4.607					
Construcció	340.666	334.889	-5.777					
Serveis	2.242.838	2.248.695	5.857					
				Variació en punts percentuals				
% dones sobre ambdós sexes								
Total	47,2	47,8	0,6	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0
Agricultura	16,6	17,8	1,2					
Indústria	35,6	35,5	-0,1					
Construcció	6,4	5,8	-0,6					
Serveis	55,4	56,0	0,6					

Contractació laboral femenina. Distribució per sector.
Catalunya. Any 2007

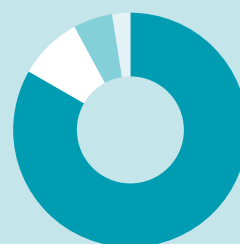
■ Serveis 92%
■ Indústria 5,9%
■ Construcció 1,4%
■ Agricultura 0,7%

Espanya				Variació relativa							
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta	-15%	-10%	-5%	0%	5%	10%		
Dones											
Total	8.309.462	8.565.912	256.450								
Agricultura	729.948	763.759	33.811								
Indústria	448.251	430.891	-17.360								
Construcció	206.919	185.743	-21.176								
Serveis	6.924.344	7.185.519	261.175								
Ambdós sexes											
Total	18.526.772	18.622.108	95.336								
Agricultura	1.755.779	1.751.972	-3.807								
Indústria	1.333.509	1.296.649	-36.860								
Construcció	2.930.187	2.815.144	-115.043								
Serveis	12.507.297	12.758.343	251.046								
				Variació en punts percentuals							
% dones sobre ambdós sexes											
Total	44,9	46,0	1,1	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
Agricultura	41,6	43,6	2,0								
Indústria	33,6	33,2	-0,4								
Construcció	7,1	6,6	-0,5								
Serveis	55,4	56,3	0,9								

Contractació laboral femenina. Distribució per sector.
Espanya. Any 2007

■ Serveis 83,9%
■ Indústria 5,0%
■ Construcció 2,2%
■ Agricultura 8,9%

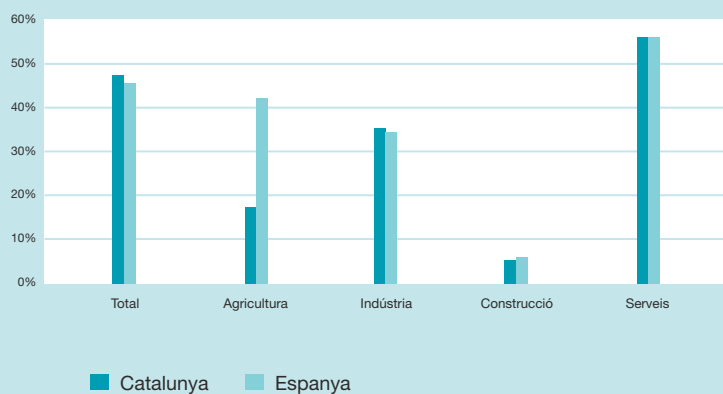

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats per sector econòmic

Pes de la contractació laboral femenina per sector
Any 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats per edat

Catalunya				Variació relativa							
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta								
Dones				-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%
Total	1.354.049	1.368.536	14.487								
< 25 anys	436.274	426.320	-9.954								
25-44 anys	741.862	752.912	11.050								
>= 45 anys	175.913	189.304	13.391								
Ambdós sexes				-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%
Total	2.867.327	2.860.905	-6.422								
< 25 anys	870.357	842.333	-28.024								
25-44 anys	1.635.498	1.639.970	4.472								
>= 45 anys	361.472	378.602	17.130								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
				0,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,4
Total	47,2	47,8	0,6								
< 25 anys	50,1	50,6	0,5								
25-44 anys	45,4	45,9	0,5								
>= 45 anys	48,7	50,0	1,3								

Contractació laboral femenina. Distribució per edat.
Catalunya. Any 2007

■ 25-44 anys 55,0%
■ < 25 anys 31,2%
■ >= 45 anys 13,8%

Espanya				Variació relativa							
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta								
Dones				-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%	12%
Total	8.309.462	8.565.912	256.450								
< 25 anys	2.341.849	2.362.050	20.201								
25-44 anys	4.782.190	4.903.902	121.712								
>= 45 anys	1.185.423	1.299.960	114.537								
Ambdós sexes				-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%	12%
Total	18.526.772	18.622.108	95.336								
< 25 anys	5.122.487	5.051.860	-70.627								
25-44 anys	10.725.116	10.751.375	26.259								
>= 45 anys	2.679.169	2.818.873	139.704								
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals							
				0,0	0,5	1,0	1,5	2,0			
Total	44,9	46,0	1,1								
< 25 anys	45,7	46,8	1,1								
25-44 anys	44,6	45,6	1,0								
>= 45 anys	44,2	46,1	1,9								

Contractació laboral femenina. Distribució per edat.
Espanya. Any 2007

■ 25-44 anys 57,2%
■ < 25 anys 27,6%
■ >= 45 anys 15,2%

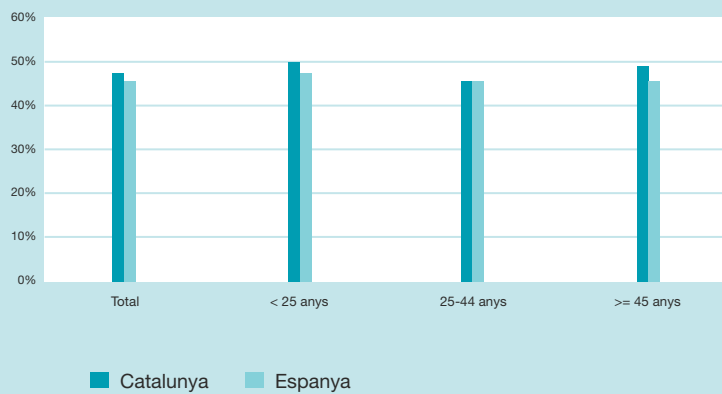

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats per edat

Pes de la contractació laboral femenina per edat
Any 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

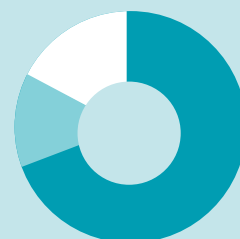
Contractació laboral

Contractes registrats per nivell de formació

Catalunya				Variació relativa				
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta	-2%	0%	2%	4%	6%
Dones								
Total	1.354.049	1.368.536	14.487					
Persones analfabetes i ed. primària	141.764	149.741	7.977					
Estudis secundaris	986.819	991.855	5.036					
Estudis post-secundaris	225.466	226.940	1.474					
Ambdós sexes								
Total	2.867.327	2.860.905	-6.422					
Persones analfabetes i ed. primària	398.124	413.477	15.353					
Estudis secundaris	2.093.302	2.074.224	-19.078					
Estudis post-secundaris	375.901	373.204	-2.697					
% dones sobre ambdós sexes								
Total	47,2	47,8	0,6	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8
Persones analfabetes i ed. primària	35,6	36,2	0,6					
Estudis secundaris	47,1	47,8	0,7					
Estudis post-secundaris	60,0	60,8	0,8					

Contractació laboral femenina. Distribució per nivell de formació Catalunya. Any 2007

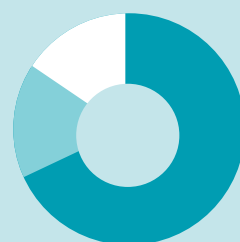
- Estudis secundaris 72,5%
- Persones analfabetes i ed. primària 10,9%
- Estudis post secundaris 16,6%

Espanya				Variació relativa									
	2006 total anual	2007 total anual	Variació absoluta	-4%	-2%	0%	2%	4%	6%	8%	10%		
Dones													
Total	8.309.462	8.565.912	256.450										
Persones analfabetes i ed. primària	1.207.233	1.301.496	94.263										
Estudis secundaris	5.751.688	5.953.088	201.400										
Estudis post-secundaris	1.350.541	1.311.328	-39.213										
Ambdós sexes													
Total	18.526.772	18.622.108	95.336										
Persones analfabetes i ed. primària	3.426.639	3.493.063	66.424										
Estudis secundaris	12.801.786	12.915.592	113.806										
Estudis post-secundaris	2.298.347	2.213.453	-84.894										
% dones sobre ambdós sexes													
Total	44,9	46,0	1,1	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5				
Persones analfabetes i ed. primària	35,2	37,3	2,1										
Estudis secundaris	44,9	46,1	1,2										
Estudis post-secundaris	58,8	59,2	0,4										

Contractació laboral femenina. Distribució per nivell de formació Espanya. Any 2007

- Estudis secundaris 69,5%
- Persones analfabetes i ed. primària 15,2%
- Estudis post secundaris 15,3%

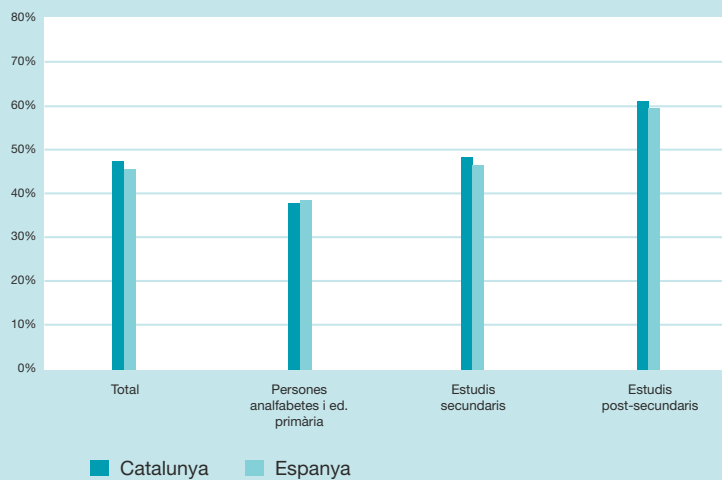

Mercat de treball

Contractació laboral

Contractes registrats per nivell de formació

Pes de la contractació laboral femenina per nivell de formació
Any 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Mercat de treball

Contractació laboral de persones estrangeres

Les dades sobre contractació estrangera perfilen alguns dels resultats sobre la contractació analitzats en l'apartat anterior. Les dades proporcionades pel Departament de Treball i el Servei Públic d'Ocupació Estatal mostren, en primer lloc, que a Catalunya l'augment de les noves contractacions durant l'any 2007 correspon a contractes de dones estrangeres. En concret, durant l'any 2007, es van signar 44.463 contractacions de dones estrangeres més que en l'any anterior. Aquesta xifra suposa, a més, que el nombre de contractes amb persones autòctones s'ha reduït.

Les possibles explicacions d'aquest fenomen requereixen anàlisis més aprofundides. Una de les raons més probables és el fet que la població immigrada arriba a Catalunya i a Espanya en edats centralment actives i que, a més, l'objectiu principal d'aquesta població estrangera és treballar de manera remunerada. Cal afegir-hi igualment que les dones autòctones, en particular les joves, retarden la seva entrada en el mercat de treball, tot allargant el seu període formatiu. Un dels altres aspectes que cal considerar és la demanda actual d'ocupació de baixa qualitat, que és coberta principalment per persones immigrades, sense oblidar la incidència que la regularització obligada ha tingut entre aquestes persones, un fet que ha implicat la seva relació formal amb el mercat de treball i el consegüent augment de les dades de contractació estrangera. Cal doncs apuntar la incidència positiva dels canvis legislatius.

Si es té en compte el tipus de jornada, les dades indiquen que entre la població estrangera la contractació a temps complet és la modalitat amb un major nombre de contractes. És una distribució que trenca amb el que s'apuntava en l'apartat anterior, a l'espera d'anàlisis més detallades. Així, mentre que en el conjunt de la població augmenta més la contractació a temps parcial, entre les persones estrangeres augmenta més el nombre de contractació a temps complet. En concret, dels contractes signats per les persones estrangeres l'any 2007 a Catalunya, el 63% eren a jornada completa i el 35%, a temps parcial, mentre que aquest percentatge és del 37% per al conjunt de dones. Això no vol dir que entre les persones que treballen a temps complet la majoria siguin immigrades, sinó que, en termes relatius, l'any 2007, entre les dones estrangeres, s'ha incrementat més la proporció dels contractes a temps complet que no pas els de temps parcial.

La informació per sectors d'activitat reforça el que ja hem apuntat: el major nombre de contractació és degut a la població immigrada. En aquest cas, durant el 2007 s'observa un augment del nombre de dones estrangeres contractades en l'agricultura i en la indústria, tot i que l'increment més espectacular s'observa en el sector serveis. De fet, el 92% dels contractes efectuats l'any 2007 van ser en aquest sector. També cal destacar l'alt nombre d'estrangeres contractades en l'agricultura, ja que, si només es té en compte la població estrangera, veiem com el 56% de les persones estrangeres contractades en el sector agrícola van ser dones. Aquesta xifra suposa una diferència molt acusada respecte del conjunt de dones i, més concretament, del conjunt de dones autòctones, cosa que posa de manifest com aquest sector d'activitat econòmica està rebent molta mà d'obra d'origen estranger. Probablement perquè és un sector d'activitat amb contractes no estables (hi ha èpoques en què es necessiten moltes hores de treball, el que tradicionalment ha propiciat els contractes de temporers) i amb dures condicions de treball.

Si en l'apartat de contractació hem comentat que, a Catalunya durant l'any 2007, s'ha reduït el nombre de dones contractades de 25 anys o menys, en relació a tot el col·lectiu femení, cal dir que aquesta no és la tendència en el cas de les dones estrangeres de la mateixa franja d'edat. En aquest cas, al contrari, hi ha hagut 8.027 contractacions més entre les joves estrangeres en relació al 2006. Igualment, en les edats centrals de la vida activa (25 a 44 anys) també es dona un fort increment de dones contractades, de tal manera que, en aquest tram d'edat, l'augment és degut principalment a la major contractació de dones estrangeres (n'hi ha 28.801 més). Les explicacions en aquesta qüestió serien similars a les ja adduïdes en els comentaris sobre les contractacions. Ací no cal, sinó, reforçar aquells arguments tot dient que, probablement, les dones joves autòctones allarguen el seu període d'estudis, mentre que les dones estrangeres vénen amb un projecte laboral obligat i, per tant, sense tenir tantes expectatives al voltant d'una carrera professional reeixida.

Finalment, si tenim en compte el nivell d'estudis, podem observar que durant el 2007, a Catalunya, la majoria de contractes efectuats a dones s'han dut a terme entre aquelles que tenen estudis secundaris. Però, probablement, la dada

més significativa sigui la proporció de contractes que hi ha hagut entre les dones estrangeres amb baixos nivells educatius. En concret, els contractes nous de dones estrangeres, segons el nivell d'estudis, en un 23% eren de dones analfabetes i amb educació primària. En aquest mateix col·lectiu d'estrangeres, a continuació apareixen el 69,3% de dones amb educació secundària i el 7,5% de dones amb educació postsecundària. No cal dir que aquests percentatges són prou diferents per al conjunt de tot el col·lectiu femení i, en especial, si es tracta de dones autòctones. En aquest darrer cas, trobem que només el 7,4% de les dones contractades tenien, com a màxim, educació primària, el 73,4% educació secundària i un 19,2% educació postsecundària. Aquesta distribució desmenteix parcialment el mite que moltes de les dones estrangeres amb ocupació a Catalunya tenen nivells d'estudis superiors.

Per tant, podem concloure que els contractes de les persones estrangeres tenen una forta incidència en el volum de noves contractacions, ja que els augments de contractació detectats en l'apartat anterior es deuen principalment als contingents de població estrangera.

Mercat de treball

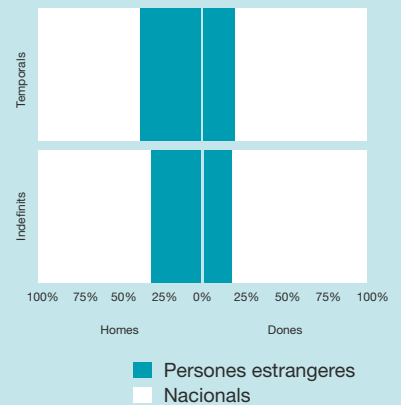
Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres segons durada

Catalunya contractació de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació absoluta	Variació relativa				
Dones				0%	5%	10%	15%	20%
Total	263.399	307.862	44.463					
Indefinitos	39.927	46.908	6.981					
Temporals	223.472	260.954	37.482					
Ambdós sexes				0%	5%	10%	15%	20%
Total	766.724	840.494	73.770					
Indefinitos	110.700	117.167	6.467					
Temporals	656.024	723.327	67.303					
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals				
Total	34,4	36,6	2,2					
Indefinitos	36,1	40,0	3,9					
Temporals	34,1	36,1	2,0					

Catalunya % de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació interanual	Variació en punts percentuals					
Dones				0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
Total	19,5	22,5	3,0						
Indefinitos	18,2	20,1	1,9						
Temporals	19,7	23,0	3,3						
Ambdós sexes				0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
Total	26,7	29,4	2,7						
Indefinitos	23,4	24,1	0,7						
Temporals	27,4	30,5	3,1						

Contractes de persones estrangeres segons durada i sexe.
Catalunya. Any 2007

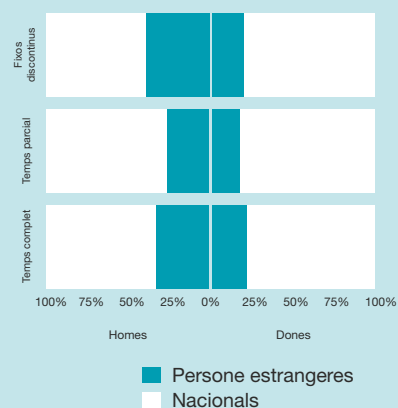
Mercat de treball

Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres segons jornada laboral

Catalunya contractació de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones					
Total	263.399	307.862	44.463	0% 10% 20% 30% 40%	
Temps complet	166.992	194.087	27.095		
Temps parcial	92.444	108.676	16.232		
Fixos discontinus	3.963	5.099	1.136		
Ambdós sexes					
Total	766.724	840.494	73.770	0% 10% 20% 30% 40%	
Temps complet	601.434	652.099	50.665		
Temps parcial	156.639	177.326	20.687		
Fixos discontinus	8.651	11.069	2.418		
Variació en punts percentuals					
% dones sobre ambdós sexes					
Total	34,4	36,6	2,2	0,0 0,5 1,0 1,5 2,0 2,5	
Temps complet	27,8	29,8	2,0		
Temps parcial	59,0	61,3	2,3		
Fixos discontinus	45,8	46,1	0,3		

Contractes de persones estrangeres segons jornada i sexe.
Catalunya. Any 2007

Catalunya % de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació interanual	Variació en punts percentuals	
Dones					
Total	19,5	22,5	3,0	0,0 1,0 2,0 3,0 4,0 5,0	
Temps complet	19,8	22,9	3,1		
Temps parcial	18,8	21,7	2,9		
Fixos discontinus	20,7	24,3	3,6		
Ambdós sexes					
Total	26,7	29,4	2,7	0,0 1,0 2,0 3,0 4,0 5,0	
Temps complet	28,8	31,5	2,7		
Temps parcial	21,0	23,5	2,5		
Fixos discontinus	26,9	31,1	4,2		

Mercat de treball

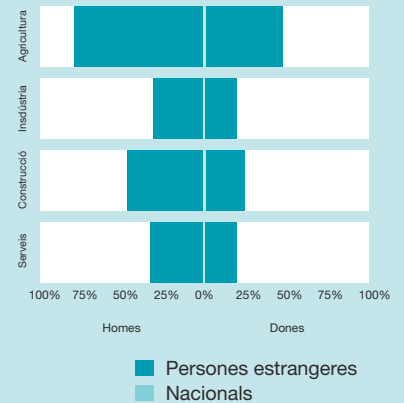
Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres per sector econòmic

Catalunya contractació de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones				-5%	0%	5%	10%	15%	20%	
Total	263.399	307.862	44.463							
Agricultura	4.533	5.231	698							
Indústria	13.136	14.590	1.454							
Construcció	5.109	4.846	-263							
Serveis	240.621	283.195	42.574							
Ambdós sexes				-5%	0%	5%	10%	15%	20%	
Total	766.724	840.494	73.770							
Agricultura	39.773	38.436	-1.337							
Indústria	51.729	56.492	4.763							
Construcció	158.467	169.237	10.770							
Serveis	516.755	576.329	59.574							
% dones sobre ambdós sexes				-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
Total	34,4	36,6	2,2							
Agricultura	11,4	13,6	2,2							
Indústria	25,4	25,8	0,4							
Construcció	3,2	2,9	-0,3							
Serveis	46,6	49,1	2,5							

Catalunya % de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació interanual	Variació en punts percentuals				
Dones				0,0	2,0	4,0	6,0	8,0
Total	19,5	22,5	3,0					
Agricultura	50,9	56,9	6,0					
Indústria	16,0	18,2	2,2					
Construcció	23,4	24,8	1,4					
Serveis	19,4	22,5	3,1					
Ambdós sexes				0,0	2,0	4,0	6,0	8,0
Total	26,7	29,4	2,7					
Agricultura	74,1	74,2	0,1					
Indústria	22,5	25,0	2,5					
Construcció	46,5	50,5	4,0					
Serveis	23,0	25,6	2,6					

Contractes de persones estrangeres per sector econòmic i sexe. Catalunya. Any 2007

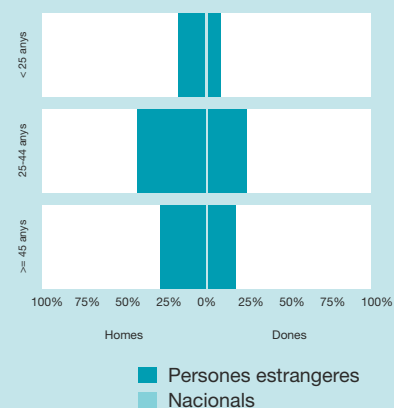
Mercat de treball

Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres per edat

Catalunya contractació de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones				0%	5%	10%	15%	20%	25%	30%
Total	263.399	307.862	44.463							
< 25 anys	47.951	55.978	8.027							
25-44 anys	184.941	213.742	28.801							
>= 45 anys	30.507	38.142	7.635							
Ambdós sexes				0%	5%	10%	15%	20%	25%	30%
Total	766.724	840.494	73.770							
< 25 anys	125.327	138.362	13.035							
25-44 anys	557.426	606.306	48.880							
>= 45 anys	83.971	95.826	11.855							
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals						
				0,0	1,0	2,0	3,0	4,0		
Total	34,4	36,6	2,2							
< 25 anys	38,3	40,5	2,2							
25-44 anys	33,2	35,3	2,1							
>= 45 anys	36,3	39,8	3,5							

Contractes de persones estrangeres per edat i sexe. Catalunya. Any 2007

Catalunya % de persones estrangeres	2006 Total anual	2007 Total anual	Variació interanual	Variació en punts percentuals					
Dones				0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
Total	19,5	22,5	3,0						
< 25 anys	11,0	13,1	2,1						
25-44 anys	24,9	28,4	3,5						
>= 45 anys	17,3	20,1	2,8						
Ambdós sexes				0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
Total	26,7	29,4	2,7						
< 25 anys	14,4	16,4	2,0						
25-44 anys	34,1	37,0	2,9						
>= 45 anys	23,2	25,3	2,1						

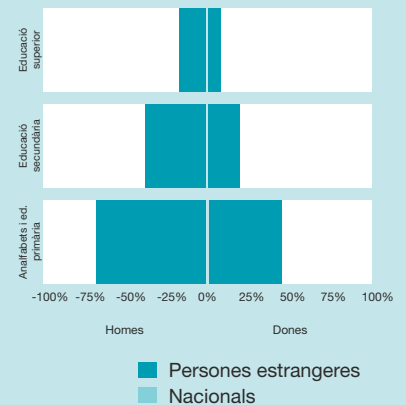
Mercat de treball

Contractació laboral de persones estrangeres

Contractes de persones estrangeres per nivell de formació

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa				
contractació de persones estrangeres		Total anual	Total anual		0%	5%	10%	15%	20%
Dones									
Total		263.399	307.862	44.463					
Persones analfabetes i ed. primària		60.280	71.281	11.001					
Estudis secundaris		183.197	213.594	30.397					
Estudis post-secundaris		19.922	22.987	3.065					
Homes									
Total		766.724	840.494	73.770					
Persones analfabetes i ed. primària		226.098	247.725	21.627					
Estudis secundaris		500.794	548.739	47.945					
Estudis post-secundaris		39.832	44.030	4.198					
% dones sobre ambdós sexes									
Total		34,4	36,6	2,2					
Persones analfabetes i ed. primària		26,7	28,8	2,1					
Estudis secundaris		36,6	38,9	2,3					
Estudis post-secundaris		50,0	52,2	2,2					

Contractes de persones estrangeres per nivell de formació i sexe. Catalunya. Any 2007

Catalunya		2006	2007	Variació interanual	Variació en punts percentuals					
% de persones estrangeres		Total anual	Total anual		0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
Dones										
Total		19,5	22,5	3,0						
Persones analfabetes i ed. primària		42,5	47,6	5,1						
Estudis secundaris		18,6	21,5	2,9						
Estudis post-secundaris		8,8	10,1	1,3						
Ambdós sexes										
Total		26,7	29,4	2,7						
Persones analfabetes i ed. primària		56,8	59,9	3,1						
Estudis secundaris		23,9	26,5	2,6						
Estudis post-secundaris		10,6	11,8	1,2						

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Contractació laboral
 Font: Departament de Treball i Servicio Público de Empleo Estatal

Les conciliacions individuals fan referència als acomiadaments que acaben en acord entre ambdues parts. Les dades que es comenten a continuació són relatives a Catalunya.

L'any 2007, a Catalunya, es dibuixa un descens en el nombre de conciliacions individuals, tant en el cas de les dones com en el dels homes. Segons els grups d'edat, són les dones d'entre 25 i 49 anys les qui, proporcionalment, han dut a terme més conciliacions (47,5%). Probablement, perquè és el grup d'edat amb més ocupació femenina. Les segueixen, a continuació, les dones que tenen entre 40 i 54 anys, amb el 28,5% de participació en conciliacions. És en els trams d'edat més joves i més grans on el percentatge d'aquestes conciliacions és inferior, tot i que és, precisament, en el grup d'edat més jove, les de 25 anys o menys, on la proporció de dones és més semblant a la dels homes. En aquest cas, el 46% de les persones afectades per una conciliació eren dones.

Per antiguitat a l'empresa, són les dones que fa d'1 a 5 anys que hi treballen aquelles que més han patit les conciliacions individuals per acomiadament. Pel que fa a les categories professionals, són les treballadores especialistes les qui han signat més conciliacions individuals, encara que aquesta categoria professional es redueix molt durant el darrer any. Les segueixen les dones no qualificades, que, d'altra banda, són l'únic col·lectiu que ha incrementat la presència en actes de conciliació, en el darrer any. D'altra banda, són les dones amb majors nivells de qualificació les qui menys conciliacions han acordat. Probablement, perquè el nombre d'acomiadaments també ha estat més baix en aquestes categories.

Mercat de treball

Conciliacions individuals per acomiadament

Acomiadaments segons edat

Catalunya	2006 Gener-novembre	2007 Gener-novembre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones				
Total	10.171	9.250	-921	
< 25 anys	498	426	-72	
25-39 anys	4.602	4.391	-211	
40-54 anys	3.065	2.637	-428	
>= 55 anys	954	907	-47	
Sense informació	1.052	889	-163	
Ambdós sexes				
Total	27.007	25.516	-1.491	
< 25 anys	1.129	927	-202	
25-39 anys	10.785	10.621	-164	
40-54 anys	8.217	7.357	-860	
>= 55 anys	4.029	4.056	27	
Sense informació	2.847	2555	-292	
% dones sobre ambdós sexes				
Total	37,7	36,3	-1,4	
< 25 anys	44,1	46,0	1,9	
25-39 anys	42,7	41,3	-1,4	
40-54 anys	37,3	35,8	-1,5	
>= 55 anys	23,7	22,4	-1,3	
Sense informació	37,0	34,8	-2,2	

Distribució acomiadaments segons edat.

Dones a Catalunya.
Gener-novembre 2007

- 25-39 anys 47,5%
- 40-54 anys 28,5%
- >= 55 anys 9,8%
- < 25 anys 4,6%
- Sense informació 9,6%

Acomiadaments segons antiguitat a l'empresa

Catalunya	2006 Gener-novembre	2007 Gener-novembre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones				
Total	10.171	9.250	-921	
Menys d'1 any	1.026	948	-78	
D'1 a 5 anys	4.497	3.699	-798	
De 5 a 10 anys	1.683	1.813	130	
Més de 10 anys	2.354	1.952	-402	
Sense informació	611	838	227	
Ambdós sexes				
Total	27.007	25.516	-1.491	
Menys d'1 any	2.889	2.883	-6,0	
D'1 a 5 anys	10.833	9.358	-1.475	
De 5 a 10 anys	4.106	4.438	332	
Més de 10 anys	7.461	6.485	-976	
Sense informació	1.718	2.352	634	
% dones sobre ambdós sexes				
Total	37,7	36,3	-1,4	
Menys d'1 any	35,5	32,9	-2,6	
D'1 a 5 anys	41,5	39,5	-2,0	
De 5 a 10 anys	41,0	40,9	-0,1	
Més de 10 anys	31,6	30,1	-1,5	
Sense informació	35,6	35,6	0,0	

Distribució acomiadaments segons antiguitat a l'empresa.

Dones a Catalunya.
Gener-novembre 2007

- D'1 a 5 anys 40,0%
- Més de 10 anys 21,1%
- De 5 a 10 anys 19,6%
- Menys d'1 any 10,2%
- Sense informació 9,1%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Conciliacions individuals

Font: Departament de Treball

Mercat de treball

Conciliacions individuals per acomiadament

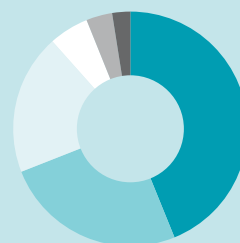
Acomiadaments segons tram professional

Catalunya				Variació relativa				
	2006 Gener-novembre	2007 Gener-novembre	Variació absoluta	-40%	-20%	0%	20%	40%
Dones								
Total	10.171	9.250	-921					
Tècniques titulades	556	527	-29					
Tècniques no titulades	250	199	-51					
Administratives i assim.	1.976	1.877	-99					
Treb. especialistes	4.460	3.409	-1.051					
Treb. no qualificades	2.563	2.837	274					
Sense informació	366	401	35					
Ambdós sexes								
Total	27.007	25.516	-1.491					
Tècnics/iques titulats/ades	1.770	1.861	91					
Tècnics/iques no titulats/ades	854	664	-190					
Administratius/ives i assim.	3.384	3.526	142					
Treb. especialistes	13.909	11.546	-2.363					
Treb. no qualificats/ades	6.018	6.805	787					
Sense informació	1.072	1.114	42					
% dones sobre ambdós sexes				Variació en punts percentuals				
				-6,0	-4,0	-2,0	0,0	2,0
Total	37,7	36,3	-1,4					
Tècniques titulades	31,4	28,3	-3,1					
Tècniques no titulades	29,3	30,0	0,7					
Administratives i assim.	58,4	53,2	-5,2					
Treb. especialistes	32,1	29,5	-2,6					
Treb. no qualificades	42,6	41,7	-0,9					
Sense informació	34,1	36,0	1,9					

Distribució acomiadaments segons tram professional.

Dones a Catalunya.
Gener-novembre 2007

- Treb. especialistes 36,9%
- Treb. no qualificades 30,7%
- Administratives i assim. 20,3%
- Tècniques titulades 5,7%
- Tècniques no titulades 2,2%
- Sense informació 4,3%

Mercat de treball

Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

A Catalunya, els expedients de regulació d'ocupació (ERO) han disminuït durant el període 2006-2007, en especial per a les dones. El 2007, hi ha hagut 553 dones afectades menys que durant el 2006, el que representa un 2,5% menys que l'any anterior. A Espanya, aquesta caiguda ha estat encara més significativa, perquè la reducció dels expedients s'ha situat en un 7,5% per a les dones. En qualsevol cas, s'ha de destacar que, en general, hi ha hagut més homes afectats pels expedients de regulació que no pas dones.

Si s'observa l'evolució dels últims 4 anys, es detecta, en primer lloc, la diferència entre homes i dones. El col·lectiu masculí s'hi ha vist més afectat, segurament per la crisi de la indústria, sector amb una clara majoria d'homes ocupats. En particular, l'any 2005 s'observa, a Catalunya, un important increment d'homes que es van veure afectats per un expedient de regulació d'ocupació, tot i que aquesta afectació es redueix el 2006. A Espanya, la tendència diferencial entre homes i dones és similar a la catalana. En concret, hi va haver un cert increment el 2005 i un descens el 2006 entre els homes, i una tendència estable, en el cas de les dones, durant aquell any.

El 2007, a Catalunya es constata que en el sector de la indústria és on es detecten més persones afectades per un expedient de regulació de l'ocupació. Així doncs, el 69% de dones afectades per un d'aquests expedients està en aquest sector, percentatge que, d'altra banda, és molt similar al dels homes (67%). Tanmateix, en proporció, hi ha menys dones afectades per un expedient de regulació, especialment en l'agricultura i en la construcció. En canvi, en la indústria i en els serveis, tot i ser minoria, s'apropen més al 50%. Aquestes dades mostren, d'alguna manera, la segregació ocupacional que distribueix de manera diferent els homes i les dones entre els diversos sectors d'activitat econòmica. És a dir, tal com ja quedava palès en les dades sobre ocupació, les dones estan més presents en el sector serveis i ho estan menys en l'agricultura, la indústria i la construcció. Per tant, és lògic que aquells sectors amb una menor presència de dones coincideixin amb els sectors amb menys dones afectades per un expedient de regulació.

En definitiva, es pot veure com el 2007 les dones han estat menys afectades que els homes pels expedients de regulació d'ocupació, tant

a Catalunya com a Espanya. En primer lloc, perquè hi ha menys dones ocupades que no pas homes. En segon lloc, perquè l'ocupació femenina se situa majoritàriament en els serveis. I, finalment, perquè la indústria és el sector on s'han registrat més persones afectades per un expedient de regulació d'ocupació.

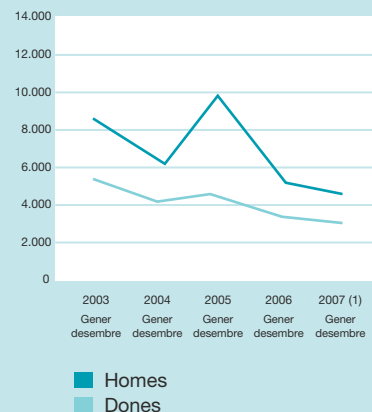
Mercat de treball

Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons mesura

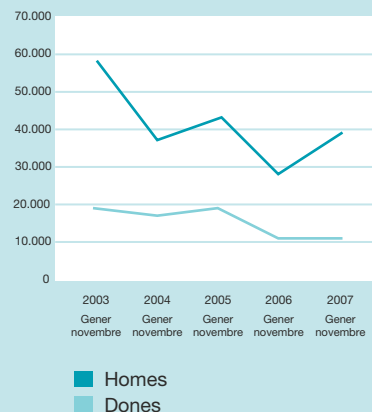
Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
		Gener-desembre	Gener-desembre (1)		
Dones					
Total		3.301	2.748	-553	
Extinció contracte		2.850	2.236	-614	
Reducció jornada		33	26	-7	
Suspensió contracte		418	486	68	
Ambdós sexes					
Total		8.465	7.539	-926	
Extinció contracte		7.384	6.135	-1.249	
Reducció jornada		46	60	14	
Suspensió contracte		1.035	1.344	309	
% de dones sobre ambdós sexes					
Total		39,0	36,5	-2,5	
Extinció contracte		38,6	36,4	-2,2	
Reducció jornada		71,7	43,3	-28,4	
Suspensió contracte		40,4	36,2	-4,2	

Evulció de les persones treballadores afectades per expedients autoritzats a Catalunya

Espanya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
		Gener-novembre	Gener-novembre		
Dones					
Total		11.374	11.235	-139	
Extinció contracte		7.730	6.849	-881	
Reducció jornada		70	80	10	
Suspensió contracte		3.574	4.306	732	
Ambdós sexes					
Total		38.106	50.087	11.981	
Extinció contracte		24.237	21.493	-2.744	
Reducció jornada		148	192	44	
Suspensió contracte		13.721	28.402	14.681	
% de dones sobre ambdós sexes					
Total		29,8	22,4	-7,4	
Extinció contracte		31,9	31,9	0,0	
Reducció jornada		47,3	41,7	-5,6	
Suspensió contracte		26,0	15,2	-10,8	

Evulció de les persones treballadores afectades per expedients autoritzats a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Regulació d'ocupació

Font: Departament de Treball (DT), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS)

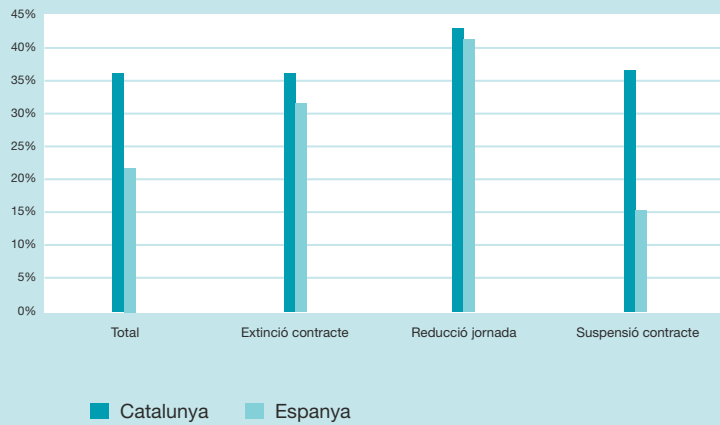
(1) Catalunya 2007: resultat DT gener - desembre, resultat MTAS gener - novembre

Mercat de treball

Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons mesura

Pes de les dones afectades en cada mesura(%)
gener - desembre 2007 (1) (2)

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Regulació d'ocupació
Font: Departament de Treball (DT), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS)
(1) Catalunya 2007: resolts DT gener - desembre, resolts MTAS gener - novembre
(2) Espanya: gener - novembre

Mercat de treball

Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons sector d'activitat econòmica de l'empresa

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa						
		Gener-desembre	Gener-desembre (*)		-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%
Dones											
Total		3.301	2.748	-553							
Agricultura		1	1	0							
Indústria		2.522	1.896	-626							
Construcció		28	24	-4							
Serveis		750	827	77							
Ambdós sexes											
Total		8.465	7.539	-926							
Agricultura		103	81	-22							
Indústria		6.263	5.112	-1.151							
Construcció		212	242	30							
Serveis		1.887	2.104	217							
% de dones sobre ambdós sexes											
Total		39,0	36,5	-2,5							
Agricultura		1,0	1,2	0,2							
Indústria		40,3	37,1	-3,2							
Construcció		13,2	9,9	-3,3							
Serveis		39,7	39,3	-0,4							

Dones afectades per expedients de regulació autoritzats. Distribució per sector econòmic. Catalunya
Gener-desembre 2007 (*)

■ Indústria 69,0%
■ Serveis 30,1%
■ Agricultura 0,0%
■ Construcció 0,9%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Regulació d'ocupació

Font: Departament de Treball (DT), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS)

(*) Catalunya 2007: resultat DT gener - desembre, resultat MTAS gener - novembre

Mercat de treball

Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons la causa de l'expedient

Catalunya				Variació relativa				
	2006 Gener-desembre	2007 Gener-desembre(*)	Variació absoluta	-100%	-50%	0%	50%	100%
Dones								
Total	3.301	2.748	-553					
Aplicació mesures econòmiques	1.918	1.686	-232					
De producció	782	564	-218					
Fallida, susp. pagaments, deutes	6	1	-5					
Força major	226	236	10					
Manca productivitat	0	2	2					
Organitzatives	36	66	30					
Problemes tresoreria o finançament	13	6	-7					
Reestructuració (no reconversió)	0	0	0					
Restricció demanda o consum	226	75	-151					
Ruïnes o obres immobles	16	1	-15					
Tècniques i/o tecnològiques	78	111	33					
Ambdós sexes								
Total	8.465	7.539	-926					
Aplicació mesures econòmiques	5.408	4.802	-606					
De producció	1.688	1.369	-319					
Fallida, susp. pagaments, deutes	8	13	5					
Força major	449	531	82					
Manca productivitat	0	13	13					
Organitzatives	101	243	142					
Problemes tresoreria o finançament	34	8	-26					
Reestructuració (no reconversió)	0	0	0					
Restricció demanda o consum	316	208	-108					
Ruïnes o obres immobles	24	3	-21					
Tècniques i/o tecnològiques	437	349	-88					
% de dones sobre ambdós sexes								
				Variació en punts percentuals				
Total	39,0	36,5	-2,5					
Aplicació mesures econòmiques	35,5	35,1	-0,4					
De producció	46,3	41,2	-5,1					
Fallida, susp. pagaments, deutes	75,0	7,7	-67,3					
Força major	50,3	44,4	-5,9					
Manca productivitat	..	15,4	..					
Organitzatives	35,6	27,2	-8,4					
Problemes tresoreria o finançament	38,2	75,0	36,8					
Reestructuració (no reconversió)					
Restricció demanda o consum	71,5	36,1	-35,4					
Ruïnes o obres immobles	66,7	33,3	-33,4					
Tècniques i/o tecnològiques	17,8	31,8	14,0					

(..) Dada no disponible o que no té sentit

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Regulació d'ocupació

Font: Departament de Treball (DT), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS)

(*) Catalunya 2007: resultat DT gener - desembre, resultat MTAS gener - novembre

Mercat de treball

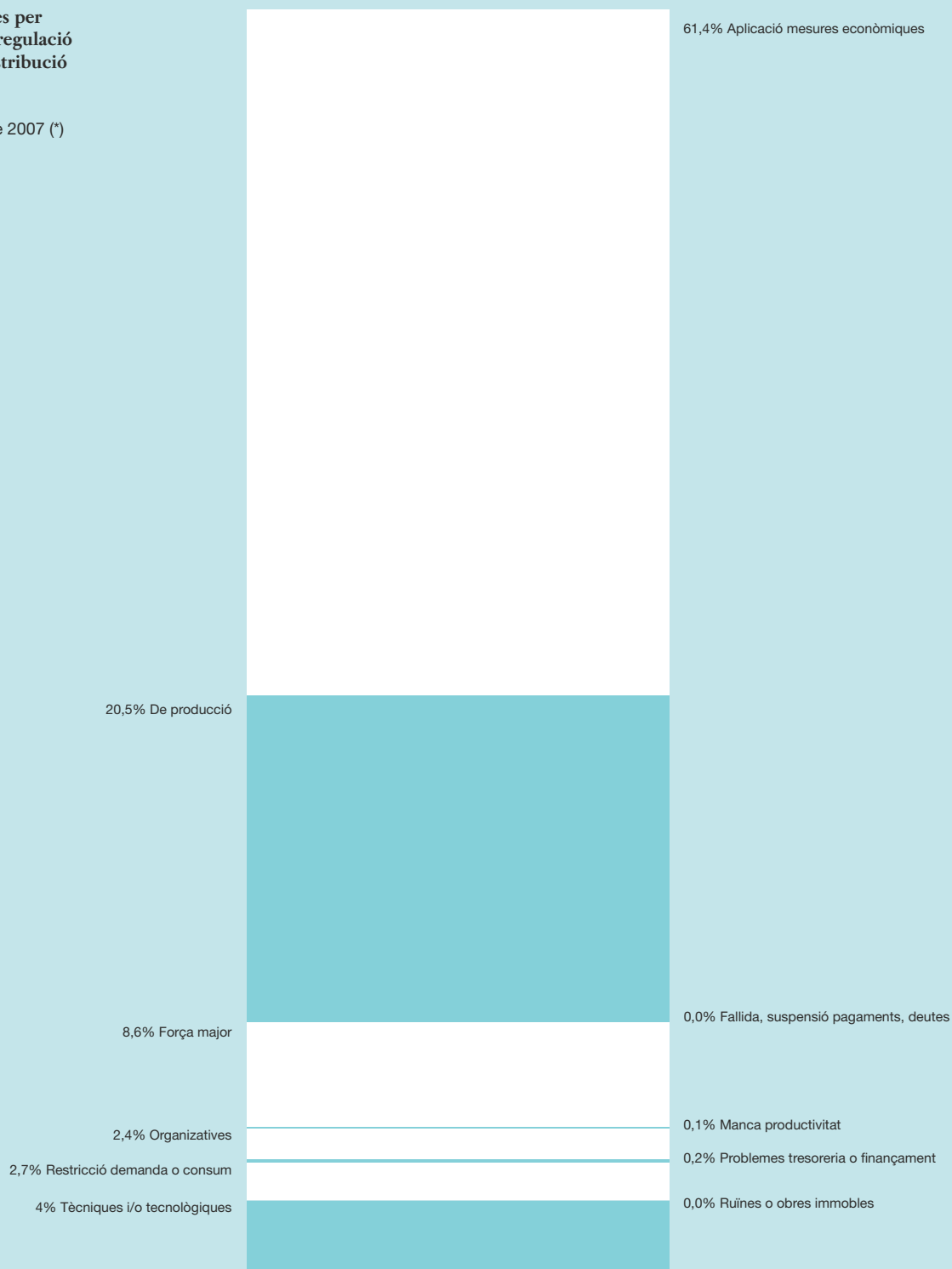
Regulació d'ocupació per expedients autoritzats

Persones treballadores afectades per expedients autoritzats segons la causa de l'expedient

Dones afectades per expedients de regulació autoritzats. Distribució segons causa.

Catalunya

Gener-desembre 2007 (*)

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Regulació d'ocupació

Font: Departament de Treball (DT), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS)

(*) Catalunya 2007: resolts DT gener - desembre, resolts MTAS gener - novembre

Condicions de vida en el treball

96 Parcialitat i temporalitat

Població ocupada segons jornada laboral. Taxa de parcialitat

Taxa de parcialitat segons edat

Població assalariada segons tipus de contracte. Taxa de temporalitat

Taxa de temporalitat segons edat

Taxes relatives a l'ocupació

107 Mitjana d'hores treballades

110 Permisos de maternitat i paternitat

112 Salari brut mitjà anual percebut

114 Sinistralitat laboral

Accidents en jornada de treball amb baixa segons gravetat

Índexs d'incidència dels accidents en jornada de treball amb baixa segons gravetat

Accidents en jornada de treball amb baixa per sector d'activitat econòmica

Accidents en jornada de treball amb baixa per tipus de contracte

118 Rotació laboral

Rotació laboral

Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Les dades de la població ocupada segons el tipus de jornada permeten veure com el temps parcial és la modalitat de jornada amb major presència femenina, tant a la Unió Europea com a Espanya o a Catalunya, tot i que inclou situacions ben diverses. Des de l'any 2002, la taxa de parcialitat femenina s'ha anat incrementant gradualment a Europa, fins a arribar a l'actualitat al 31,3%. Però, en el cas català i espanyol, la taxa de parcialitat femenina sembla haver tocat sostre. Així, en els darrers 3 anys es manté pràcticament constant, al voltant del 22%, amb augments gairebé imperceptibles que no arriben a l'1%. Tot sembla indicar que la modalitat de temps parcial no té el mateix èxit a Catalunya i Espanya que a Europa. Probablement, perquè les condicions laborals i la baixa taxa de parcialitat voluntària que acompanyen aquesta modalitat de jornada al nostre país la fan molt menys atractiva que a la resta d'Europa.

El 2007, s'ha incrementat l'ocupació masculina i femenina, tant a temps complet com a temps parcial, arreu de la Unió Europea i, per tant, a Espanya i a Catalunya. A Europa s'han creat més llocs de treball amb jornada a temps parcial que amb jornada a temps complet. A Espanya, s'ha donat un fort augment de treball a temps complet, un 4,4 %, mentre que el temps parcial només ha crescut l'1,6%. Tanmateix, s'ha de destacar el canvi de tendència produït a Catalunya, on fins ara hi havia un comportament similar al d'Espanya. En relació a Catalunya, el 2006, la població ocupada amb jornada laboral a temps parcial ha crescut gairebé un 5%, mentre que la població amb jornada a temps complet només ha augmentat el 2,4%. És a dir, mentre que a Espanya disminueix la població ocupada a temps parcial per comparació a la de temps complet, a Catalunya s'esdevé el cas contrari.

Si analitzem aquestes dades en funció del gènere, aquesta diferència entre Catalunya i Espanya encara és més evident. Així, dels 31.000 llocs nous de treball a temps parcial femení que s'han creat a Espanya l'any 2007, 18.200 s'han creat a Catalunya, cosa que representa que el 58,7% del creixement de treball parcial femení de tot Espanya ha tingut lloc a Catalunya. Les possibles explicacions d'aquest fort augment podrien cercar-se, primer, en el fet que les darreres modificacions legislatives d'àmbit laboral han fet emergir bona part de l'ocupació submergida, principalment de do-

nes immigrades ocupades en el servei domèstic o en la cura de persones. Aquest increment, d'altra banda, també confirmaria el creixement del 14,1% que ha tingut l'activitat femenina en el grup de dones sense estudis o amb estudis primaris, tal com ja s'ha comentat en l'apartat d'activitat, d'aquest Anuari.

Si ens fixem en les franges d'edat on es concentra aquesta ocupació a temps parcial, es pot veure que és majoritària, primer, entre les persones més joves, de menys de 25 anys i, seguidament, entre les més grans, les de més de 50 anys. I cal precisar que és en aquest darrer grup on hi ha més diferències entre homes i dones. En concret, la taxa de parcialitat de les dones de més de 50 anys és del 25,7% a Catalunya, del 23,5% a Espanya i del 35,2% a Europa. Mentre que la taxa de parcialitat per a ambdós sexes, en aquestes edats, és de l'11,9% a Catalunya, del 10,9% a Espanya i del 21,2% a Europa. És a dir, les dones s'ocupen a temps parcial, durant el seu cicle de vida laboral en major mesura que els seus companys masculins. Els homes, passat el primer tram d'edat laboral (fins als 25 anys), s'ocupen a temps complet. En canvi, les dones, ja de bon principi, quan s'incorporen al mercat laboral tenen una major taxa de parcialitat que els homes. Aquesta taxa femenina disminueix en el tram d'edat següent, 25-39 anys. I, després, a mesura que es fan grans, tornen, de nou, a ser la població ocupada amb més taxa de parcialitat. Un temps parcial que, no cal oblidar, està sempre més present entre les europees que entre les espanyoles i les catalanes.

Tanmateix, altres dades sobre la qualitat de l'ocupació, com ara els contractes temporals, ens permeten dir que, en el darrer any, la temporalitat no sembla haver afectat més la població ocupada femenina que la masculina. Malgrat tot, la taxa de temporalitat és més elevada per a les dones que per als homes en tots els territoris considerats. S'ha de destacar que la temporalitat és un fenomen que afecta molt més Espanya (taxa de temporalitat del 30,9%) que Europa (taxa de temporalitat del 14,5%). A Catalunya, la taxa de temporalitat és del 23,4%, més baixa que a Espanya però lluny de l'europea. No obstant això, hem d'assenyalar que s'ha produït un canvi important de tendència en el mercat laboral espanyol i català respecte de l'europeu. A Europa, el treball temporal creix un 3%, mentre que el treball indefinit augmenta el 2%. A Espanya i Catalu-

nya, en canvi, el treball indefinit creix més d'un 5% i el treball temporal disminueix en més d'un 5%. És a dir, la diferència de creixement entre un i altre tipus de contractació supera el 10%, a favor de la contractació indefinida, a Espanya i Catalunya. Una dada que, el 2007, encara es fa més positiva a Catalunya, on aquest canvi de tendència encara no s'havia manifestat el 2006, contràriament al que ja s'observava a Espanya. En ambdós casos és evident la incidència positiva de la darrera reforma laboral, especialment per les bonificacions que preveia per a les conversions de contractació temporal a indefinida. Aquesta dada continua sent positiva llegida en clau de gènere, perquè la taxa de temporalitat disminueix igual per a homes i dones a Catalunya, tot i que aquesta disminució afavoreix, bé que lleugerament, les dones espanyoles.

Si fem una lectura en conjunt de les taxes de parcialitat i temporalitat en tots els territoris i per a homes i dones, podem veure que són taxes amb rostre majoritàriament femení. S'apunta una tendència a reduir l'alta temporalitat espanyola i catalana, mentre que a Europa sembla succeir el contrari. La taxa de parcialitat, sempre més alta a Europa, sembla disminuir a Espanya per a homes i dones, mentre que a Catalunya augmenta entre les dones i es manté gairebé igual, en relació a l'any anterior, entre ambdós sexes.

La taxa de salarització que indica la proporció de persones assalariades sobre el total de persones ocupades és, a hores d'ara, similar a Catalunya, Espanya i Europa. La taxa de salarització femenina és més alta que la masculina en tots tres territoris. Cal precisar que la taxa de salarització femenina està al voltant de 87% a Espanya i a Europa, mentre que a Catalunya és lleugerament més elevada, del 88,5%, gairebé un 1,5 punts més. La taxa de salarització masculina és pràcticament igual en tots els territoris i està estabilitzada al voltant del 79%.

Podem concloure, com a dada més significativa d'aquest 2007, el fort creixement que, en termes relatius, ha experimentat el treball a temps parcial femení a Catalunya, per comparació a Espanya, on aquesta modalitat de jornada laboral s'ha mantingut gairebé igual que el 2006.

Condicions de vida en el treball Parcialitat i temporalitat

Població ocupada segons jornada laboral. Taxa de parcialitat

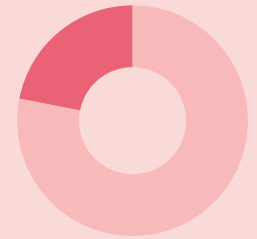
Catalunya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa(*)
Dones (en milers)				
Total ocupades	1.469,3	1.510,1	40,8	
Ocupades a temps complet	1.150,9	1.173,5	22,6	
Ocupades a temps parcial	318,4	336,6	18,2	
Taxa de parcialitat (%)	21,7	22,3	0,6	
Ambdós sexes (en milers)				
Total ocupats	3.452,0	3.547,3	95,3	
Ocupats/ades a temps complet	3.050,8	3.126,1	75,3	
Ocupats/ades a temps parcial	401,2	421,2	20,0	
Taxa de parcialitat (%)	11,6	11,9	0,3	
% dones sobre ambdós sexes				
Total ocupades	42,6	42,6	0,0	
Ocupades a temps complet	37,7	37,5	-0,2	
Ocupades a temps parcial	79,4	79,9	0,5	

(*) Variació en punts percentuals per a la "taxa de parcialitat (%)"

Població ocupada femenina Distribució segons jornada laboral

Catalunya IV trim. 2007

- Ocupades a temps parcial 22,3%
- Ocupades a temps complet 77,7%

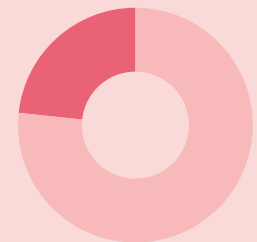
Espanya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa(*)
Dones (en milers)				
Total ocupades	8.170,5	8.479,8	309,3	
Ocupades a temps complet	6.284,6	6.562,9	278,3	
Ocupades a temps parcial	1.885,9	1.916,9	31,0	
Taxa de parcialitat (%)	23,1	22,6	-0,5	
Ambdós sexes (en milers)				
Total ocupats	20.001,8	20.476,9	475,1	
Ocupats/ades a temps complet	17.628,2	18.093,8	465,6	
Ocupats/ades a temps parcial	2.373,6	2.383,1	9,5	
Taxa de parcialitat (%)	11,9	11,6	-0,3	
% dones sobre ambdós sexes				
Total ocupades	40,8	41,4	0,6	
Ocupades a temps complet	35,7	36,3	0,6	
Ocupades a temps parcial	79,5	80,4	0,9	

(*) Variació en punts percentuals per a la "taxa de parcialitat (%)"

Població ocupada femenina Distribució segons jornada laboral

Espanya IV trim. 2007

- Ocupades a temps parcial 22,6%
- Ocupades a temps complet 77,4%

Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Població ocupada segons jornada laboral. Taxa de parcialitat

UE 27	2006 II trim.	2007 II trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)					
Dones (en milers)					0%	1%	2%	3%	4%
Total ocupades	95.328	97.277	1.949						
Ocupades a temps complet	64.794	66.701	1.907						
Ocupades a temps parcial	29.535	30.418	884						
Taxa de parcialitat (%)	31,0	31,3	0,3						
Ambdós sexes (en milers)					0%	1%	2%	3%	4%
Total ocupats	214.242	218.228	3.986						
Ocupats/ades a temps complet	173.278	178.112	4.834						
Ocupats/ades a temps parcial	38.630	39.793	1.162						
Taxa de parcialitat (%)	18,0	18,2	0,2						
% dones sobre ambdós sexes					Variació en punts percentuals				
				-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2	
Total ocupades	44,5	44,6	0,1						
Ocupades a temps complet	37,4	37,4	0,0						
Ocupades a temps parcial	76,5	76,4	-0,1						

Població ocupada femenina Distribució segons jornada laboral

Unió Europea II trim. 2007

■ Ocupades a temps
parcial 31,3%

■ Ocupades a temps
complet 68,7%

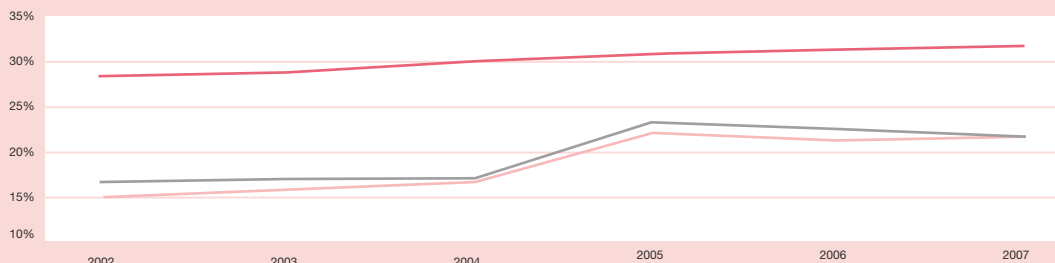
Hi ha no classificats que són valors residuals i només s'han inclòs als totals:

- hi ha 913 dones no classificades al II trim. 2006 i 948 al II trim. 2007.

- hi ha 2.098 no classificats al II trim. 2006 i 2.189 al II trim. 2007.

(*) Variació en punts percentuals per a la "taxa de parcialitat (%)".

Evolució de la taxa de parcialitat femenina

■ Catalunya
■ Espanya
■ Unió Europea

Notes:

- Catalunya i Espanya: dades del quart trimestre de l'any.

- Unió Europea: dades del segon trimestre de l'any.

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball

Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Condicions de vida en el treball

Sinistralitat laboral

Taxa de parcialitat segons edat

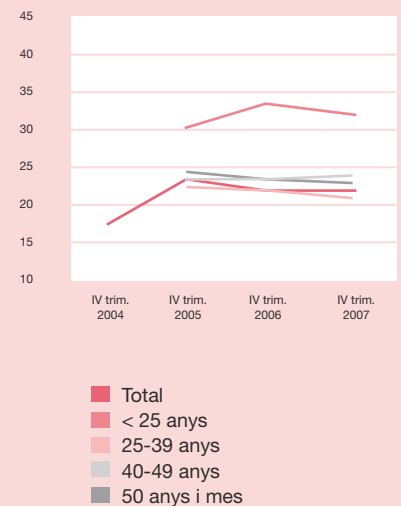
Catalunya	2006 IV trim	2007 IV trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-8,0	-6,0	-4,0	-2,0	0,0	2,0	4,0
Total	21,7	22,3	0,6							
< 25 anys	37,7	31,0	-6,7							
25-39 anys	17,5	19,8	2,3							
40-49 anys	18,7	20,7	2,0							
50 anys i més	26,9	25,7	-1,2							
Ambdós sexes				-8,0	-6,0	-4,0	-2,0	0,0	2,0	4,0
Total	11,6	11,9	0,3							
< 25 anys	26,6	24,5	-2,1							
25-39 anys	9,4	10,5	1,1							
40-49 anys	8,8	9,5	0,7							
50 anys i més	12,7	11,9	-0,8							

Evolució de les taxes de parcialitat femenina a Catalunya

Espanya	2006 IV trim	2007 IV trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals			
Dones				-1,0	-0,5	0,0	0,5
Total	23,1	22,6	-0,5				
< 25 anys	32,1	31,3	-0,8				
25-39 anys	21,7	20,8	-0,9				
40-49 anys	22,1	21,8	-0,3				
50 anys i més	23,1	23,5	0,4				
Ambdós sexes				-1,0	-0,5	0,0	0,5
Total	11,9	11,6	-0,3				
< 25 anys	21,4	21,4	0,0				
25-39 anys	11,2	10,8	-0,4				
40-49 anys	10,2	10,1	-0,1				
50 anys i més	10,8	10,9	0,1				

Evolució de les taxes de parcialitat femenina a Espanya (1)

(1) Al lloc web de l'INE no es poden consultar les dades anteriors a l'any 2005 amb aquest nivell de segregació.

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Sinistralitat laboral

Font: Departament de Treball

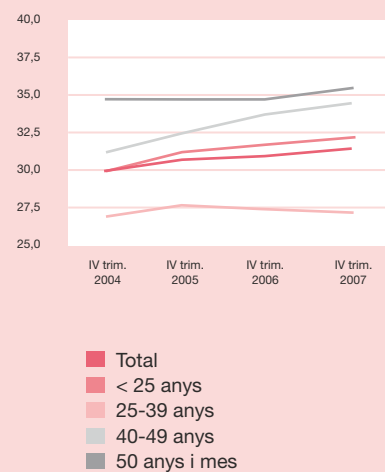
Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Taxa de parcialitat segons edat

UE 27	2006 II.trim	2007 II.trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8
Total	31,0	31,3	0,3							
< 25 anys	33,5	34,3	0,8							
25-39 anys	27,4	27,1	-0,3							
40-49 anys	31,8	32,2	0,4							
50 anys i més	34,7	35,2	0,5							
Ambdós sexes				0,4	-0,2	0,0	0,2	0,4	0,6	0,8
Total	18,0	18,2	0,2							
< 25 anys	25,3	26,0	0,7							
25-39 anys	15,0	14,9	-0,1							
40-49 anys	16,8	17,0	0,2							
50 anys i més	20,7	21,2	0,5							

Evolució de les taxes de parcialitat femenina a la Unió Europea

Condicions de vida en el treball

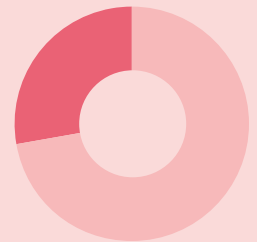
Parcialitat i temporalitat

Població assalariada segons tipus de contracte. Taxa de temporalitat

Catalunya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa(*)	
Dones (en milers)					
Assalariades	1.290,1	1.337,0	46,9		
Assal. amb contr. indefinit	932,5	1.006,5	74,0		
Assal. amb contr. temporal	357,6	330,4	-27,2		
Taxa de temporalitat (%)	27,7	24,7	-3,0		
Ambdós sexes (en milers)					
Persones assalariades	2.859,1	2.952,7	93,6		
Assal. amb contr. indefinit	2.105,5	2.261,2	155,7		
Assal. amb contr. temporal	753,6	691,5	-62,1		
Taxa de temporalitat (%)	26,4	23,4	-3,0		
% dones sobre ambdós sexes					
Total assalariades	45,1	45,3	0,2		
Assal. amb contr. indefinit	44,3	44,5	0,2		
Assal. amb contr. temporal	47,5	47,8	0,3		

Població assalariada femenina Distribució segons tipus de contracte Catalunya IV trim. 2007

- Assal. amb contr. temporal 24,7%
- Assal. amb contr. indefinit 75,3%

Espanya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)	
Dones (en milers)					
Assalariades	7.062,3	7.359,3	297,0		
Assal. amb contr. indefinit	4.506,8	4.954,7	447,9		
Assal. amb contr. temporal	2.555,5	2.404,6	-150,6		
Taxa de temporalitat (%)	36,2	32,7	-3,5		
Ambdós sexes (en milers)					
Persones assalariades	16.466,2	16.876,5	410,3		
Assal. amb contr. indefinit	10.897,4	11.658,2	760,8		
Assal. amb contr. temporal	5.568,7	5.218,4	-350,3		
Taxa de temporalitat (%)	33,8	30,9	-2,9		
% dones sobre ambdós sexes					
Total assalariades	42,9	43,6	0,7		
Assal. amb contr. indefinit	41,4	42,5	1,1		
Assal. amb contr. temporal	45,9	46,1	0,2		

Població assalariada femenina Distribució segons tipus de contracte Espanya IV trim. 2007

- Assal. amb contr. temporal 32,7%
- Assal. amb contr. indefinit 67,3%

(*) Variació en punts percentuals per a la "taxa de temporalitat (%)"

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball

Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

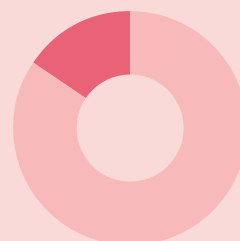
Condicions de vida en el treball Parcialitat i temporalitat

Població assalariada segons tipus de contracte. Taxa de temporalitat

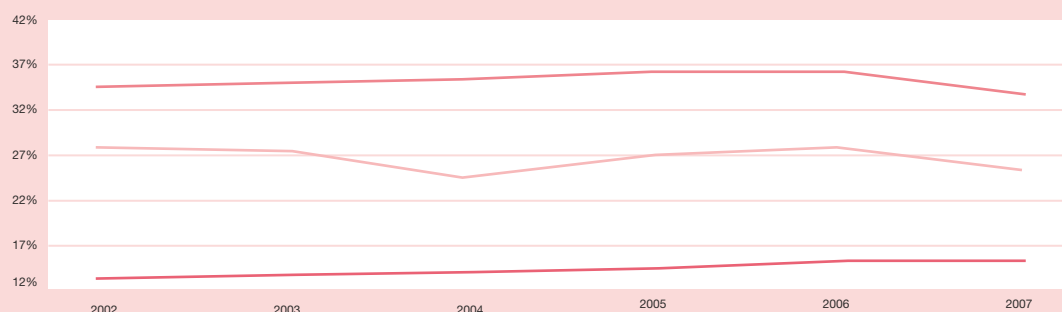
UE 27	2006 II trim.	2007 II trim.	Variació absoluta	Variació relativa (*)
Dones (en milers)				
Assalariades	82.786	84.706	1.920	2,3%
Assal. amb contr. indefinit	70.428	71.789	1.361	1,9%
Assal. amb contr. temporal	12.357	12.916	559	4,5%
Taxa de temporalitat (%)	14,9	15,2	0,3	2,0%
Ambdós sexes (en milers)				
Persones assalariades	177.517	181.261	3.744	2,1%
Assal. amb contr. indefinit	152.040	155.006	2.966	1,9%
Assal. amb contr. temporal	25.477	26.255	778	3,0%
Taxa de temporalitat (%)	14,4	14,5	0,1	0,7%
% dones sobre ambdós sexes				
Total assalariades	46,6	46,7	0,1	0,2
Assal. amb contr. indefinit	46,3	46,3	0,0	0,0
Assal. amb contr. temporal	48,5	49,2	0,7	1,4

Població assalariada femenina Distribució segons tipus de contracte Unió Europea II trim. 2007

■ Assal. amb contr.
temporal 15,2%
■ Assal. amb contr.
indefinit 84,8%

Evolució de la taxa de temporalitat femenina

■ Catalunya
■ Espanya
■ Unió Europea

Notes:

- Catalunya i Espanya: dades del quart trimestre de l'any.
- Unió Europea: dades del segon trimestre de l'any.

(*) Variació en punts percentuals per a la "taxa de temporalitat (%)"

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball

Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

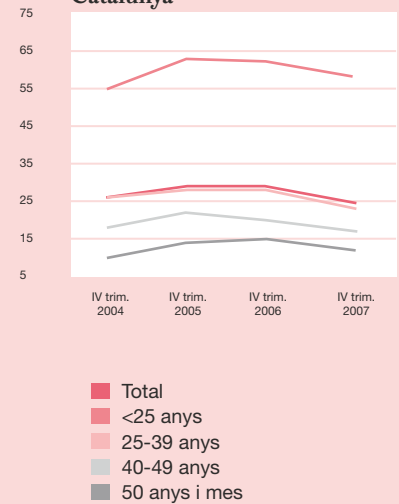
Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Taxa de temporalitat segons edat

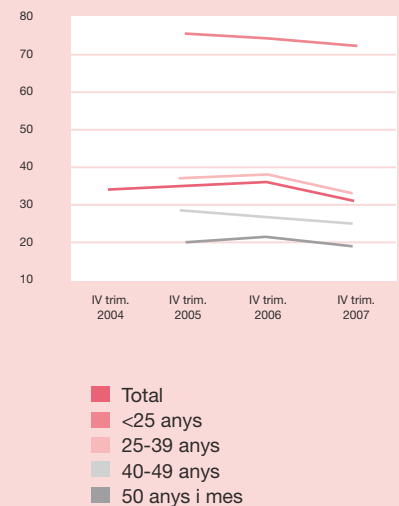
Catalunya	2006 IV trim	2007 IV trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals				
Dones				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0
Total	27,7	24,7	-3,0					
< 25 anys	62,1	58,6	-3,5					
25-39 anys	28,3	26,6	-1,7					
40-49 anys	19,6	16,4	-3,2					
50 anys i més	15,6	11,9	-3,7					
Ambdós sexes				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0
Total	26,4	23,4	-3,0					
< 25 anys	57,6	56,8	-0,8					
25-39 anys	29,5	26,0	-3,5					
40-49 anys	18,2	15,4	-2,8					
50 anys i més	11,0	9,1	-1,9					

Evolució de les taxes de temporalitat femenina a Catalunya

Espanya	2006 IV trim	2007 IV trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals					
Dones				-5,0	-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0
Total	36,2	32,7	-3,5						
< 25 anys	66,2	62,2	-4,0						
25-39 anys	39,2	35,1	-4,1						
40-49 anys	26,5	25,2	-1,3						
50 anys i més	20,4	18,4	-2,0						
Ambdós sexes				-5,0	-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0
Total	33,8	30,9	-2,9						
< 25 anys	65,2	61,4	-3,8						
25-39 anys	38,1	34,6	-3,5						
40-49 anys	23,5	22,9	-0,6						
50 anys i més	16,7	14,8	-1,9						

Evolució de les taxes de temporalitat femenina a Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Sinistralitat laboral
Font: Departament de Treball

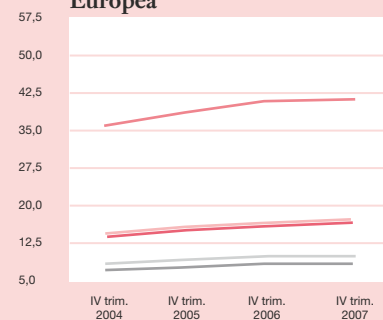
Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Taxa de temporalitat segons edat

UE 27	2006 II.trim	2007 II.trim	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6
Total	14,9	15,2	0,3							
< 25 anys	40,8	41,3	0,5							
25-39 anys	15,8	16,2	0,4							
40-49 anys	9,2	9,5	0,3							
50 anys i més	7,1	7,5	0,4							
Ambdós sexes				0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6
Total	14,4	14,5	0,1							
< 25 anys	40,6	40,9	0,3							
25-39 anys	14,9	15,1	0,2							
40-49 anys	8,3	8,5	0,2							
50 anys i més	6,9	7,1	0,2							

Evolució de les taxes de temporalitat femenina a la Unió Europea

- Total
- <25 anys
- 25-39 anys
- 40-49 anys
- 50 anys i més

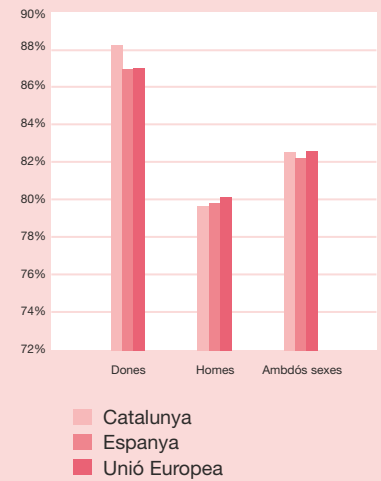
Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Taxes relatives a l'ocupació

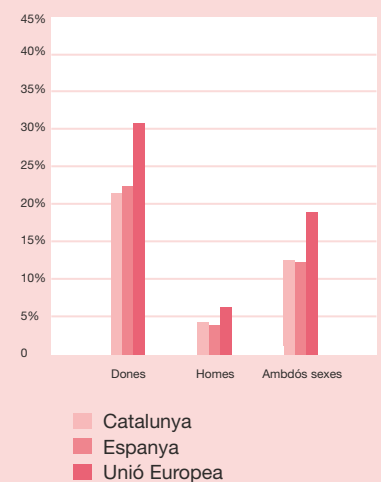
Catalunya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0
Taxa de salarització	87,8	88,5	0,7							
Taxa de parcialitat	21,7	22,3	0,6							
Taxa de temporalitat	27,7	24,7	-3,0							
Homes				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0
Taxa de salarització	79,1	79,3	0,2							
Taxa de parcialitat	4,2	4,2	0,0							
Taxa de temporalitat	25,2	22,3	-2,9							
Ambdós sexes				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	2,0
Taxa de salarització	82,8	83,2	0,4							
Taxa de parcialitat	11,6	11,9	0,3							
Taxa de temporalitat	26,4	23,4	-3,0							

Taxa de salarització
IV trim. 2007

Espanya	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	
Taxa de salarització	86,4	86,8	0,4							
Taxa de parcialitat	23,1	22,6	-0,5							
Taxa de temporalitat	36,2	32,7	-3,5							
Homes				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	
Taxa de salarització	79,5	79,3	-0,2							
Taxa de parcialitat	4,1	3,9	-0,2							
Taxa de temporalitat	32,0	29,6	-2,4							
Ambdós sexes				-4,0	-3,0	-2,0	-1,0	0,0	1,0	
Taxa de salarització	82,3	82,4	0,1							
Taxa de parcialitat	11,9	11,6	-0,3							
Taxa de temporalitat	33,8	30,9	-2,9							

Taxa de parcialitat
IV trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

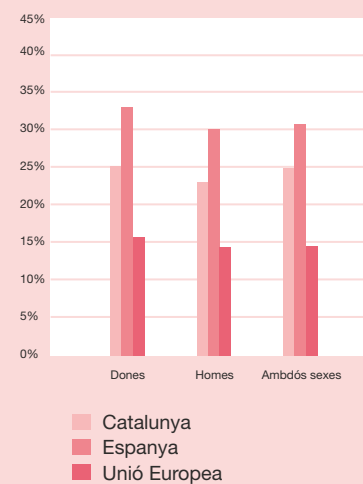
Condicions de vida en el treball

Parcialitat i temporalitat

Taxes relatives a l'ocupació

UE 27	2006 II trim.	2007 II trim.	Variació interanual	Variació en punts percentuals						
Dones				-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4
Taxa de salarització	86,8	87,1	0,3							
Taxa de parcialitat	31,0	31,3	0,3							
Taxa de temporalitat	14,9	15,2	0,3							
Homes				-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4
Taxa de salarització	79,7	79,8	0,1							
Taxa de parcialitat	7,7	7,8	0,1							
Taxa de temporalitat	13,9	13,8	-0,1							
Ambdós sexes				-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4
Taxa de salarització	82,9	83,1	0,2							
Taxa de parcialitat	18,0	18,2	0,2							
Taxa de temporalitat	14,4	14,5	0,1							

Taxa de temporalitat
IV trim. 2007

UNIÓ EUROPEA: dades del II trimestre de l'any

Condicions de vida en el treball

Mitjana d'hores treballades

L'any 2007, la població ocupada a Catalunya treballa una mitjana de 37,5 hores per setmana. A Espanya la mitjana és de 37,7 hores i a la Unió Europea és de 37,9 hores. Catalunya és, doncs, el territori on la mitjana d'hores treballades és menor. I, malgrat que la diferència sigui molt minsa, la dada implica un canvi significatiu, si pensem que en els anys 2005 i 2006, a Catalunya, es treballaven més hores de mitjana que en el conjunt d'Espanya i de la Unió Europea. I, tot i que la diferència era a penes perceptible, 0,5 i 0,6 de mitjana d'hores més de treball a Catalunya que a Espanya i a Europa respectivament, cal assenyalar-la pel canvi de tendència que representa. Dit d'una altra manera, mentre que al conjunt d'Espanya i Europa es manté la mitjana d'hores treballades a la setmana, aquesta mitjana sembla que està disminuint a Catalunya.

S'observa, també, una tendència a disminuir el nombre d'hores de treball en totes les modalitats contractuals. Disminució que afecta tant la població assalariada com la no assalariada, sobretot a Catalunya i, en menor mesura, a Espanya, mentre que a Europa aquesta mitjana no disminueix i es manté pràcticament igual.

A Catalunya, cal destacar que, si bé aquesta reducció de la mitjana d'hores treballades afecta més els homes (-0,7) que les dones (-0,3), els homes segueixen dedicant més hores al treball remunerat que les dones. En concret, els homes treballen entre 5 i 6 hores més setmanals de mitjana que les dones. Si es fa la comparació amb Espanya i Europa, la diferència entre gèneres és menor a Catalunya. I on més es veu és a Europa, on els homes treballen 7,3 hores setmanals més de mitjana que les dones. Bona part d'aquesta diferència europea pot venir marcada, probablement, per la major presència de les dones europees en el treball a temps parcial. Una modalitat horària força habitual entre les europees i que té una menor incidència a Catalunya i a Espanya.

La població ocupada no assalariada és la que treballa un major nombre d'hores setmanals, tant a Catalunya com a Espanya i a Europa (42,4 h, 43,1 h i 44 h respectivament). I també les dones no assalariades treballen més hores que les assalariades, tant a Catalunya com a Espanya. Tanmateix, si comparem les dones no assalariades en els tres territoris, aleshores veiem com les catalanes i les espanyoles treballen més hores que les europees. En aquest cas, les desigualtats de gènere apareixen quan

veiem com, a Europa, són els homes no assalariats els qui treballen més hores que a Espanya i a Catalunya. Per tant, cal destacar que, a Europa, quan l'ocupació permet, en principi, una major autogestió del temps i dedicació, les diferències entre homes i dones es manifesten de forma més evident.

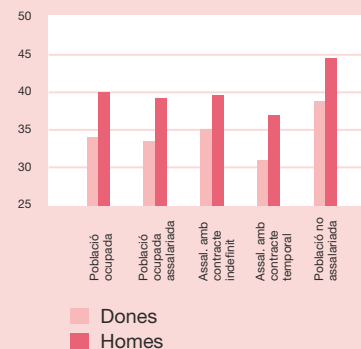
Com a resum, el que queda clar en tots els territoris considerats és el major nombre d'hores que els homes dediquen al treball remunerat. Aquesta dada sembla confirmar altres dades provinents dels estudis orientats a mesurar els usos socials del temps. Estudis que han fet evident com es dona una presència i disponibilitat masculina en el mercat laboral superior a la femenina. En primer lloc, perquè els homes tenen una disponibilitat menor per dur a terme les tasques i les responsabilitats domesticofamiliars i s'hi impliquen en menor mesura. I, en segon lloc, perquè aquestes tasques i responsabilitats domesticofamiliars recauen principalment en les dones, el que provoca que no puguin ser tan presents en el mercat laboral. O el que és gairebé igual, el treball domesticofamiliar que les dones fan a la llar permet que els seus companys masculins puguin dedicar més temps al treball remunerat.

Condicions de vida en el treball

Mitjana d'hores treballades

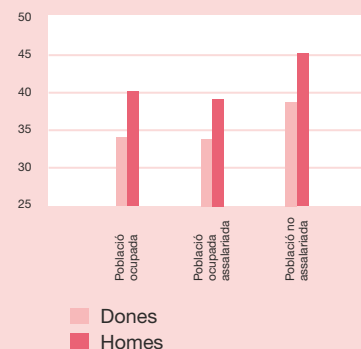
Catalunya				Variació en punts percentuals					
	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació interanual	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5
Dones									
Població ocupada	34,6	34,3	-0,3						
Població ocupada assalariada	33,9	33,7	-0,2						
· Assal. amb contracte indefinit	34,8	34,3	-0,5						
· Assal. amb contracte temporal	31,5	31,8	0,3						
Població no assalariada	39,6	38,7	-0,9						
Homes									
Població ocupada	40,5	39,8	-0,7						
Població ocupada assalariada	39,2	38,8	-0,4						
· Assal. amb contracte indefinit	39,6	39,3	-0,3						
· Assal. amb contracte temporal	37,9	37,0	-0,9						
Població no assalariada	45,6	43,9	-1,7						
Ambdós sexes									
Població ocupada	38,0	37,5	-0,5						
Població ocupada assalariada	36,8	36,5	-0,3						
· Assal. amb contracte indefinit	37,5	37,1	-0,4						
· Assal. amb contracte temporal	35,0	34,5	-0,5						
Població no assalariada	43,8	42,4	-1,4						

Mitjana d'hores treballades
Catalunya IV trim. 2007

Espanya				Variació en punts percentuals						
	2006 IV trim.	2007 IV trim.	Variació interanual	-0,5	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1
Dones										
Població ocupada	34,1	34,0	-0,1							
Població ocupada assalariada	33,4	33,4	0,0							
Població no assalariada	38,7	38,3	-0,4							
Homes										
Població ocupada	40,6	40,3	-0,3							
Població ocupada assalariada	39,3	39,0	-0,3							
Població no assalariada	45,7	45,3	-0,4							
Ambdós sexes										
Població ocupada	37,9	37,7	-0,2							
Població ocupada assalariada	36,8	36,6	-0,2							
Població no assalariada	43,5	43,1	-0,4							

Mitjana d'hores treballades
Espanya IV trim. 2007

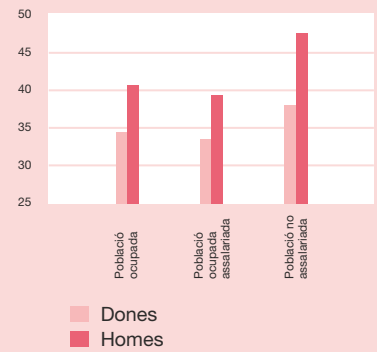
Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Condicions de vida en el treball

Mitjana d'hores treballades

UE 27	2006 II trim.	2007 II trim.	Variació interanual	Variació en punts percentuals					
Dones				-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2
Població ocupada	33,8	33,9	0,1						
Població ocupada assalariada	33,3	33,3	0,0						
Població no assalariada	37,7	37,7	0,0						
Homes				-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2
Població ocupada	41,2	41,2	0,0						
Població ocupada assalariada	39,8	39,8	0,0						
Població no assalariada	47,4	47,2	-0,2						
Ambdós sexes				-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,2
Població ocupada	37,9	37,9	0,0						
Població ocupada assalariada	36,8	36,8	0,0						
Població no assalariada	44,1	44,0	-0,1						

Mitjana d'hores treballades
Unió Europea II trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta de població activa / Enquesta sobre les forces de treball
Font: Enquesta de la població activa (INE i Idescat) i Enquesta sobre les forces de treball (Eurostat)

Condicions de vida en el treball

Permisos de maternitat i paternitat

La legislació espanyola, fins a la implementació de la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes aprovada al més de març de 2007, sols considerava el permís de maternitat, emparat majoritàriament per la llei de conciliació espanyola de 1999. Aquest permís consta de 16 setmanes, sis de les quals són d'ús exclusiu per a la mare i les altres 10 poden ser cedides, prèvia renúncia de la mare, per ser compartides per la mare i el pare en la mesura que la parella estableixi. Aquest permís no afecta tots els pares, perquè la mare ha de ser una persona activa laboralment.

A partir de la nova Llei espanyola d'igualtat, tots els pares gaudeixen d'un permís exclusiu de 15 dies per a ells, sense detriment de les 16 setmanes del permís de maternitat. Aquesta situació és una mica millor a Catalunya on, des de 2002, un decret de la Generalitat i, posteriorment, la llei catalana de conciliació de 2006 permet que el permís de paternitat pugui ser obtingut pels treballadors de les administracions públiques catalanes.

Les dades disponibles ens mostren l'escàs èxit que ha tingut la possibilitat de poder compartir les 10 setmanes de permís de maternitat entre pares i mares. Així, l'any 2007, a Catalunya, de les 60.725 mares que han tingut el permís de maternitat, tan sols l'han compartit 980 pares, és a dir un 1,61% dels qui ho podien haver fet. Pel que fa a Espanya, el percentatge d'homes que han compartit amb les seves parelles el permís de maternitat és encara més baix, un 1,59%, cosa que evidencia la mateixa absència masculina. Si analitzem una mica l'evolució d'aquest permís, les dades són fins i tot més decebedores. L'any 2005, a Catalunya, el percentatge d'homes que compartien amb les mares el permís de maternitat era del 2% i a Espanya de l'1,8%. Això no fa més que apuntar l'escassa utilització d'una mesura basada en el fet d'haver de compartir el permís de maternitat, prèvia renúncia de la mare que, a més, ha de ser activa laboralment.

A partir de 2007, l'aplicació de la nova llei d'igualtat ha propiciat un canvi espectacular. El 54,7% del pares catalans han agafat el permís de paternitat, mentre que a Espanya el 53% dels pares han gaudit d'aquest permís. Encara que el permís és tan sols de 15 dies, representa un punt d'inflexió en el que estava succeint fins ara. Bona part de l'èxit es deu al fet que és un permís que no implica cap cessió, del permís de maternitat, prèvia renúncia de

la mare. Tanmateix, convé recordar que, malgrat la bona rebuda d'aquest permís de paternitat que ja ha afectat més de la meitat dels pares, encara som força lluny de països com Noruega i Islàndia, països pioners en aquest tipus de permís de paternitat, i on més del 80% dels pares, en el primer cas, i gairebé el 90% dels pares, en el segon, han fet servir aquesta possibilitat.

Podem, doncs, concloure que, queda prou comprovat el reduït ús d'un permís on els pares han de compartir el permís de maternitat, prèvia renúncia de les mares. Al contrari, el nou permís de paternitat sembla indicar el camí de l'èxit.

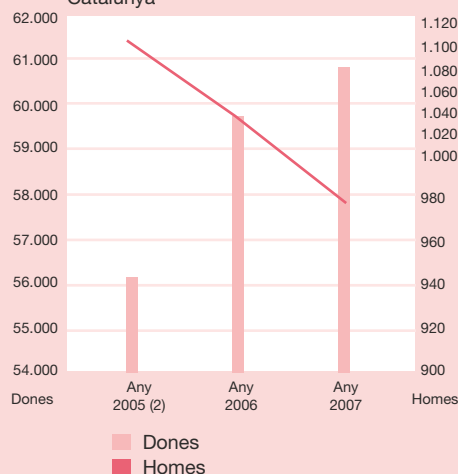
Condicions de vida en el treball

Permisos de maternitat i paternitat

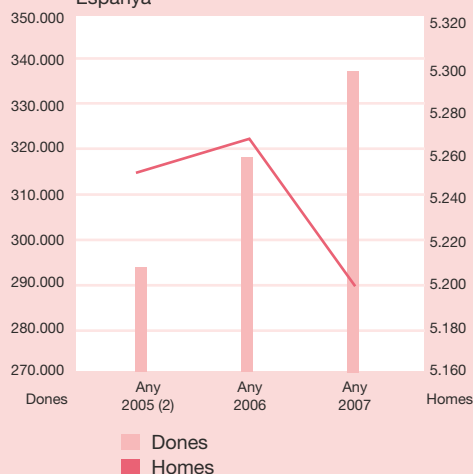
Catalunya		Any 2006	Any 2007	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones					-8%	-6%	-4%	-2%	0%	2%	4%
Permisos de maternitat		59.403	60.725	1.322							
Homes					-8%	-6%	-4%	-2%	0%	2%	4%
Total (1)		1.044	34.232	33.188							
Permisos de maternitat		1.044	980	-64							
Permisos de paternitat (1)		-	33.252	-							
Ambdós sexes					-8%	-6%	-4%	-2%	0%	2%	4%
Total (1)		60.447	94.957	34.510							
Permisos de maternitat		60.447	61.705	1.258							
Permisos de paternitat (1)		-	33.252	-							

Espanya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones					-2%	-1%	0%	1%	2%	3%	4%
Permisos de maternitat		317.318	326.438	9.120							
Homes					-2%	-1%	0%	1%	2%	3%	4%
Total (1)		5.282	178.365	173.083							
Permisos de maternitat		5.282	5.204	-78							
Permisos de paternitat (1)		-	173.161	-							
Ambdós sexes					-2%	-1%	0%	1%	2%	3%	4%
Total (1)		322.600	504.803	182.203							
Permisos de maternitat		322.600	331.642	9.042							
Permisos de paternitat (1)		-	173.161	-							

Evolució del nombre de permisos de maternitat Catalunya

Evolució del nombre de permisos de maternitat Espanya

(1) L'inici de vigència del permís de paternitat és març de 2007; per tant, les dades de 2007 fan referència al període març-desembre. Pel mateix motiu, no es fan càlculs de variacions relatives.

(2) El volum de perceptors de maternitat gestionats per l'INEM fan referència a novembre 2005.

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Permisos de maternitat i paternitat

Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Seguridad Social

Condicions de vida en el treball

Salari brut mitjà anual percebut

El salari brut anual que perceben les persones depèn de tot un seguit de factors, com són el tipus de jornada per a la qual està contractada la persona treballadora, el nombre d'hores treballades en el conjunt de l'any i el tipus d'ocupació. Aquests factors, entre d'altres, afecten de manera diferent homes i dones i, per tant, els salaris masculins i femenins són força desiguals.

Si donem una primera ullada a les dades de 2005, les últimes disponibles, podem observar que el salari brut mitjà percebut per la població ocupada catalana va ser de 20.067,13. Tant a Catalunya com a Espanya, les dades del salari brut mitjà indiquen que la població assalariada ha perdut poder adquisitiu. Una pèrdua de poder adquisitiu que afecta particularment els salaris més baixos i que usualment solen correspondre als llocs de treball ocupats majoritàriament per dones, joves i persones immigrades.

La desigualtat salarial entre homes i dones té a veure, entre d'altres raons, amb el tipus de jornada. I cal recordar, tal com ja s'ha comentat en apartats anteriors, que el temps parcial és emprat en major mesura per contractar dones. Un altre factor explicatiu de la desigualtat salarial entre homes i dones té a veure amb el fet que els homes ocupin la majoria dels llocs de direcció, dins de la classificació professional (o piràmide ocupacional, i aquests llocs de treball comportin salaris més alts.

Les darreres dades disponibles a Catalunya sobre la desigualtat salarial entre homes i dones indiquen que el salari brut anual percebut per les dones catalanes representa un 69,7% del que reben els homes catalans, mentre que a Espanya les dones reben el 72,5% del salari que reben els homes. I malgrat que les catalanes perceben un salari brut més alt que el de les espanyoles, a Catalunya hi ha una distància major entre els salaris femenins i masculins.

Si comparem les dades de 2005 amb les de l'any anterior, observem que la desigualtat salarial entre homes i dones a Catalunya ha disminuït gairebé un 3% i un 1,2% a Espanya. És a dir, sembla que les desigualtats salarials entre els territoris tendeixen a igualar-se més ràpidament que entre els gèneres. En concret, el salari que reben els homes a Catalunya i Espanya representa un 143,45% i un 137,95% respectivament del que perceben les dones.

Per concloure, podem dir que la població ocupada ha anat perdent poder adquisitiu al llarg

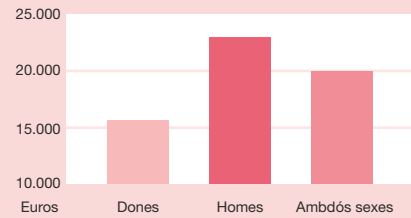
dels darrers anys, malgrat el lleuger augment de l'últim any. Però que tot i aquest augment, segons dades de 2005, no s'arriba als nivells salarials d'anys anteriors. Cal destacar, a més, que les dones segueixen guanyant força menys que els homes, encara que els salaris femenins han augmentat, de mitjana, lleugerament més que els masculins. Una situació de desigualtat que, en principi, s'explica per la menor jornada laboral femenina, o l'escassa presència de les dones en els llocs directius de les empreses. Però que també s'ha d'explicar per les evidències empíriques que, avui en dia, posen de manifest com les dones segueixen cobrant menys salari per ocupar llocs de treball similars als dels seus homòlegs masculins. És a dir, llocs de treball on a igual valor no els correspon igual salari, sent aquesta persistència de la divisió sexual de treball un factor explicatiu que no sempre queda prou destacat.

Condicions de vida en el treball

Salari brut mitjà anual percebut

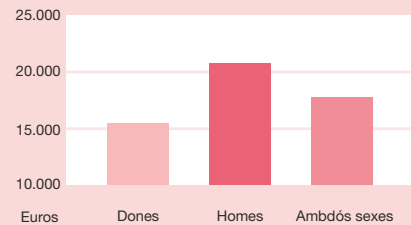
Catalunya	2005	% respecte del salari de l'altre sexe	% sobre salari d'ambdós sexes
Dones			
Salari brut mitjà anual (Euros)	16.284,86	69,7	81,2
Homes			
Salari brut mitjà anual (Euros)	23.358,44	143,4	116,4
Ambdós sexes			
Salari brut mitjà anual (Euros)	20.067,13		100,0

Salari brut mitjà anual percebut Catalunya. Any 2005

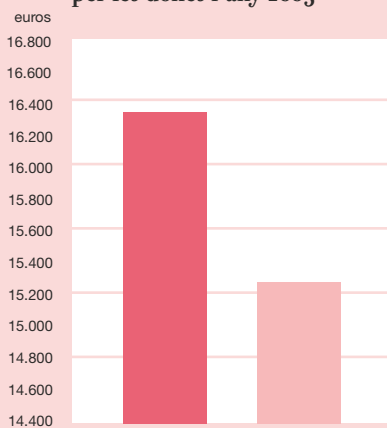

Espanya	2005	% respecte del salari de l'altre sexe	% sobre salari d'ambdós sexes
Dones			
Salari brut mitjà anual (Euros)	15.294,83	72,5	81,9
Homes			
Salari brut mitjà anual (Euros)	21.093,92	137,9	112,9
Ambdós sexes			
Salari brut mitjà anual (Euros)	18.676,92		100,0

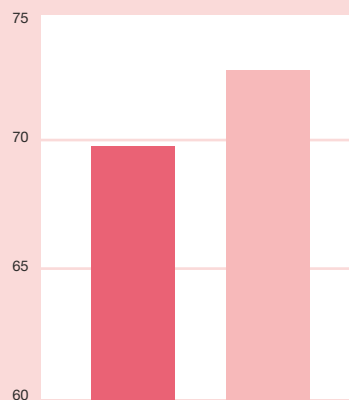
Salari brut mitjà anual percebut Espanya. Any 2005

Salari brut mitjà anual percebut per les dones l'any 2005

% que representa el salari de la dona respecte del de l'home l'any 2005

■ Catalunya ■ Espanya

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Enquesta d'estructura salarial
 Font: Enquesta anual d'estructura salarial 2005 (INE)

Condicions de vida en el treball

Sinistralitat laboral

Una primera ullada a la situació dels accidents laborals amb baixa a Catalunya mostra una tendència cap a la disminució. La dada corresponent al nombre d'accidents registrats l'any 2001 és de 188.900 i la dels registrats l'any 2007 és només de 61.073. Tot i així, cal dir que aquesta tendència a la baixa s'ha refet el 2007, any en què hi hagut 1.906 accidents menys que el 2006, cosa que representa un lleu descens de l'1,2%. Una dada que convé destacar perquè, en els darrers tres anys, la tendència havia tingut un repunt a l'alça amb un augment del 6,7% d'accidents entre el 2005 i el 2006.

Si fem una comparació entre homes i dones, observem que el nombre d'accidents laborals de la població masculina és molt més elevat que el registrat entre la població femenina, malgrat la persistent davallada d'aquests accidents en els darrers anys. Si observem de forma més precisa el tipus d'accident, veiem que els accidents greus són proporcionalment més habituals en el cas dels homes que en el de les dones. Tanmateix, aquest lleu optimisme sorgit del primer cop d'ull a les dades es veu immediatament capgirat quan ens fixem en el nombre d'accidents lleus. En aquest cas, les dades fan evident que aquest tipus d'accidents han augmentat entre la població femenina ocupada, mentre que ha continuat disminuint en el cas dels homes ocupats. En concret, el nombre total d'accidents lleus soferts per les dones, en aquest darrer any 2007, ha augmentat en 793, mentre que en el cas dels homes ha disminuït en 1.115. En canvi, els accidents greus han augmentat sobretot entre els homes. Cal afegir, per últim, que els accidents mortals, per sort, han disminuït per a tots dos sexes.

Com a conseqüència, també ha disminuït l'índex d'incidència dels accidents en jornada laboral, tant entre els homes com entre les dones, en els darrers cinc anys. Però lògicament, el major descens s'ha donat entre la població ocupada masculina. Si ens fixem en la gravetat dels accidents laborals, podem veure, un cop més, com els accidents mortals i greus daval·len més entre les dones que entre els homes perquè, en el col·lectiu masculí, com ja s'ha dit, només disminueixen els accidents lleus. En concret, les dades de 2007 mostren que el nombre d'accidents de les dones ocupades representa el 53% sobre el total, amb una petita tendència a augmentar (1,1%), en relació a l'any anterior. Un augment que, com ja s'ha comentat, és degut sobretot als accidents

lleus, ja que els índexs femenins corresponents als accidents greus i mortals disminueixen un 1,1% i un 2,5% respectivament.

Si analitzem aquestes dades segons el sector d'activitat econòmica, observem que el major nombre d'accidents relacionats amb el gènere femení es dona en el sector serveis, cosa perfectament lògica, ja que aquest és un sector amb majoria de dones ocupades. En canvi, hi ha una forta disminució d'accidents laborals en el sector de la construcció, entre el col·lectiu femení. Una disminució que, en principi, també entra dins de la lògica, però que no s'explica únicament per l'habitual baixa d'ocupació femenina en el sector. En aquest cas, caldrà analitzar en un futur per què, malgrat que l'ocupació femenina en aquest sector davallava en el darrer any (disminuint al voltant del 15%), el nombre d'accidents en la construcció per a les dones decreix en més del 20%. Una anàlisi que caldrà fer extensiva al sector de l'agricultura, atès que, en aquest sector, el nivell d'ocupació femenina disminueix en el darrer any, mentre que el nombre d'accidents augmenta en un 10%.

Si, a més, comparem aquestes dades amb les corresponents a la població masculina, aleshores es fa evident que el nombre d'accidents de les dones ha augmentat en tots els sectors d'activitat, a excepció del de la construcció, en què, com ja s'ha dit, disminueix, mentre que el nombre d'accidents dels homes augmenta. Aquesta situació pot respondre a la hipòtesi següent: en els sectors amb més risc d'accidents laborals greus o mortals, les dones, tot i no ocupar els mateixos llocs de treball que els homes, o bé compleixen més les normes de seguretat o bé són més prudents a l'hora d'exposar-se a situacions de risc.

Sigui quina sigui la raó explicativa d'aquest fenomen, l'anàlisi de la sinistralitat per sectors d'activitat ens recorda que el major volum d'accidents laborals es dona majoritàriament en el sector serveis. I ací la lògica funciona de nou perquè aquest és el sector amb més població ocupada. Però aquest major volum no significa que aquest sigui el pitjor sector pel que fa a les probabilitats de tenir un accident laboral. En efecte, si comparem el nombre d'accidents en relació a la població ocupada en el sector, veiem com, de nou, el nombre d'accidents en el sector de la construcció és del 46,9%, mentre que només representa el 12,6% de l'ocupació. En relació a la població femenina ocupada,

el sector de la indústria és, en aquest cas, el que presenta una major proporció d'accidents laborals, registrant el 21,2% dels accidents, mentre que només suposa el 14,2% de les dones ocupades.

La durada del contracte, si aquest és fix o eventual, pot condicionar la probabilitat de tenir accidents en la jornada de treball. I tal com mostren les dades més recents sembla haver-se produït un canvi de tendència. Fins a l'any 2006, els accidents laborals augmentaven tant en relació als contractes fixos com als eventuals. En canvi, el 2007, el nombre d'accidents de persones amb contracte eventual ha disminuït, mentre que el de les persones amb contracte fix ha augmentat lleugerament. Tanmateix, una anàlisi més aprofundida de les dades ens mostra un altre tipus de realitat. Així, malgrat que les dades assenyalen que els accidents laborals de les persones amb contracte fix han augmentat i, en canvi, entre les que tenen un contracte eventual han disminuït, la eventualitat segueix mostrant-se com un factor de risc per a la sinistralitat laboral. Efectivament, una anàlisi un xic més detallada d'aquestes dades ens diu que una persona ocupada amb contracte eventual té més probabilitats de tenir accidents laborals que una altra persona amb contracte fix. En concret, el 39,1% dels accidents de la població ocupada, l'any 2007, els han patit persones que tenien un contracte eventual, mentre que la població ocupada amb aquest tipus de contracte representa només el 23,5%. En el cas del gènere femení, també s'observa aquesta mateixa situació, però de manera més feble. Així, el 36% dels accidents laborals de les dones afecten les que tenen contracte eventual, si bé la població femenina ocupada amb aquest tipus de contracte és del 24,8%. Pot afirmar-se que l'eventualitat és un factor de risc, però que aquest factor afecta en major mesura els homes. És a dir, en la mateixa situació d'eventualitat laboral, les dones semblen tenir menys probabilitats de patir accidents laborals. Probablement perquè, com ja s'ha dit, estan menys exposades al risc i segueixen més i millor les normes de seguretat. O bé, apuntant una nova hipòtesi, perquè els incidents que afecten la població femenina acostumen a quedar menys registrats com a accidents. Fins i tot, per tal de trobar un altre tipus d'explicació a la sinistralitat laboral, podem apuntar que les dones estan ocupades majoritàriament en el sector serveis, amb més contractació tem-

poral i a temps parcial, i unes condicions laborals de major precarietat, el que explicaria un major risc de patir accidents laborals lleus. I, possiblement, les polítiques i les actuacions a favor de reduir el nombre d'accidents laborals s'han centrat en sectors amb més pes de la mà d'obra masculina, com ara la indústria i la construcció, deixant de banda el sector serveis, amb més ocupació femenina.

Com a conclusió podem afirmar que es manté una tendència a la baixa dels nivells d'accidents laborals, tant per a homes com per a dones. Les dones pateixen pitjors condicions laborals i això les posa en situació de major risc de patir accidents, lleus en la seva majoria. Els homes, al contrari, pateixen més accidents greus i mortals perquè ocupen llocs de treball que tenen major risc.

Condicions de vida en el treball

Sinistralitat laboral

Accidents en jornada de treball amb baixa segons gravetat

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa	
	Gener- desembre	Gener- desembre	Gener- desembre			
Dones						
Total	37.365	38.158	793			
Lleus	37.200	37.995	795			
Greus	158	159	1			
Mortals	7	4	-3			
Ambdós sexes						
Total	162.979	161.073	-1.906			
Lleus	161.586	159.676	-1.910			
Greus	1.250	1.292	42			
Mortals	143	105	-38			
% dones sobre ambdós sexes						
Total	22,9	23,7	0,8			
Lleus	23,0	23,8	0,8			
Greus	12,6	12,3	-0,3			
Mortals	4,9	3,8	-1,1			

Evució dels accidents en jornada de treball amb baixa

Índexs d'incidència dels accidents en jornada de treball amb baixa segons gravetat

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa	
	Gener- desembre	Gener- desembre	Gener- desembre			
Dones						
Total	3.132,72	3.079,08	-53,64			
Lleus	3.118,89	3.065,93	-52,96			
Greus	13,25	12,83	-0,42			
Mortals	0,59	0,32	-0,26			
Ambdós sexes						
Total	5.949,57	5.723,98	-225,59			
Lleus	5.898,72	5.674,33	-224,39			
Greus	45,63	45,91	0,28			
Mortals	5,22	3,73	-1,49			
% dones sobre ambdós sexes						
Total	52,7	53,8	1,1			
Lleus	52,9	54,0	1,1			
Greus	29,0	27,9	-1,1			
Mortals	11,2	8,7	-2,5			

Evució dels índexs d'incidència dels accidents en jornada de treball amb baixa

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Sinistralitat laboral
Font: Departament de Treball

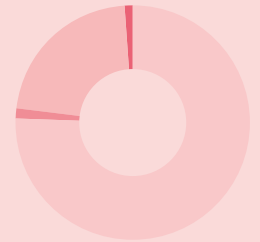
Condicions de vida en el treball Sinistralitat laboral

Accidents en jornada de treball amb baixa per sector d'activitat econòmica

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
		Gener- desembre	Gener- desembre		
Dones					
Total		37.365	38.158	793	
Agricultura		330	367	37	
Indústria		8.261	8.084	-177	
Construcció		464	379	-85	
Serveis		28.310	29.328	1.018	
Ambdós sexes					
Total		162.979	161.073	-1.906	
Agricultura		2.678	2.732	54	
Indústria		50.136	47.165	-2.971	
Construcció		35.738	35.515	-223	
Serveis		74.427	75.661	1.234	
% dones sobre ambdós sexes					
Total		22,9	23,7	0,8	
Agricultura		12,3	13,4	1,1	
Indústria		16,5	17,1	0,6	
Construcció		1,3	1,1	-0,2	
Serveis		38,0	38,8	0,8	

Accidents en jornada de treball amb baixa. Dones. Distribució segons sector Gener - desembre 2007

- Agricultura 1,0%
- Construcció 1,0%
- Indústria 21,2%
- Serveis 76,9%

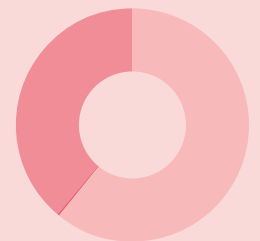

Accidents en jornada de treball amb baixa per tipus de contracte

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa
		Gener- desembre	Gener- desembre		
Dones					
Total		37.365	38.158	793	
Fix		22.838	24.349	1.511	
Eventual		14.497	13.733	-764	
Sense especificar		30	76	46	
Ambdós sexes					
Total		162.979	161.073	-1.906	
Fix		94.964	97.354	2.390	
Eventual		67.730	63.109	-4.621	
Sense especificar		285	610	325	
% dones sobre ambdós sexes					
Total		22,9	23,7	0,8	
Fix		24,0	25,0	1,0	
Eventual		21,4	21,8	0,4	
Sense especificar		10,5	12,5	2,0	

Accidents en jornada de treball amb baixa. Dones. Distribució segons tipus de contracte Gener - desembre 2007

- Sense especificar 0,2%
- Eventual 36,0%
- Fix 63,8%

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Sinistralitat laboral
Font: Departament de Treball

Rotació laboral

D'altra banda, la rotació laboral produeix, sovint, una major sinistralitat laboral entre la població ocupada amb contractes temporals, fonamentalment perquè els alts índex de rotació limiten molt les possibilitats de formació. En anys anteriors, semblava haver disminuït la rotació laboral, i el nombre d'accidents. En canvi, en el darrer any 2007, sembla haver-se produït un lleu canvi de tendència. En el 2007 ha augmentat el nombre de persones que en un mateix any han canviat de feina. Un lleu augment de la rotació laboral que ha suposat passar d'un 19,5% de persones en rotació laboral a un 21,3% (2005 - 2006), pel que fa al nombre total de persones en rotació laboral. No cal ressenyar, però, diferències significatives entre homes i dones.

Condicions de vida en el treball

Rotació laboral

Catalunya				Variació (*)				
	2005	2006	Variació absoluta	-5,0	0,0	5,5	10,0	15,0
Dones				-5,0	0,0	5,5	10,0	15,0
Dones amb dos o més contractes	248.196	273.341	25.145					
Rotació laboral	3,8	3,8	0,0					
% dones amb dos o més contractes sobre afiliades per compte aliè	20,3	21,7	1,4					
Homes				-5,0	0,0	5,5	10,0	15,0
Homes amb dos o més contractes	279.769	317.478	37.709					
Rotació laboral	3,5	3,5	0,0					
% homes amb dos o més contractes sobre afiliats per compte aliè	18,7	20,9	2,2					
Ambdós sexes				-5,0	0,0	5,5	10,0	15,0
Persones amb dos o més contractes	527.965	590.819	62.854					
Rotació laboral	3,7	3,6	-0,1					
% persones amb dos o més contractes sobre total d'afiliació per compte aliè	19,5	21,3	1,8					

(*) Variació relativa per "persones amb dos o més contractes" i variació en punts percentuals la resta

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Rotació laboral

Font: Departament de Treball

I2I

Polítiques actives d'ocupació

122 Resum dels programes de polítiques actives d'ocupació del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)

Polítiques actives d'ocupació

Resum dels Programes de Polítiques Actives d'Ocupació del SOC

Durant l'any 2007 el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) ha dut a terme tot un seguit de polítiques actives d'ocupació que, en bona part, són continuació de les ja desenvolupades l'any 2006 i/o en anys anteriors.

En el conjunt de les polítiques emprades pel SOC, si ens fixem en el pressupost, els programes destinats a la qualificació professional són els més importants. Representen el 53,8% de tot el pressupost, malgrat que aquesta partida ha sofert un descens del 2% respecte de l'any anterior. Si observem amb més detall aquests programes de qualificació professional, veiem com les partides destinades a la formació ocupacional de persones aturades i als contractes programa són les que s'enduen més recursos. En concret, s'hi han destinat al voltant del 85% dels recursos, tot i la reducció del 7% en relació a l'any anterior.

La partida següent en ordre d'importància, segons la despesa feta, és la destinada als programes de promoció de l'ocupació. La política de promoció de plans d'ocupació és la que més recursos aplega, representant gairebé el 90% del que es destina a aquesta partida, i, a més, la que ha tingut una més clara continuïtat respecte de l'any 2006. Una altra política que també continua és la dedicada als nous jaciments d'ocupació, malgrat no comptar amb un gran pressupost.

El tercer gran paquet de polítiques actives del SOC és el que correspon als programes d'igualtat d'oportunitats. Un programa on s'ha donat un augment del 4% en relació a la partida destinada l'any 2006, malgrat les dificultats abans esmentades. Altres programes, com són els d'informació i orientació professional, així com les accions d'estudi i programes de millora del sistema, pràcticament dediquen la mateixa quantitat de recursos l'any 2006 que l'any 2007.

Pel que fa a la participació, es posa de manifest un descens en el nombre de persones beneficiàries d'aquestes polítiques respecte l'any 2006, relacionada amb la disminució de recursos comentada al principi, però es tracta de dades provisionals que s'han de relativitzar, perquè encara no es disposa de totes les xifres per al 2007.

Malgrat que les dones són la majoria de les persones que participen en els programes de qualificació professional, un 59,5% del total l'any 2007 i el 55,90% l'any 2006, el descens afecta en major mesura les dones, degut a què

la seva participació és superior a la dels homes.

També hi ha percentatges de participació femenina més alts, per comparació als masculins, en els programes d'informació i orientació professional i en els programes de desenvolupament local. En concret, les dones participen en un 64,48% i un 74,46% respectivament del total de persones participants, en els dos programes esmentats. Aquesta situació es repeteix en els programes d'igualtat d'oportunitats, on les dones representen un 71,34%. De nou, cal fer la mateixa reflexió que en el paràgraf anterior. És a dir, l'any 2007 s'ha donat un augment en el percentatge de participació de les dones, en termes relatius respecte de l'any 2006. En aquest sentit, les dones continuen sent les principals destinatàries del conjunt d'aquestes polítiques.

Polítiques actives d'ocupació

Resum dels Programes de Polítiques Actives d'Ocupació del SOC (Any 2007) (*)

2007	Dones	Ambdós sexes	% dones sobre ambdós sexes	Accions realitzades	Import atorgat
Programes de Qualificació professional	55.884	93.858	59,54	2.501	151.780.408,95
Formació ocupacional persones aturades	17.120	25.940	66,00	1.860	65.279.570,44
Compromís de contractació	187	366	51,00	52	1.999.542,45
Centres d'Innovació i Formació					
Ocupacional (CIFO)	675	2.485	27,16	320	10.130.322,30
Contractes programa (formació contínua)	36.909	62.678	58,89	99	65.999.994,96
Noves qualificacions	331	364	91,00	26	1.090.544,00
Reciclatge	0	285	0,00	19	41.040,00
Programa de garantia social	661	1.740	38,00	125	7.239.394,80
Convenis interdepartamentals
Programes mixtos de formació i treball	377	1.479	25,49	..	2.561.880,88
Escoles taller	234	256	91,41
Cases d'oficis	143	1.223	11,69
Tallers d'ocupació
Programes d'informació i orientació professional	9.757	15.132	64,48	..	10.894.978,02
Itineraris personals d'inserció (IPIS)	9.757	15.132	64,48	..	10.894.978,02
Programes de promoció de l'ocupació	4.476	10.100	44,31	1.806	62.389.890,36
Nous jaciments d'ocupació	..	243	2.426.859,46
Programes experimentals en matèria d'ocupació	..	2.667	4.877.310,40
Plans d'ocupació	4.476	7.790	62,25	1.806	55.085.720,50
Programes de desenvolupament local	2.592	3.481	74,46	1.584	37.282.288,51
Iniciatives locals d'ocupació (I+O)	42	120	35,00	130	1.416.954,85
Pactes territorials per l'ocupació	530	13.771.520,27
Agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL)	325	459	70,81	459	8.327.671,48
Estudis i campanyes	229	2.117.143,15
Treball als barris	2.225	2.902	76,67	236	11.648.998,76
Programa d'igualtat d'oportunitats	2.798	3.922	71,34	164	9.712.000,00
Inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials (ICED)	791	1.879	42,10	89	5.480.000,00
Foment de la igualtat d'oportunitats home-dona (FIO)	2.007	2.043	98,24	75	4.232.000,00
Contractació de persones amb discapacitat procedents de l'atur
Contractació de persones amb discapacitat provients d'enclavaments
Mesures alternatives
Accions d'estudi i programes de millora del sistema	73	7.608.370,82
Accions complementàries	63	4.760.148,59
Unitats de promoció i desenvolupament (UPD)	10	2.848.222,23
Total	75.883	127.972	59,30	6.128	282.229.817,54

(*) Dades provisionals

(..) Dada no disponible o que no té sentit

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Programes de Polítiques Actives d'Ocupació

Font: SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya)

Participació

126 Representació sindical

Representants elegits i elegides entre tots els treballadors i treballadores
Representants elegides per activitat econòmica

130 Delegats i delegades de prevenció

Delegats i delegades de prevenció i membres del Comitè de Seguretat i Salut per sexe i per activitat econòmica

133 Negociació col·lectiva

Composició de les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya
Composició de les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya per activitat econòmica

137 Societats laborals i cooperatives de segon grau

Societats laborals registrades segons sexe de les persones que en formen part
Representants de persones jurídiques en cooperatives de segon grau

Participació

Representació sindical

L'objectiu d'aquest apartat és veure quin percentatge de dones han estat escollides com a representants sindicals. Les dades recullen la informació de les principals centrals sindicals catalanes.

En el darrer any s'ha incrementat el nombre de dones escollides com a representants del conjunt de la població treballadora. L'augment més important s'ha donat en el sindicat de CCOO, ja que, a Catalunya, l'any 2007, s'hi han escollit 398 dones més que no pas el 2006. A continuació, trobem el sindicat UGT, que l'any 2007 compta amb 259 delegades més. Cal fer notar, però, que en aquests dos grans sindicats hi ha hagut una reducció important de delegats escollits, en concret, 78 homes menys al sindicat CCOO i 257 en el cas de la UGT. Una dada que podria estar reflectint un canvi en la composició de la població sindicada. Probablement, un major pes dels sectors vinculats als serveis que compten amb una menor tradició sindical.

Tanmateix, la proporció entre dones i homes indica que les dones continuen sent una minoria en el conjunt de les persones escollides com a delegades sindicals. És a la USO on la proporció entre dones i homes és més propera al 50% (és del 42,8%). Pel que fa a CCOO i UGT, les dones són el 34% del total de persones escollides. Aquestes dades assenyalen que l'any 2007, hi ha hagut un lleuger increment de les dones escollides com a representants sindicals, en tots els sindicats considerats, però, malgrat aquest creixement, les dades també confirmen en xifres absolutes, una realitat que, a grans trets, s'explicaria, d'una banda, pel fet que les dones se situen en sectors econòmics més precaritzats i l'activitat sindical és poc present. I, d'altra banda, perquè l'activitat sindical en sectors més masculinitzats com la indústria té una major tradició, la qual cosa contribueix a consolidar un major, de retruc, pes global de la representació sindical dels homes continua sent considerada una activitat masculina, on les dones se senten poc representades.

Si es desglossen aquestes dades en funció de l'activitat econòmica (CNAE), es pot observar, aleshores, una evolució positiva de les dones representants sindicals, perquè el 2007 hi ha 691 dones més que el 2006 i perquè, en tot cas, aquells sectors d'activitat on s'ha produït un descens més acusat de dones són també sectors on s'ha donat un descens general de tots els/les representants escollits. Com és el cas, per exemple, de la indústria química i la in-

dústria tèxtil, on fins i tot hi ha hagut una pèrdua més assenyalada de representants masculins que no pas de femenins. D'altra banda, si es té en compte el percentatge de dones representants sobre el conjunt de persones treballadores, cal precisar que hi ha alguns sectors on hi ha més dones representants sindicals que no pas homes. Aquests sectors coincideixen amb activitats del sector serveis, i presumiblement estan relacionades amb l'Administració pública, on ja s'ha indicat que el nombre de dones escollides és superior al que hi ha hagut en el conjunt de persones treballadores. Així, les activitats econòmiques amb un major percentatge de dones representants sindicals són sanitat i serveis socials (68,9%), comerç al detall (64,8%), activitats associatives (56,4%), educació (54,9%), altres activitats empresarials (54,6%) i activitats diverses de serveis personals (51,2%). També, en la branca de la indústria, s'observa que la indústria de confecció i pelleteria té un 62,2% de dones representants, tot i que aquesta dada mostra un descens important respecte a l'any anterior, segurament per la constant crisi del tèxtil català.

Com a conclusió, cal remarcar que es detecta una evolució positiva de la presència i activitat sindical de les dones, perquè en termes generals hi ha més dones representants que en el mateix mes de l'any 2006. D'altra banda, i com a punt negatiu, s'ha de dir que aquesta presència de dones és significativament inferior a la dels homes, especialment en els òrgans de participació sindical. També cal destacar que hi ha certs sectors on la presència femenina és superior. En termes generals, aquesta major presència coincideix amb aquells sectors que tenen una taxa de feminització més elevada. En qualsevol cas, la representació sindical femenina gairebé sempre està per sota de les taxes d'activitat i ocupació de les dones, tal com es pot comprovar en l'apartat de mercat de treball d'aquest anuari.

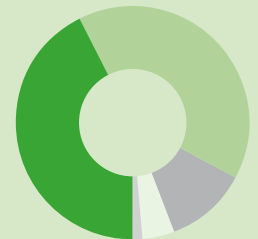
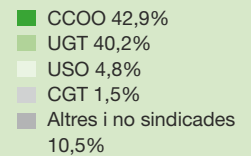
Participació Representació sindical

Representants elegits i elegides entre tots els treballadors i treballadores (1)

Catalunya				2006		2007		Variació absoluta	Variació relativa				
	2006	2007		Novembre	Novembre (2)		-10%		-5%	0%	5%	10%	15%
Dones													
Total representants	18.592	19.283	691										
CCOO	7.883	8.281	398										
UGT	7.496	7.755	259										
USO	813	922	109										
CGT	262	297	35										
Altres i no sindicades	2.138	2.028	-110										
Ambdós sexes													
Total representants	54.920	55.080	160										
CCOO	23.963	24.283	320										
UGT	22.505	22.507	2										
USO	1.931	2.153	222										
CGT	1.047	1.118	71										
Altres i no sindicats/des	5.474	5.019	-455										
% dones sobre ambdós sexes													
Total representants	33,9	35,0	1,1										
CCOO	32,9	34,1	1,2										
UGT	33,3	34,5	1,2										
USO	42,1	42,8	0,7										
CGT	25,0	26,6	1,6										
Altres i no sindicats/des	39,1	40,4	1,3										

Dones representants elegides entre tots els treballadors. Distribució segons central sindical.

30 de novembre de 2007

(1) Ordenació segons el major nombre de representants femenines el 2007

(2) Dades provisionals. A data de tancament d'aquesta publicació no es disposa de dades desagregades de representants elegits i elegides a les empreses i a les administracions públiques

Participació Representació sindical

Representants elegides per activitat econòmica

Catalunya	Novembre 2007 (1)	% sobre ambdós sexes	Variació interanual absoluta	Valoració interanual relativa						
				-200%	-100%	0%	100%	200%	300%	400%
Dones										
Total	19.283	35,0	691							
01 Agricultura, ramaderia i caça	63	22,8	13							
02 Selvicultura i explotació forestal	8	25,0	0							
05 Pesca i aqüicultura	4	4,0	3							
10 Antracita, hulla, lignit i torba	0	0,0	0							
11 Petroli brut i gas natural	0	0,0	0							
12 Minerals urani i tori	0	..	0							
13 Minerals metàl.lics	0	..	0							
14 Minerals no metàl.lics ni energètics	6	7,2	0							
15 Indústria prod. alimentaris i begudes	823	31,3	26							
16 Indústria tabac	2	22,2	-10							
17 Indústria tèxtil	444	35,8	-139							
18 Indústria confecció i pelleteria	211	62,2	-88							
19 Cuir; marroquineria; guarnicioneria	44	40,0	-8							
20 Indústria fusta i suro, exc. mobles	52	17,7	-8							
21 Indústria paper	92	14,0	3							
22 Edició i arts gràfiques	296	26,7	14							
23 Refinació petroli i tract. nuclears	3	12,0	1							
24 Indústries químiques	709	29,0	-123							
25 Cautxú i matèries plàstiques	333	26,7	25							
26 Ind. altres prod. minerals no metàl.lics	79	9,8	11							
27 Metal.lúrgia	89	11,4	17							
28 Prod. metàl.lics, exc. maquinària	232	11,7	-35							
29 Construcció maquinària i equips mec.	177	13,2	-8							
30 Màquines oficina i equips informàtics	17	37,0	-2							
31 Maquinària i materials elèctrics	281	27,3	-25							
32 Mat. electròn.; ràdio, TV i comunicació	83	35,3	3							
33 Instruments medicoquirúrgics i precisió	61	30,3	-2							
34 Vehicles motor, remolcs i semiremolcs	178	15,6	-10							
35 Altres materials transport	13	8,3	0							
36 Mobles; altres indústries manufactureres	97	19,6	-5							
37 Reciclatge	26	21,5	3							
40 Energia elèctrica, gas i aigua calenta	52	17,4	11							
41 Captació, potabilització i distribució aigua	41	16,7	-1							
45 Construcció	246	8,5	7							
50 Venda i reparació vehicles motor	242	17,9	39							
51 Comerç engròs i intermediaris	604	28,7	5							
52 Comerç detall; altres reparacions	1.892	64,8	-5							
55 Hoteleria	1.058	43,1	90							
60 Transport terrestre i per canonades	189	12,1	20							
61 Transport marítim i cabotatge	1	14,3	-6							
62 Transport aeri i espacial	23	24,2	-10							

(1) Dades provisionals

(..) No hi ha representants elegits ni elegides per aquestes activitats econòmiques

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Eleccions sindicals

Font: Departament de Treball

Participació Representació sindical Representants elegides per activitat econòmica

Catalunya	Novembre 2007 (1)	% sobre ambdós sexes	Variació interanual absoluta	Valoració interanual relativa						
Dones				-200%	-100%	0%	100%	200%	300%	400%
63 Activitats afins transport; ag. viatges	322	30,0	48							
64 Correus i telecomunicacions	150	35,5	6							
65 Mediació financera	330	25,8	17							
66 Assegurances i plans pensions	372	49,3	22							
67 Activitats aux. mediació financera	27	42,9	7							
70 Activitats immobiliàries	44	47,3	2							
71 Activitats de lloguer	21	23,1	-4							
72 Activitats informàtiques	188	26,4	13							
73 Recerca i desenvolupament	45	41,3	8							
74 Altres activitats empresarials	2.278	54,6	127							
75 Adm. pública, defensa i SS obligatòria	1.789	40,4	206							
80 Educació	1.712	54,9	175							
85 Sanitat i serveis socials	2.448	68,9	200							
90 Activitats sanejament públic	83	12,8	23							
91 Activitats associatives	172	56,4	-1							
92 Activitats culturals i esportives	444	36,2	40							
93 Activitats diverses serveis personals	87	51,2	3							
95 Llars que ocupen personal domèstic	0	0,0	-7							
99 Organismes extraterritorials	0	..	0							

(1) Dades provisionals

(·) No hi ha representants elegits ni elegides per aquestes activitats econòmiques

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Eleccions sindicals

Font: Departament de Treball

Participació

Delegats i delegades de prevenció

La Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, entre d'altres coses, estableix un nombre de delegats i delegades de prevenció, en funció del nombre de persones treballadores de les empreses. De tal manera que les empreses amb menys de 30 persones treballadores estan obligades a tenir una persona delegada, percentatge que es va incrementant a mesura que augmenta el volum de la plantilla. Aquestes persones són escollides entre els/les representants del personal assalariat de l'empresa. A Catalunya, l'any 2007, el 30,5% de persones delegades en prevenció de riscos laborals i membres del comitè de seguretat i salut eren dones. Tot i així, cal matisar aquesta xifra, perquè el nombre de persones delegades presenta variacions segons el sector econòmic considerat. Així, és en el sector serveis on hi ha més presència de delegades de prevenció i salut laboral. Encara que les dones no són majoria en tots els sectors, sí ho són en diversos subsectors. A saber, activitats auxiliars de mediació financera (83,3%), sanitat i serveis socials (67,9%), comerç al detall (56,5%), activitats diverses i serveis personals (56,1%), assegurances i plans de pensions (54,8%), educació (54,6%) i activitats associatives (52,9%). En el cas dels sectors de la indústria i de la construcció, la presència de delegades és molt baixa, excepte en el cas de la indústria de la confecció i la pelleteria, on el 72% de persones delegades són dones. Aquesta dada no ha d'estranyar, perquè és un sector industrial amb una tradició de mà d'obra femenina, fet que també es fa palès per l'elevat percentatge de dones delegades de prevenció de riscos laborals.

Aquesta major presència femenina entre les delegades de prevenció de riscos laborals és similar a la que es constata en el conjunt dels/de les representants sindicals escollits, comentada en aquest mateix anuari. S'observa que el major nombre de dones es localitza en el sector serveis i en la indústria de la confecció.

Participació

Delegats i delegades de prevenció

Delegats i delegades de prevenció i membres del Comitè

de Seguretat i Salut per sexe i per activitat econòmica. Registrats a 31/12/2007

Catalunya	Dones	Ambdós sexes	% sobre ambdós sexes
Total	3.052	9.992	30,5
01 Agricultura, ramaderia i caça	10	55	18,2
02 Selvicultura i explotació forestal	0	4	0,0
05 Pesca i aqüicultura	0	4	0,0
10 Antracita, hulla, lignit i torba	0	0	..
11 Petrolí brut i gas natural	0	3	0,0
12 Minerals urani i tori	0	3	0,0
13 Minerals metàl·lics	0	1	0,0
14 Minerals no metàl·lics ni energètics	1	23	4,3
15 Indústria prod. alimentaris i begudes	111	387	28,7
16 Indústria tabac	2	6	33,3
17 Indústria tèxtil	72	244	29,5
18 Indústria confecció i pelleteria	51	70	72,9
19 Cuir; marroquineria; guarnicioneria	4	16	25,0
20 Indústria fusta i suro, exc. mobles	17	102	16,7
21 Indústria paper	16	125	12,8
22 Edició i arts gràfiques	20	177	11,3
23 Refinació petrolí i tract. nuclears	0	11	0,0
24 Indústries químiques	116	562	20,6
25 Cautxú i matèries plàstiques	57	259	22,0
26 Ind. altres prod. minerals no metàl·lics	12	172	7,0
27 Metal·lúrgia	19	176	10,8
28 Prod. metàl·lics, exc. maquinària	49	505	9,7
29 Construcció maquinària i equips mec.	21	254	8,3
30 Màquines oficina i equips informàtics	0	1	0,0
31 Maquinària i materials elèctrics	61	217	28,1
32 Mat. electròn.; ràdio, TV i comunicació	11	46	23,9
33 Instruments medicoquirúrgics i precisió	15	41	36,6
34 Vehicles motor, remolcs i semiremolcs	30	195	15,4
35 Altres materials transport	1	31	3,2
36 Mobles; altres indústries manufactureres	22	103	21,4
37 Reciclatge	3	18	16,7
40 Energia elèctrica, gas i aigua calenta	3	52	5,8
41 Captació, potabilització i distribució aigua	4	50	8,0
45 Construcció	44	596	7,4
50 Venda i reparació vehicles motor	40	267	15,0
51 Comerç engròs i intermediaris	107	480	22,3
52 Comerç detall; altres reparacions	380	673	56,5
55 Hoteleria	138	337	40,9
60 Transport terrestre i per canonades	25	266	9,4
61 Transport marítim i cabotatge	0	1	0,0
62 Transport aeri i espacial	3	7	42,9

(--) No hi ha delegats ni delegades de prevenció per aquestes activitats econòmiques

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Delegats/ades de prevenció i Comitè de seguretat i Salut

Font: Departament de Treball

Participació
 Delegats i delegades de prevenció
 Delegats i delegades de prevenció i membres del Comitè
 de Seguretat i Salut per sexe i per activitat econòmica. Registrats a 31/12/2007

Catalunya	Dones	Ambdós sexes	% sobre ambdós sexes
63 Activitats afins transport; ag. viatges	41	155	26,5
64 Correus i telecomunicacions	25	67	37,3
65 Mediació financera	11	42	26,2
66 Assegurances i plans pensions	57	104	54,8
67 Activitats aux. mediació financera	5	6	83,3
70 Activitats immobiliàries	8	18	44,4
71 Activitats de lloguer	5	17	29,4
72 Activitats informàtiques	21	83	25,3
73 Recerca i desenvolupament	13	41	31,7
74 Altres activitats empresarials	321	639	50,2
75 Adm. pública, defensa i SS obligatòria	215	613	35,1
80 Educació	329	603	54,6
85 Sanitat i serveis socials	373	549	67,9
90 Activitats sanejament públic	25	127	19,7
91 Activitats associatives	37	70	52,9
92 Activitats culturals i esportives	48	142	33,8
93 Activitats diverses serveis personals	23	41	56,1
95 Llars que ocupen personal domèstic	0	0	..
96 Activitats llars que prod. béns ús propi	0	0	..
97 Activitats llars que prod. serveis ús propi	0	0	..
99 Organismes extraterritorials	3	3	100,0
97 Sense determinar	27	132	20,5

(··) No hi ha representants elegits ni elegides per aquestes activitats econòmiques

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Delegats/ades de prevenció i Comitè de Seguretat i Salut
 Font: Departament de Treball

Participació

Negociació col·lectiva

Les dades següents aporten informació sobre la composició de les meses negociadores dels convenis col·lectius registrats a Catalunya l'any 2007. Es diferencien segons el tipus de conveni (d'empresa o de sector) i l'activitat econòmica, així com si representen la població assalariada o l'empresa. A les meses de negociació és on es fixen les condicions de treball que han de regir les persones ocupades en un sector o en una empresa determinada. Es tracta, doncs, d'una presència que dóna drets de veu i de decisió.

Pel que fa a la composició de les meses negociadores de tots els convenis col·lectius registrats a Catalunya el 2007, es detecta una escassa presència de dones, quant a les persones que representen la població assalariada com a les que representen l'empresa. Malgrat tot, s'intueix un creixement lleuger de les dones representants de la part treballadora, per comparació a les que representen l'empresa. El 25,4% de les persones que han integrat les meses de negociació, per part dels i de les representants dels treballadors i les treballadores, eren dones, i només ho eren el 21,1% en el cas de les representants de l'empresa. De fet, del total de dones presents en les meses negociadores, el 66,2% són representants de la població treballadora, enfront del 33% de les representants de les empreses. Una de les possibles raons és que el nombre de dones directives i que ocupen llocs de direcció és molt escàs, element que necessàriament té el seu reflex en aquest àmbit de la negociació. Des del punt de vista sindical, val a dir que aquestes xifres estan per sota dels percentatges del total de persones delegades escollides en les eleccions sindicals. Uns percentatges que, en qualsevol cas, ja són prou minsos.

D'altra banda, si s'observen les dades diferenciades segons l'àmbit de negociació, es pot veure com els convenis de sector tenen un abast més important que no pas els d'empresa, atès que aquests últims emparen únicament les persones treballadores d'una sola empresa. Les dones, en ambdós casos, estan més presents a les meses negociadores en l'àmbit de l'empresa que no pas en l'àmbit del sector. És a dir, el percentatge de dones és més elevat quan l'àmbit d'aplicació del conveni col·lectiu és més reduït i, per tant, té incidència sobre un nombre menor de persones. En aquest punt, cal precisar, però, que el 2007, a Catalunya, les dones presents a les meses negociadores dels

convenis d'empresa van ser el 25,5% en el cas de les representants de la part treballadora i el 23,5% en el cas de les representants de les empreses. Pel que fa als convenis de sector, la proporció de dones a les meses negociadores encara és més reduïda, especialment en el de la representació de l'empresa, ja que només un 12,5% són dones, fet que, de nou, potser s'ha de relacionar amb el percentatge baix de dones situades en llocs de direcció.

Les dades desglossades pels diferents sectors econòmics reforcen les tendències observades: baixa presència de dones, fins i tot molt per sota de les taxes de delegades sindicals escollides en els mateixos sectors considerats. I, un cop més, la presència de dones representants de l'empresa encara és més reduïda. En xifres absolutes, és en l'Administració pública on hi ha una presència més elevada de dones (98 dones representants dels treballadors i les treballadores i 47 dones per part de l'empresa). I això és així no només perquè sigui un sector molt feminitzat, sinó perquè el nombre de delegats i delegades també és més elevat que en qualsevol altre sector. Tanmateix, hi ha algun sector de la indústria amb una presència de dones força significativa, per exemple el sector de la indústria alimentària que, d'altra banda, és un sector amb un nombre important de representants sindicals.

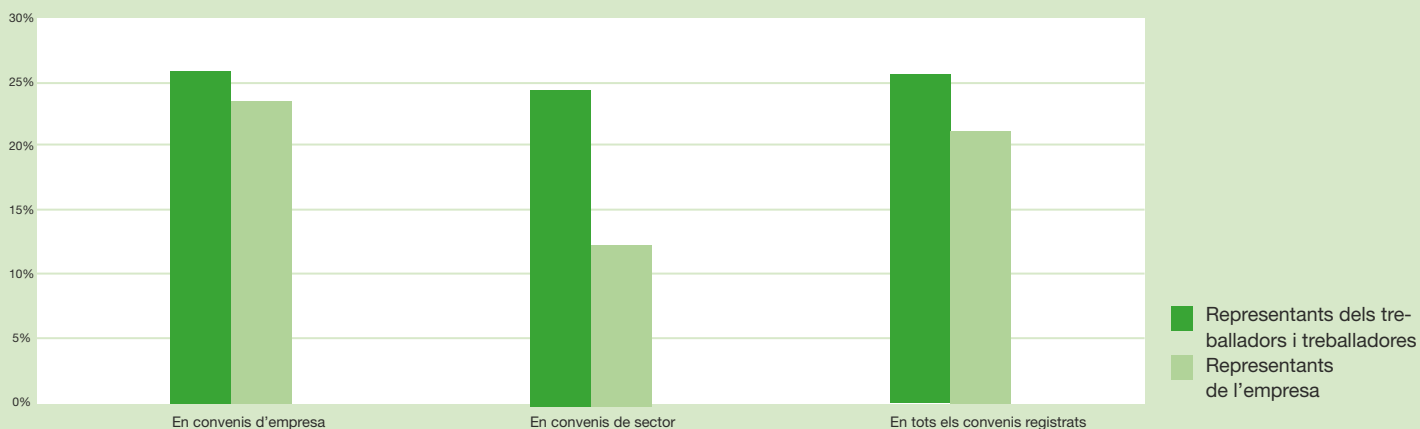
Com a conclusió, es pot dir que les dones encara estan infrarepresentades en les meses de negociació de les condicions laborals de la població ocupada, fins i tot molt per sota del nombre de dones delegades sindicals. En el cas de les dones representants de les empreses, el fet que encara n'hi hagi menys a les meses de negociació s'ha de relacionar amb els baixos percentatges de dones ocupades en llocs de direcció i de dones empresàries, ja que la presència de dones en aquests llocs amb capacitat de poder i decisió és encara molt minsa.

Participació Negociació col·lectiva

Composició de les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya l'any 2007

Catalunya						
CONVENIS COL·LECTIUS REGISTRATS L'ANY 2007						
	Representants dels treballadors i treballadores	% respecte del total representants	Representants de l'empresa	% respecte del total representants	Total representants	
Dones						
En convenis d'empresa	326	68,5	150	31,5	476	
En convenis de sector	81	77,9	23	22,1	104	
En tots els convenis registrats	407	70,2	173	29,8	580	
Ambdós sexes						
En convenis d'empresa	1.277	66,7	637	33,3	1.914	
En convenis de sector	328	64,1	184	35,9	512	
En tots els convenis registrats	1.605	66,2	821	33,8	2.426	
% dones sobre ambdós sexes						
En convenis d'empresa	25,5		23,5		24,9	
En convenis de sector	24,7		12,5		20,3	
En tots els convenis registrats	25,4		21,1		23,9	

% de dones a les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya l'any 2007

Participació
Negociació col·lectiva

Composició de les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya l'any 2007 per activitat econòmica

Catalunya	Dones representants dels treballadors i treballadores	% dones sobre ambdós sexes	Dones representants de l'empresa	% dones sobre ambdós sexes	Total dones representants	% dones sobre ambdós sexes
Total	407	25,4	173	21,1	580	23,9
01 Agricultura, ramaderia i caça	1	16,7	1	20,0	2	18,2
02 Silvicultura i explotació forestal	0	..	0	..	0	..
05 Pesca i aqüicultura	1	33,3	0	..	1	25
10 Antracita, hulla, lignit i torba	1	11,1	1	50,0	2	18,2
11 Petrolí brut i gas natural	0	..	0	..	0	..
12 Minerals urani i tori	0	..	0	..	0	..
13 Minerals metàl·lics	0	..	0	..	0	..
14 Minerals no metàl·lics ni energètics	0	..	0	..	0	..
15 Indústria prod. alimentaris i begudes	47	31,8	7	14,3	54	27,4
16 Indústria tabac	0	..	0	..	0	..
17 Indústries tèxtils	0	..	0	..	0	..
18 Indústria confecció i pel·leteria	0	..	0	..	0	..
19 Cuir; marroquineria; guarnicioneria	6	60,0	0	..	6	50,0
20 Indústria fusta i suro, exc. mobles	0	..	0	..	0	..
21 Indústria paper	3	15,8	4	21,1	7	18,4
22 Edició i arts gràfiques	16	45,7	4	25,0	20	39,2
23 Refinació petroli i tract. nuclears	0	..	0	..	0	..
24 Indústries químiques	5	12,5	4	36,4	9	17,6
25 Cautxú i matèries plàstiques	1	20,0	0	..	1	14,3
26 Ind. altres prod. minerals no metàl·lics	16	24,2	4	15,4	20	21,7
27 Metal·lúrgia	5	55,6	0	..	5	33,3
28 Prod. metàl·lics, exc. maquinària	2	8,0	2	18,2	4	11,1
29 Construcció maquinària i equips mec.	8	23,5	3	20,0	11	22,4
30 Màquines oficina i equips informàtics	0	..	0	..	0	..
31 Maquinària i materials elèctrics	8	15,7	2	6,1	10	11,9
32 Mat. electròn.; ràdio, TV i comunicació	0	..	0	..	0	..
33 Instruments medicoquirúrgics i precisió	0	..	0	..	0	..
34 Vehicles motor, remolcs i semiremolcs	8	19,5	5	27,8	13	22,0
35 Altres materials transport	6	66,7	1	50,0	7	63,6
36 Mobles; altres indústries manufactureres	4	16,7	2	25,0	6	18,8
37 Reciclatge	0	..	0	..	0	..
40 Energia elèctrica, gas i aigua calenta	0	..	3	37,5	3	17,6
41 Captació, potabilització i distribució aigua	1	7,7	0	..	1	4,3
45 Construcció	0	..	0	..	0	..
50 Venda i reparació vehicles motor	0	..	0	..	0	..
51 Comerç engròs i intermediaris	7	9,6	6	14,6	13	11,4
52 Comerç detall; altres reparacions	11	39,3	6	35,3	17	37,8
55 Hoteleria	6	31,6	4	25,0	10	28,6
60 Transport marítim i per canonades	15	41,7	4	13,3	19	28,8
61 Transport marítim i cabotatge	0	..	0	..	0	..
62 Transport aeri i espacial	0	..	0	..	0	..

(-) No hi ha representants per aquestes activitats econòmiques

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Negociació col·lectiva
Font: Departament de Treball

Composició de les comissions negociadores de convenis col·lectius registrats a Catalunya l'any 2007 per activitat econòmica

Catalunya	Dones representants dels treballadors i treballadores	% dones sobre ambdós sexes	Dones representants de l'empresa	% dones sobre ambdós sexes	Total dones representants	% dones sobre ambdós sexes
63 Activitats afins transport; ag. viatges	20	24,1	8	25,0	28	24,3
64 Correus i telecomunicacions	5	26,3	2	20,0	7	24,1
65 Mediació financera	0	..	0	..	0	..
66 Assegurances i plans pensions	0	..	0	..	0	..
67 Activitats aux. mediació financera	0	..	0	..	0	..
70 Activitats immobiliàries	0	..	0	..	0	..
71 Activitats de lloguer	0	..	0	..	0	..
72 Activitats informàtiques	0	..	0	..	0	..
73 Recerca i desenvolupament	0	..	0	..	0	..
74 Altres activitats empresarials	24	27,3	6	16,2	30	24,0
75 Adm. pública, defensa i SS obligatòria	98	27,8	47	23,2	145	26,1
80 Educació	4	21,1	0	..	4	14,8
85 Sanitat i serveis socials	29	26,1	23	38,3	52	30,4
90 Activitats sanejament públic	29	28,4	12	20,7	41	25,6
91 Activitats associatives	11	35,5	5	31,3	16	34,0
92 Activitats culturals i esportives	7	14,0	6	27,3	13	18,1
93 Activitats diverses serveis personals	2	18,2	1	14,3	3	16,7
95 Llars que ocupen personal domèstic	0	..	0	..	0	..
99 Organismes extraterritorials	0	..	0	..	0	..

(-) No hi ha representants per aquestes activitats econòmiques

Participació

Societats laborals i cooperatives de segon grau

Tot seguit es comenten les dades de la composició de les societats laborals registrades, (SLR), organitzacions que estan a mig camí entre una cooperativa i una empresa privada perquè hi pot haver una part de socis capitalistes. Uns comentaris que es fan extensius a les dades sobre les cooperatives de segon grau (cooperativa de cooperatives). En ambdós casos, es tracta d'organitzacions on l'organització del treball és de caire participatiu. És a dir, tant les persones sòcies com aquelles que estan contractades participen en la presa de decisions de l'entitat i, al mateix temps, coneixen en tot moment les decisions de la junta gestora (òrgan de decisió d'aquest tipus d'organitzacions).

A Catalunya, pel que fa a les societats laborals registrades, el 2007 s'observa un petit descens respecte a l'any 2006, perquè de 297 societats laborals registrades el 2006, s'ha passat a només 212. Un descens que no ha alterat la distribució entre homes i dones, prèviament existent. I tot i que s'ha de destacar que hi ha un nombre més elevat de dones treballadores que no pas de dones capitalistes, cal remarcar que el percentatge femení de capitalistes és més elevat que el percentatge d'homes capitalistes. En concret, el 2007, el 42,8% del total de dones en les SLR eren capitalistes, mentre que el corresponent percentatge masculí només era del 22,3%.

En relació a les cooperatives de segon grau, en primer lloc, cal constatar l'escàs nombre d'aquest tipus de cooperatives. De fet, l'any 2007 només se'n varen constituir dues de noves. En qualsevol cas, les dones estan en clara minoria en relació als homes, ja que només representen el 6,6% de les persones jurídiques que encapçalen les cooperatives de segon grau. I, com a exemple d'aquesta presència femenina tan minoritària, es constata que en cap de les dues cooperatives constituïdes l'any 2007 hi ha hagut cap dona.

Participació

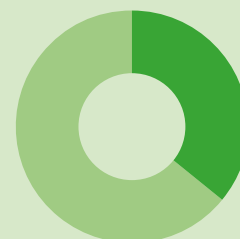
Societats laborals i cooperatives de segon grau

Societats laborals registrades segons sexe de les persones que en formen part

Catalunya		2006	2007	Variació absoluta	Variació relativa								
Societats laborals					-40%	-30%	-20%	-10%	0%				
Total		297	216	-81									
Dones					-35%	-30%	-25%	-20%	-15%	-10%	-5%	0%	5%
Treballadores		207	167	-40									
Capitalistes		157	125	-32									
Total		364	292	-72									
% de capitalistes		43,1	42,8	-0,3									
Ambdós sexes													
Treballadors		710	505	-205									
Capitalistes		300	225	-75									
Total		1.010	730	-280									
% de capitalistes		29,7	30,8	1,1									
Variació en punts percentuals					0,0	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0			
Treballadores		29,2	33,1	3,9									
Capitalistes		52,3	55,6	3,3									
Total		36,0	40,0	4,0									

Persones que formen part de societats laborals registrades. Any 2007

Homes 60,0%
Dones 40,0%

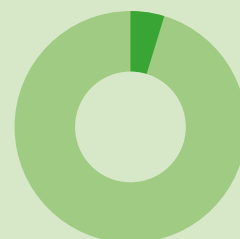
Representants de persones jurídiques en cooperatives de segon grau

Catalunya		Existents a 31/12/2007	Constituídes 2006	Constituídes 2007	Variació relativa							
Cooperatives de segon grau					0%	20%	40%	60%	80%			
Total		46	2	2								
Dones					-120%	-100%	-80%	-60%	-40%	-20%	0%	
Representants		24	3	0								
Ambdós sexes												
Representants		362	11	7								
Variació en punts percentuals					0,0	0,5	1,0					
Representants		6,6	27,3	0,0								

Representants de persones jurídiques en cooperatives de segon grau.

Existents a 31/12/2007

Homes 93,4%
Dones 6,6%

(*) Variació en punts percentuals per “% de capitalistes” i variació relativa a la resta.
Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Societats laborals i Cooperatives de segon grau
Font: Departament de Treball

Protecció social

142 Renda mínima d'inserció

Expedients vigents segons edat

Expedients vigents segons tipus de família

Expedients vigents segons nacionalitat

Imports pagats segons edat

Imports pagats segons tipus de família

Imports pagats segons nacionalitat

Protecció Social

Renda mínima d'inserció

L'any 2007 van obtenir la renda mínima d'inserció 12.603 persones a Catalunya, 40 més que l'any anterior. Aquesta prestació econòmica tracta de cobrir les necessitats bàsiques de persones que al mateix temps es comprometen a desenvolupar un pla individual de reinserció sociolaboral.

Les persones beneficiàries són majoritàriament dones. I, segons indiquen les dades, la proporció de dones és superior a la dels homes, en tots els grups d'edat. Probablement, això sigui així perquè les dones tenen més dificultats per accedir i mantenir-se en el mercat laboral. Acostumen a tenir salaris més baixos, cosa que les fa rebre pitjors prestacions d'atur. I, a més, són majoria a les llars unipersonals i a les famílies monoparentals. Tot un seguit de raons que les converteix en principals receptors d'aquestes rendes mínimes d'inserció.

Si comparem les dades de 2006 i 2007, veiem que hi ha hagut un lleuger augment en el nombre de persones beneficiàries i que, malgrat la migradesa de la dada, 40 persones, tot fa pensar que aquest augment trenca la tendència a la baixa que s'havia manifestat en anys anteriors. Si tenim en compte la distribució entre homes i dones, el més rellevant és que, malgrat l'augment, el nombre de dones que reben l'ajut ha disminuït, mentre que el dels homes ha augmentat, tot i que lògicament de manera molt lleu.

El volum total dels imports pagats l'any 2007 per cobrir aquesta renda mínima d'inserció ha estat de 17.787.166,90, dels quals un 71% ha anat destinat a les dones, és a dir, 12.643.278,32. De l'any 2006 al 2007, s'hi han destinat 1.885.635 més, el que representa un augment interanual de l'11,8%. Aquest augment és força important, perquè, com ja s'ha dit, el nombre de persones beneficiàries tan sols ha augmentat en 40. De manera que l'augment de la mitjana de renda que perceben les persones beneficiàries de la renda d'inserció mínima ha augmentat en un 11,2%, en el darrer any. Aquesta millora econòmica es dona en totes les edats i tant per a homes com per a dones.

Els tipus i les quantitats d'unitats familiars que s'han beneficiat de la renda mínima d'inserció també ha estat dispar. La majoria són llars unipersonals, seguides de molt a prop de les llars monoparentals. Cal dir que la població femenina beneficiària destaca en les llars monoparentals, que són les que més reben aquest ti-

pus de renda, representant el 48,1% del total, seguides de les llars unipersonals, que són el 30,2%. En canvi, entre la població masculina, tan sols el 2,2% són llars monoparentals i el 67% són llars unipersonals. Sembla prou obvi que el fet que les dones, habitualment, es facin càrrec elles soles de la cura de les criatures, les col·loca en una situació de major vulnerabilitat i risc que els seu homòlegs masculins. I, per tant, és normal que siguin elles les que més rebin aquest tipus d'ajuts. En canvi, no hi ha pràcticament diferències entre homes i dones en el nombre de llars unipersonals que reben renda mínima d'inserció. En aquest cas, l'explicació no sembla tan evident. Però si tenim en compte que hi ha més dones que viuen soles que d'homes en la mateixa situació, el fet que aquests homes percebin proporcionalment més quantitat de renda mínima que les dones pot significar que els homes afronten pitjor les situacions de risc d'exclusió social que les dones.

En relació a les dades de l'any 2006, dos han estat els tipus de famílies que han reduït la seva participació en aquest programa, el 2007. En concret, les persones soles amb nucli de convivència i les llars constituïdes per un nucli familiar. Tal com assenyalen aquestes dades, sembla que aquesta reducció afecta també altres dos grans perfils de població amb més risc que, finalment, acaben tenint també més probabilitats de necessitar l'ajut de renda mínima d'inserció. D'una banda els homes, en el cas de les persones adultes soles. I, de l'altra, les dones, amb fills/filles sota la seva responsabilitat.

L'anàlisi de les dades en relació a la nacionalitat, posa en evidència que del total de persones que reben la renda mínima d'inserció el 19,9% són estrangeres. En aquest cas, si recordem que la població estrangera a Catalunya representa el 13,4% de la població total, podem veure com aquesta població està sobrerrepresentada en el total de la població acollida en el programa de renda mínima d'inserció. Una dada que lluny de sorprendre no fa, sinó, confirmar que la situació sociolaboral de la població immigrada és força més difícil que la de la població autòctona. Tot i així, si donem un cop d'ull als imports pagats, veurem com només el 20,5% del total d'aquests imports ha anat destinat a persones estrangeres, mentre que el 79,5% s'ha destinat a la població autòctona.

Les diferències de gènere en aquest cas mostren, un cop més, un perfil majoritàriament femení. En concret, del total de persones estrangeres perceptores de renda mínima, el 70,6% són dones, un percentatge un xic superior al de la població beneficiària autòctona, on les dones representen el 68,5%. Aquesta majoria a favor de les dones, especialment estrangeres, és més significativa del que sembla, perquè mentre que a Catalunya la població femenina és més nombrosa que la masculina, les dones estrangeres tan sols suposen el 45% del total de la població estrangera. Unes dades que no fan, sinó, confirmar el que altres dades i altres estudis han fet palès. A saber, les dones estrangeres són el col·lectiu que, a més de tenir dificultats per inserir-se en el mercat laboral formal, quan ho aconsegueix, pateix les pitjors condicions laborals i rep els pitjors salaris. Per tant, és lògic que aquest grup de dones sigui el més susceptible de rebre aquesta mena d'ajuts.

Per veure quina ha estat l'evolució d'aquests col·lectius, cal comparar les dades de 2005 amb les de 2007. Una ullada general ens mostra que s'ha produït un augment de les persones estrangeres que reben l'ajut en un 3%, mentre que, al contrari, les persones autòctones han disminuït la seva presència en la renda mínima en un 5%. Si tenim en compte les diferències de gènere, les dades posen de manifest que les dones estrangeres beneficiàries han augmentat, en els dos darrers anys, el 3,7%. I si ens fixem en les quantitats dels imports rebuts, l'augment corresponent a la població autòctona ha estat de l'ordre del 21,4% i el de la població estrangera del 37,4%. Unes dades que semblen apuntar, de nou, la cada cop major presència de les persones estrangeres entre les beneficiàries d'aquests tipus de programes.

Tanmateix, si fem una anàlisi més detinguda de les dades i tenim en compte l'augment de la població estrangera, aquesta primera impressió es capgira. En aquest cas, observem com, l'any 2005, del total de persones que rebien aquest ajut, el 18,2% eren estrangeres, un col·lectiu que representava l'11,4% de la població que vivia a Catalunya. En canvi, l'any 2007, tal com ja hem comentat, del total de persones beneficiàries, el 19,4% són estrangeres i representen el 13,4% de la població present al territori català. Això suposa que si bé la població estrangera ha augmentat un 2% en els dar-

ers dos anys, la població estrangera que rep aquest ajut només ha augmentat en un 1,2%. És a dir, a pesar de les majors dificultats sociolaborals de la població estrangera, l'evolució del total de la població a Catalunya fa evident que el col·lectiu estranger, malgrat el seu creixement general, no s'ha incorporat, proporcionalment, al programa de rendes mínimes.

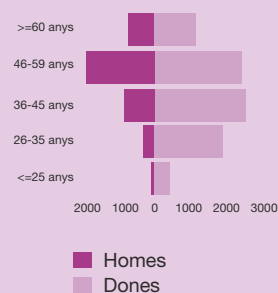
Protecció Social

Renda mínima d'inserció

Expedients vigents segons edat

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa					
Dones					-10%	-5%	0%	5%		
Total	8.677	8.689	12							
<= 25 anys	461	427	-34							
26-35 anys	1.903	1.864	-39							
36-45 anys	2.580	2.594	14							
46-59 anys	2.520	2.575	55							
>= 60 anys	1.213	1.229	16							
Ambdós sexes					-10%	-5%	0%	5%		
Total	12.563	12.603	40							
<= 25 anys	542	502	-40							
26-35 anys	2.361	2.311	-50							
36-45 anys	3.520	3.583	63							
46-59 anys	4.181	4.201	20							
>= 60 anys	1.959	2.006	47							
% dones sobre ambdós sexes					-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Total	69,1	68,9	-0,2							
<= 25 anys	85,1	85,1	0,0							
26-35 anys	80,6	80,7	0,1							
36-45 anys	73,3	72,4	-0,9							
46-59 anys	60,3	61,3	1,0							
>= 60 anys	61,9	61,3	-0,6							

Renda mínima d'inserció
Expedients vigents
segons edat i sexe
IV trim. 2007

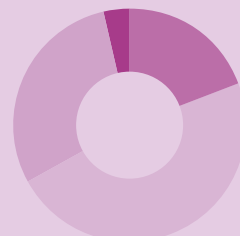

Expedients vigents segons tipus de família

Catalunya		2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa						
Dones					-10%	-5%	0%	5%			
Total	8.677	8.689	12								
Monoparental	4.151	4.183	32								
Persona sola amb NC*	299	280	-19								
Persona sola	2.547	2.627	80								
Nucli familiar	1.680	1.599	-81								
Ambdós sexes					-10%	-5%	0%	5%			
Total	12.563	12.603	40								
Monoparental	4.237	4.270	33								
Persona sola amb NC*	697	638	-59								
Persona sola	5.095	5.251	156								
Nucli familiar	2.534	2.444	-90								
% dones sobre ambdós sexes					-1,5	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,5
Total	69,1	68,9	-0,2								
Monoparental	98,0	98,0	0,0								
Persona sola amb NC*	42,9	43,9	1,0								
Persona sola	50,0	50,0	0,0								
Nucli familiar	66,3	65,4	-0,9								

Renda mínima d'inserció
Expedients vigents segons
tipus de família
Dones
IV trim. 2007

- Persona sola amb NC* 3,2%
- Nucli familiar 18,4%
- Persona sola 30,2%
- Monoparental 48,1%

*NC= Nucli de convivència

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Renda mínima d'inserció

Font: Web de la renda mínima d'inserció del Departament d'Acció Social i Ciutadania i Departament de Treball

Protecció Social

Renda mínima d'inserció

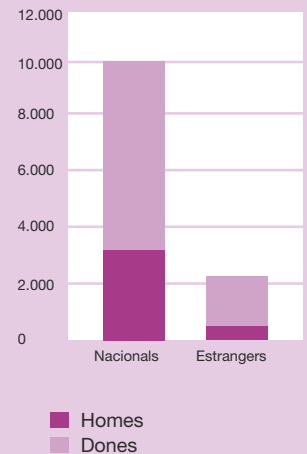
Expedients vigents segons nacionalitat

Catalunya	2005 IV trimestre (1)	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones					
Total	8.835	8.689	-146	-6%	-2%
Nacionals	7.166	6.958	-208	-4%	-2%
Estrangeres	1.669	1.731	62	0%	4%
% estrangeres	18,9	19,9	1,0	0%	0%
Ambdós sexes					
Total	13.075	12.603	-472	-6%	-2%
Nacionals	10.695	10.152	-543	-4%	-2%
Persones estrangeres	2.380	2.451	71	0%	4%
% persones estrangeres	18,2	19,4	1,2	0%	0%
% dones sobre ambdós sexes					
Total	67,6	68,9	1,3	0,0	0,2
Nacionals	67,0	68,5	1,5	0,0	0,2
Estrangeres	70,1	70,6	0,5	0,0	0,2

(1) La Web de la RMI del Departament d'Acció Social i Ciutadania no informa de dades per nacionalitat del 4t trimestre de 2006.

(*) Variació en punts percentuals per "% persones estrangeres" i variació relativa a la resta.

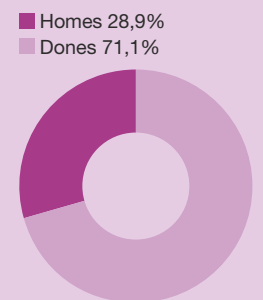
Renda mínima d'inserció
Expedients vigents
segons nacionalitat
IV trim. 2007

Imports pagats segons edat (en euros)

Catalunya	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa	
Dones					
Total	11.276.068,96	12.643.278,31	1.367.209	10%	12%
<= 25 anys	643.980,88	669.451,86	25.471	4%	4%
26-35 anys	2.767.794,01	3.103.813,47	336.019	12%	12%
36-45 anys	3.532.238,90	3.975.453,06	443.214	13%	13%
46-59 anys	3.001.058,90	3.419.756,60	418.698	14%	14%
>= 60 anys	1.330.996,27	1.474.803,32	143.807	11%	11%
Ambdós sexes					
Total	15.931.531,52	17.787.166,90	1.855.635	12%	12%
<= 25 anys	748.967,30	771.367,53	22.400	3%	3%
26-35 anys	3.356.354,32	3.739.358,92	383.005	11%	11%
36-45 anys	4.674.768,66	5.296.122,74	621.354	13%	13%
46-59 anys	4.958.944,27	5.531.284,89	572.341	12%	12%
>= 60 anys	2.192.496,97	2.449.032,82	256.536	12%	12%
% dones sobre ambdós sexes					
Total	70,8	71,1	0,3	0,0	0,3
<= 25 anys	86,0	86,8	0,8	0,0	0,8
26-35 anys	82,5	83,0	0,5	0,0	0,5
36-45 anys	75,6	75,1	-0,5	0,0	-0,5
46-59 anys	60,5	61,8	1,3	0,0	1,3
>= 60 anys	60,7	60,2	-0,5	0,0	-0,5

Renda mínima d'inserció
Imports pagats segons sexe
IV trim. 2007

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Renda mínima d'inserció

Font: Web de la renda mínima d'inserció del Departament d'Acció Social i Ciutadania i Departament de Treball

Protecció Social

Renda mínima d'inserció

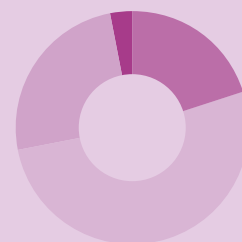
Imports pagats segons tipus de família (en euros)

Catalunya	2006 IV trimestre	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació relativa
Dones				
Total	11.276.068,96	12.643.278,31	1.367.209	
Monoparental	5.883.134,34	6.754.796,50	871.662	
Persona sola amb NC*	319.683,39	329.192,69	9.509	
Persona sola	2.820.133,16	3.171.890,41	351.757	
Nucli familiar	2.253.118,07	2.387.398,71	134.281	
Ambdós sexes				
Total	15.931.531,52	17.787.166,90	1.855.635	
Monoparental	6.009.673,63	6.893.555,70	883.882	
Persona sola amb NC*	744.761,39	759.443,29	14.682	
Persona sola	5.718.896,45	6.419.935,25	701.039	
Nucli familiar	3.458.200,05	3.714.232,66	256.033	
% dones sobre ambdós sexes				
Total	70,8	71,1	0,3	
Monoparental	97,9	98,0	0,1	
Persona sola amb NC*	42,9	43,3	0,4	
Persona sola	49,3	49,4	0,1	
Nucli familiar	65,2	64,3	-0,9	

*NC= Nucli de convivència

Renda mínima d'inserció Imports pagats segons tipus de família Dones IV trim. 2007

■ Persona sola amb NC* 2,6%
■ Nucli familiar 18,9%
■ Persona sola 25,1%
■ Monoparental 53,4%

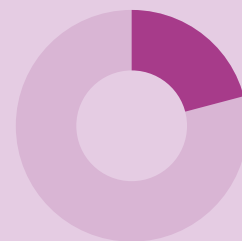

Imports pagats segons nacionalitat (en euros)

Catalunya	2005 IV trimestre (1)	2007 IV trimestre	Variació absoluta	Variació (*)
Dones				
Total	10.219.955,76	12.643.278,31	2.423.323	
Nacionals	8.220.126,30	9.983.716,49	1.763.590	
Estrangeres	1.999.829,46	2.659.561,82	659.732	
% estrangeres	19,6	21,0	1,4	
Ambdós sexes				
Total	14.227.188,96	17.787.166,90	3.559.978	
Nacionals	11.577.041,72	14.143.420,59	2.566.379	
Persones estrangeres	2.650.147,24	3.643.746,31	993.599	
% persones estrangeres	18,6	20,5	1,9	
% dones sobre ambdós sexes				
Total	71,8	71,1	-0,7	
Nacionals	71,0	70,6	-0,4	
Estrangeres	75,5	73,0	-2,5	

Renda mínima d'inserció Imports pagats segons nacionalitat Dones IV trim. 2007

■ Persones estrangeres 20,5%
■ Nacionals 79,5%

(1) La Web de la RMI del Departament d'Acció Social i Ciutadania no informa de dades per nacionalitat del 4t trimestre de 2006.

(*) Variació en punts percentuals per "% persones estrangeres" i variació relativa a la resta.

Vegeu NOTES METODOLÒGIQUES - Renda mínima d'inserció

Font: Web de la renda mínima d'inserció del Departament d'Acció Social i Ciutadania i Departament de Treball

I49

Notes metodològiques

Afiliació a la seguretat social

Les xifres d'afiliació fan referència a la població treballadora afiliada als diferents règims del sistema de la Seguretat Social en situació d'alta laboral i situacions assimilades a l'alta -com la incapacitat laboral transitòria, la suspensió per regulació d'ocupació i l'atur parcial en la modalitat de pagament delegat-; no s'inclouen persones aturades ni situacions especials sense efectes de cotització.

La informació procedeix de l'explotació estadística del fitxer d'afiliació als diferents règims de la Seguretat Social, la gestió del qual correspon a la Tresoreria General de la Seguretat Social i a l'Institut Social de la Marina.

L'afiliació al Sistema de la Seguretat Social és obligatòria per a totes les persones incloses en el camp d'aplicació de la Seguretat Social i única per a tota la vida laboral i per tot el Sistema, sense perjudici de les baixes, altes i altres variacions que es produeixen amb posterioritat a l'afiliació. L'obligació de comunicació a la Seguretat Social correspon a l'empresa, si l'ocupació és per compte aliè, i a la persona treballadora, si és per compte propi. Una mateixa persona es comptabilitza tantes vegades com situacions de cotització tingui, tant si té diverses activitats laborals en un mateix règim o en diversos.

En el Règim General i de la Mineria del Carbó els treballadors i les treballadores s'agrupen en un compte de cotització, que inclou un col·lectiu de persones que pertanyen a una mateixa empresa, que duen a terme la seva activitat laboral en una mateixa província i que tenen característiques homogènies pel que fa a la cotització.

Atur registrat

Es correspon amb les demandes d'ocupació pendents de cobrir l'últim dia de cada mes a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya, i s'hi exclouen les corresponents a les situacions següents:

- Les persones treballadores ocupades que sol·licitin un treball per compatibilitzar-lo amb l'actual o canviar-lo pel que ocupen, les persones que estan en suspensió o reducció de jornada per un expedient de regulació d'ocupació i les que estan ocupades en un treball de col·laboració social.
- El col·lectiu sense disponibilitat immediata per treballar o en situació incompatible amb el treball: persones jubilades, pensionistes d'invalidesa absoluta o gran invalidesa, majors de 65 anys, persones que estan en situació

d'incapacitat laboral transitòria o baixa mèdica, demandants que estan complint el servei militar, estudiants d'ensenyament oficial reglat menors de 25 anys o que superen aquesta edat, però que són demandants de primera ocupació, i estudiants de formació ocupacional que compleixin les condicions següents:

- Les seves hores lectives han de superar les 20 hores setmanals
- Han de tenir una beca de manutenció
- Han de ser demandants del primer treball.
- La població treballadora que demana exclusivament una ocupació de característiques específiques: que sol·liciten una ocupació a domicili per un període inferior a 3 mesos o jornada setmanal inferior a 20 hores; o que s'inscriuen en les oficines d'ocupació com a requisit previ per participar en un procés de selecció per un lloc de treball determinat; o que sol·liciten un treball exclusivament a l'estranger.
- Les persones treballadores eventuais agràries beneficiàries del subsidi especial per atur, mentre rebin o mentre no hagi passat un període superior a 1 any des del dia del naixement del dret.

El 4 de maig de 2005 va entrar en funcionament el nou model de gestió SISPE (Sistema d'Informació dels Serveis Públics d'Ocupació), que permet recollir millor la informació que s'utilitza per a l'elaboració estadística de l'atur registrat i que aboca dades de qualitat estadística molt superior i molt més fiables que les anteriors. La major qualitat en la medicació estadística del nombre de persones aturades dona lloc a un augment, purament comptable, de les xifres d'atur, però no a un augment de l'atur real. El SISPE suposa un aflorament de població aturada que anteriorment, per diverses raons, no es classificava correctament segons el que establia l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985, que regula la definició estadística d'atur registrat. Ara bé, les sèries històriques reconstruïdes estadísticament indiquen que el perfil de les noves sèries és pràcticament idèntic al que seguia la sèrie anterior d'atur registrat, la qual cosa suposa que no hi ha cap canvi en la interpretació de l'evolució conjuntural del mercat de treball dels anys recents.

Les dues modificacions més destacables són les següents:

- Els creuaments amb fitxers d'afiliació a la Seguretat Social permetran actualitzar la situació de diversos col·lectius de persones considerades inicialment com a ocupades que hagin estat

donades de baixa a la Seguretat Social i que, per tant, puguin passar a la situació d'atur registrat; és a dir, es produirà l'actualització immediata dels canvis de situació de les persones demandants.

- La població demandant estrangera no s'exclourà directament de l'atur registrat pel simple fet de ser-ho, com passava en el sistema anterior, sinó que s'analitzarà, com en el cas de la població nacional, si reuneix els requisits per ser classificada com a aturada. El volum creixent de persones treballadores estrangeres i l'ús que fan dels serveis públics d'ocupació així ho aconsellen.

En definitiva, la implantació del SISPE modifica el nombre de persones aturades registrades, no perquè canviï la definició del que es considera població aturada registrada, sinó perquè millora l'actualització i la gestió automatitzada de la informació. El canvi de sistema ajudarà a conèixer millor la situació real de l'atur registrat al mercat de treball -que és un indicador útil atesa la immediatesa de la seva disponibilitat i la desagregació territorial que permet- i farà possible millorar la qualitat del servei i l'atenció personalitzada.

Conciliacions individuals

S'entén per conciliació l'intent obligatori d'avenença entre els interessos en conflicte de treballadors i treballadores d'empreses amb la intervenció de l'Administració en matèria derivada del contracte de treball. L'objectiu és arribar a un acord entre les parts en conflicte per evitar les demandes davant dels jutjats socials.

La conciliació individual és l'intent d'acord a què es pot accedir de manera individual per mitjà d'una reclamació d'aquesta mena, malgrat que l'intent d'avenença l'efectuï un col·lectiu de treballadors i/o treballadores.

Segons el motiu pel qual se sol·liciten, les conciliacions individuals es classifiquen en: acomiadaments, sancions, reclamacions de quantitat i diversos.

Cal esmentar que la pràctica totalitat de les conciliacions individuals per acomiadament que acaben en avenença comporten acomiadaments efectius.

Contractació laboral

El contracte de treball és la forma de manifestació de la relació laboral entre l'empresariat i la persona treballadora, mitjançant el qual el treballador o la treballadora s'obliga a desenvolupar serveis per compte de la part empresarial i

sota la seva direcció, a canvi d'una retribució. L'article 8.1 de l'Estatut dels treballadors (en endavant, ET) disposa que el contracte de treball es pot formalitzar per escrit o de paraula. Legalment, determinades modalitats de contractes s'han de formalitzar obligatòriament per escrit.

La normativa vigent ofereix un ventall de modalitats de contractació, les quals poden ser incentivades o no. Els objectius d'aquest ampli ventall són múltiples com, per exemple, potenciar la contractació indefinida, afavorir la inserció laboral de determinats col·lectius, aconseguir la formació teoricopràctica del jove, donar resposta a les necessitats i característiques de l'activitat productiva, o fer compatibles les necessitats personals, formatives i professionals de les persones treballadores amb les exigències d'adaptabilitat de les empreses. Totes aquestes modalitats es classifiquen en dos grans grups: contractes indefinits i contractes temporals.

Delegats/ades de prevenció i comitè de seguretat i salut

Els delegats/ades de prevenció són els representants dels treballadors/ores amb funcions específiques en prevenció de riscos laborals (art. 35 Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals).

Els delegats/ades de prevenció es designen per i entre els representants dels treballadors/ores a l'empresa segons la taula establerta a la Llei 31/1995 (de 2 delegats/ades de prevenció en empreses de 50 treballadors/ores a un màxim de 8 delegats/ades de prevenció en empreses que tinguin més de 4.000 treballadors/ores. A les empreses de fins a 30 treballadors/ores el delegat/ada de prevenció és el delegat/ada de personal i en les empreses que tenen entre 30 i 49 treballadors/ores es tria entre els delegats/ades de personal. Cal tenir en compte que per conveni col·lectiu es poden establir altres sistemes de designació dels delegats/ades de prevenció sempre que es pugui garantir que la facultat de designació recau en els treballadors/ores o els seus representants.

Les funcions que corresponen als delegats/ades de prevenció són de col·laboració amb l'empresa per tal de millorar l'activitat preventiva, promoure i fomentar la col·laboració dels treballadors/ores, ser consultats per l'empresari/ària amb caràcter previ a l'execució de la normativa de prevenció i fer una tasca de vigilància

i control sobre el compliment de la normativa. El Comitè de Seguretat i Salut (art. 38 Llei 31/1995) és l'òrgan paritari i col·legiat de participació destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de l'empresa en prevenció de riscos laborals. Està integrat pels delegats/ades de prevenció i un nombre igual de representants de l'empresa i estableix les seves pròpies normes de funcionament; com a mínim es reunirà una vegada cada tres mesos. Ambdós són òrgans a través dels quals es desenvolupa la consulta i participació dels treballadors/ores a l'empresa.

Les empreses comuniquen al Departament de Treball l'elecció dels seus representants en matèria de prevenció de riscos laborals i també la constitució del comitè de seguretat i salut així com les successives modificacions que es puguin anar produint.

Aquestes dades es registren, segons estableix el Decret 399/2004, de 5 d'octubre, pel qual es crea el registre de delegats i delegades de prevenció i el registre de comitès de seguretat i salut, i es regula el dipòsit de les comunicacions de designació de delegats i delegades de prevenció i de constitució dels comitès de seguretat i salut.

Eleccions sindicals

Les dades s'obtenen de les actes electorals dipositades i registrades a les oficines públiques territorials de registre d'actes d'eleccions sindicals ubicades en cada un dels serveis territorials del Departament de Treball.

S'entén com a part representant elegida les persones treballadores o el personal al servei de les administracions públiques que, havent-se presentat com a candidates per un sindicat o per un grup de treballadors i treballadores, han estat elegides en el procés electoral.

Enquesta de població activa (EPA)

Enquesta sobre les forces de treball (EFT)

Descripció breu de les enquestes

Enquesta de població activa (EPA)

L'Enquesta de població activa (EPA), que és la principal font d'informació del mercat de treball, és una investigació per mostreig de caràcter continu que du a terme l'INE a tot el territori espanyol i que s'adreça a la població que resideix en habitatges familiars. La seva finalitat fonamental és conèixer les característiques de la població en relació amb el mercat de treball.

El període de referència dels resultats és el trimestre. Atesa la distribució uniforme de les entrevistes al llarg de cada trimestre, els resultats trimestrals de l'enquesta de població activa poden considerar-se com a referits a una setmana mitjana d'aquest.

Els principals col·lectius poblacionals emprats en aquesta estadística són la població activa, la població ocupada, la població aturada i la població inactiva, els quals es classifiquen segons diverses variables.

Enquesta sobre les forces de treball (UE-EFT)

L'Enquesta sobre les forces de treball (UE-EFT) és una gran enquesta per mostreig que es du a terme als països membres de la Unió Europea, als de l'Espai Econòmic Europeu, a països candidats i a Suïssa. Està adreçada a la població que resideix en habitatges familiars. A Espanya, l'EPA és la font que utilitza l'Oficina Estadística de la Unió Europea (Eurostat) en les seves publicacions.

A partir de 2003 subministra dades trimestrals i anuals; abans d'aquesta data es referia a un sol trimestre de referència a la primavera (2n trimestre). En aquest butlletí, però, les dades corresponen al 2n trimestre. La informació que es publica correspon a dades extretes d'Eurostat el 31 de gener de 2008.

La setmana de referència comença un dilluns i s'acaba un diumenge. A tots els països que subministren dades trimestrals, les entrevistes estan distribuïdes uniformement sobre totes les setmanes del trimestre, excepte a Itàlia i a Malta, on utilitzen una setmana determinada. El trimestre de referència és el trimestre civil, excepte a Irlanda i Regne Unit, que utilitzen el trimestre estacional (desembre-febrer, març-maig, juny-agost, setembre-novembre).

En aquesta publicació s'ofereix informació del conjunt de països que integren la Unió Europea (UE-27).

Definicions

Les definicions estan basades en les recomanacions de l'Organització Internacional del Treball (OIT) aprovades en la Tretzena i Setzena Conferències Internacionals d'Estadístics del Treball (Ginebra, 1982 i 1998, respectivament) i s'exposen a continuació.

En l'UE-EFT totes les definicions s'apliquen a les persones de 15 anys i més que resideixen en habitatges familiars. No s'hi inclouen les persones que estan fent el servei militar obligatori.

Població de 16 anys i més¹

És la població que es considera en edat de treballar. La seva importància es deriva del fet que només és sobre aquest conjunt de persones que es considera apropiat classificar la població en relació amb l'activitat.

1 UE-EFT: població de 15 anys i més; 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia.

Població activa

És el conjunt de persones que subministren mà d'obra per a la producció de béns i serveis econòmics o que estan disponibles i fan gestions per incorporar-se a la producció esmentada. Comprèn les persones de 16 anys o més² que o bé estan ocupades o bé estan aturades o desocupades d'acord amb les definicions següents.

2 UE-EFT: població de 15 anys i més; 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia. Eurostat defineix la població activa com la suma de persones ocupades i desocupades.

Població ocupada

És la població de 16 anys i més³ que ha treballat, per compte d'altri o per compte propi, en la seva ocupació principal o en una de secundària. Per "treballar" s'ha d'entendre sempre la realització d'una activitat a canvi d'un sou, salari, benefici empresarial o guany familiar, en metàl·lic o en espècie, durant una setmana concreta (l'anterior a la de l'entrevista), durant almenys una hora. Quan una persona no compleix aquestes condicions, es diu que "no ha treballat" o que "ha estat absent de l'ocupació".

Les persones que tenen una ocupació en la qual han treballat anteriorment, però de la qual han estat absents, es consideren ocupades si mantenen un vincle estret amb la seva ocupació. El criteri per determinar la força d'aquest vincle és l'expectativa de la persona de reincorporar-se a l'ocupació. Així, per exemple, la població absent del seu treball per malaltia, vacances o llicència es consideren ocupades malgrat no haver treballat, perquè el seu vincle és estret. Aplicant el mateix criteri, les persones suspeses d'ocupació per un expedient de regulació només es consideren ocupades,

si creuen que es reincorporaran a la seva feina. Cal advertir, però, que les persones treballadores fixes discontinües, ocasionals o estacionals, a l'època en què no treballen, no es consideren com a ocupades si efectivament no han treballat en cap ocupació.

3 UE-EFT: 15 anys i més; de 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia.

Població ocupada assalariada

És un subcol·lectiu important que s'ha definit dins de la població ocupada. Són les persones que treballen per a l'empresariat privat o per al sector públic i reben a canvi un sou, salari, comissió, gratificació o qualsevol altra forma de remuneració en diners o en espècie (inclou tant les persones que treballen a l'empresa d'un familiar a canvi d'una remuneració reglamentada com les persones sòcies treballadores de les societats anònimes laborals).

Població ocupada assalariada amb contracte temporal

Comprèn la població assalariada amb un contracte o relació laboral el final del qual queda determinat per condicions objectives (expiració de cert termini, realització d'una tasca determinada, reincorporació d'una persona empleada a la qual s'havia reemplaçat temporalment, realització de pràctiques o formació, o substitució de la part de treball no desenvolupada per les persones parcialment jubilades).

Mitjana d'hores treballades

Mitjana d'hores treballades efectivament en l'ocupació principal per les persones que han treballat durant la setmana anterior a la de l'entrevista.

Empresariat amb i sense assalariats

Inclou també les persones cooperativistes (que són sòcies de cooperatives de producció i que hi treballen).

Població ocupada a temps complet i ocupada a temps parcial

La població ocupada es classifica, segons la jornada habitual de treball en la seva ocupació principal, entre ocupada a temps complet i ocupada a temps parcial. La distinció entre els dos tipus de jornada es basa en part en l'apreciació de les persones ocupades, res-

pectant certs límits referits al nombre d'hores habituals treballades (jornada a temps complet: nombre d'hores habituals setmanals no inferiors a 30 hores, que la persona ocupada considera com a jornada a temps complet; jornada a temps parcial: nombre d'hores habituals setmanals no superiors a 35 hores, que la persona ocupada considera com a jornada a temps parcial).

Població ocupada directiva

És una classificació basada en la professió que exerceixen els treballadors i treballadores en la seva ocupació principal, i comprèn el gran grup d'ocupació 1 de la Classificació nacional d'ocupacions de 1994 (CNO-94, CCO-94 en versió catalana).⁴

4 UE-EFT: Classificació Internacional Uniforme d'Ocupacions (CIUO-88)

Població aturada o desocupada

És la població de 16 anys o més⁵ que no ha treballat, que està disponible per treballar i busca una ocupació. Es consideren disponibles les persones que podrien començar a treballar en el termini de 2 setmanes (a partir de la data de l'entrevista). Es considera que hi ha una recerca efectiva d'ocupació quan s'han efectuat gestions en aquest sentit o per establir-se per compte propi durant les 4 setmanes anteriors (a la data de l'entrevista). També s'inclouen entre les persones desocupades les que no han treballat i que estan a l'espera d'incorporar-se a una ocupació.

En classificar la població desocupada segons el sector d'activitat, se separa els que no han treballat abans dels que sí ho han fet. La categoria "No classificats" inclou les persones desocupades que van deixar la seva darrera ocupació fa 3 anys o més.

5 UE-EFT: persones de 15 a 74 anys; de 16 a 74 anys a Espanya i Regne Unit.

Població inactiva

És la població de 16 anys o més⁶ que no ha treballat i, o no cerca ocupació o no està disponible per treballar. La recerca d'ocupació i la disponibilitat per treballar s'han d'entendre en el sentit com s'han utilitzat en la definició de població desocupada.

La situació d'inactivitat classifica la població inactiva segons una sèrie de situacions, que no són exclusives de la població inactiva ni són excloents entre elles. La categoria "Altres" in-

clou tant les persones inactives que han dut a terme, sense remuneració, treballs socials, activitats benèfiques, etc., com les persones discapacitades permanents.

6 UE-EFT: població de 15 anys i més; 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia. Eurostat defineix la població inactiva com les persones que no són classificades ni com a ocupades ni com a desocupades.

Taxes

Taxa d'activitat

És l'indicador relatiu associat a la població activa i es defineix com el quocient entre la població activa i la població de 16 anys i més⁷ (en %). Per cada sexe i/o grup d'edat es poden calcular taxes específiques d'activitat; en aquests casos, el numerador i el denominador es refereixen al col·lectiu poblacional concret.

7 UE-EFT: població de 15 anys i més; 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia.

Taxa d'ocupació

És l'indicador relatiu associat a la població ocupada i es defineix com el quocient entre la població ocupada i la població de 16 anys i més⁸ (en %). Per cada sexe i/o grup d'edat es poden calcular taxes específiques d'ocupació; en aquests casos, el numerador i el denominador es refereixen al col·lectiu poblacional concret.

8 UE-EFT: població de 15 anys i més; 16 anys i més a Espanya i Regne Unit; de 15 a 74 anys a Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Hongria, Letònia i Suècia.

Taxa d'atur

És l'indicador relatiu associat a la població desocupada i es defineix com el quocient entre la població aturada o desocupada i la població activa (en %). Per cada sexe i/o grup d'edat es poden calcular taxes específiques d'ocupació; en aquests casos, el numerador i el denominador es refereixen al col·lectiu poblacional concret.

Taxa de parcialitat

És el percentatge de persones ocupades a temps parcial sobre el total de població ocupada. S'ha calculat per a ambdós sexes, i per a cada un per separat.

Taxa de salarització

És l'indicador relatiu associat a la població ocupada assalariada i que es defineix com el percentatge de la població ocupada assalariada sobre el total de població ocupada. S'ha calculat per a ambdós sexes, i per a cada un per separat.

Taxa de temporalitat

És el percentatge de persones assalariades amb contracte temporal sobre el total de població ocupada assalariada. S'ha calculat per a ambdós sexes, i per a cada un per separat.

Enquesta d'estructura salarial

L'Enquesta d'estructura salarial és una investigació sobre l'estructura i distribució dels salaris, de periodicitat quadriennal a partir dels resultats de l'Enquesta de 2002. Investiga la distribució dels salaris en funció d'una gran varietat de variables com són el sexe, l'ocupació, la branca d'activitat, l'antiguitat o la dimensió de l'empresa.

L'àmbit poblacional de l'enquesta està format per població treballadora per compte aliè que treballa en centres de cotització de 10 o més treballadors i treballadores. Se n'exclouen la presidència, els membres de consells d'administració i tot aquell personal que no es remuneri en forma de salaris sinó de comissions o beneficis.

La cobertura sectorial s'estén a la indústria, la construcció i els serveis a excepció de l'Administració pública i del servei domèstic.

Tots els conceptes salarials es recullen en valors bruts, és a dir, abans de practicar retencions a compte de l'IRPF o contribucions a la Seguretat Social per part de la persona treballadora.

A partir de l'any 2004 i pels anys en què no es fa l'enquesta, l'Enquesta anual d'estructura salarial obté estimacions dels guanys bruts anuals per treballador classificats per diverses variables.

Enquesta de condicions de treball a Catalunya (2005)

L'Enquesta de condicions de treball a Catalunya està prevista al Pla de Govern per a la prevenció de riscos laborals 2005-2008 i té com a objectius generals identificar i analitzar les condicions de treball en les empreses situades a Catalunya des de la perspectiva d'empresaris i de treballadors, millorar el grau de representativitat dels resultats d'enquestes similars efectuades en àmbits més amplis i cobrir noves àrees de recerca.

L'àmbit poblacional de l'Enquesta està format per tota la població treballadora ocupada a Catalunya, afiliada a la Seguretat Social, inclosa en comptes de cotització de 2 o més treballadors del règim general de la Seguretat Social, exceptuant-ne les persones incloses en activitats agràries.

Els principals resultats de l'Enquesta de condicions de treball a Catalunya fan referència a condicions sociolaborals, de seguretat, ambientals, ergonòmiques, psicossocials, i també a resultats sobre danys a la salut, conciliació de la vida laboral i familiar, i de satisfacció en el treball.

Negociació col·lectiva

L'estadística sobre negociació col·lectiva recull convenis col·lectius estatutaris, convenis d'adhesió, acords per mediació o laudes arbitrals, convenis d'extensió, pactes d'eficàcia limitada i acords o pactes de funcionaris, els quals anomenarem de forma genèrica acords col·lectius.

La font d'informació bàsica és el full estadístic que han d'emplenar les comissions negociadores un cop signat el conveni i que forma part de la documentació que s'ha de presentar davant l'autoritat laboral.

A més dels acords col·lectius que es registren als serveis territorials i a la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball també es tenen en compte els acords col·lectius que es registren al Ministeri de Treball i Afers Socials i que afecten Catalunya.

Les dades són provisionals durant 18 mesos, període en el qual encara es registren acords col·lectius que tenen incidència en l'any en qüestió.

Hem considerat acord col·lectiu qualsevol forma legal de negociació col·lectiva de les condicions laborals, entre la part empresarial i els representats dels treballadors, recollides en un text signat per les parts negociadores. En aquest butlletí hem distingit les naturaleses jurídiques següents:

—**Convenis estatutaris**, que es defineixen com aquells pactes o acords subscrits conforme al que estableix el títol III de l'Estatut dels treballadors entre la representació legal dels treballadors i dels empresaris, pels quals es fixen les condicions que han de regir les relacions singulars de treball dels treballadors i empresaris inclosos en el seu àmbit d'aplicació (art. 82 del Reial decret legislatiu 1/1995, de 24

de març, pel qual s'aprova el Text refós de la llei de l'estatut dels treballadors, BOE de 29 de març de 1995); s'hi inclouen també els convenis d'adhesió, els acords per mediació o laudes arbitrials i els convenis d'extensió.

—**Pactes d'eficàcia limitada**, que són els formalitzats al marge de la regulació específica del títol III de l'Estatut dels treballadors quant als seus requisits substantius, formals i procedimentals, a l'empara de l'article 37.1 de la Constitució espanyola; manquen d'eficàcia *erga omnes*, i tenen només una eficàcia personal limitada als treballadors i als empresaris afiliats i associats, respectivament, a les organitzacions sindicals i patronals signants o, si escau, a la part treballadora representada per les candidatures pertanyents a determinats sindicats integrats en l'òrgan unitari de representació i l'empresa; manquen de valor normatiu, i tenen només un valor convencional, no s'integren en el sistema de fonts del dret laboral previst en l'article 3.1 de l'Estatut dels treballadors i es regulen per la normativa general del dret comú en el camp de les obligacions.

—**Acords i Pactes de funcionaris**, que determinen condicions de treball del funcionari públic en matèries que són competència del Consell de Ministres, dels consells de govern de les comunitats autònomes o dels òrgans corresponents de les entitats locals, i que, perquè siguin vàlids i eficaços, han de ser aprovats expressament i formalment per l'òrgan competent (acords) o en matèries que es corresponen estrictament amb l'àmbit competencial de l'òrgan administratiu que els subscriu i que vinculen directament les parts (pactes) (art. 35 de la Llei 7/1990, de 19 de juliol, de negociació col·lectiva i participació en la determinació de les condicions de treball dels funcionaris públics).

Segons l'àmbit de negociació els acords col·lectius es classifiquen en:

— **Empresa**, quan afecta tota l'empresa o una part, o bé quan afecta un grup d'empreses.

— **Sector**, la resta d'acords col·lectius.

El període de temps durant el qual són aplicables les condicions laborals pactades per les parts negociadores en l'acord col·lectiu s'anomena **vigència**. Eventualment poden pactar-se diferents períodes de vigència per a cada matèria o grup homogeni de matèries dins d'un mateix acord col·lectiu.

En aquest butlletí s'ofereixen dades que fan referència a la presència de la dona en les comissions negociadores dels acords col·lectius.

Permisos de maternitat i paternitat

Permís de maternitat

Les dades relatives a prestacions per maternitat fan referència a maternitat, adopció i acolliment familiar, tant preadoptiu com permanent, i es reben durant el període de descans establert.

La durada del període de descans és de 16 setmanes, ampliables en 2 setmanes més per cada fill/a a partir del segon, en cas de part, adopció o acolliment múltiple.

En cas de part, si el pare i la mare treballen, a excepció de les 6 primeres setmanes que són de descans obligatori, la mare pot optar perquè el pare gaudeixi d'una part determinada i ininterrompuda del període de descans, de manera simultània o successiva al de la mare.

En cas d'adopció o acolliment de menors de fins a 6 anys o de menors discapacitats o amb especials dificultats d'inserció social de més de 6 anys, si la mare i el pare treballen, el període de descans es distribueix a opció de les persones interessades, que el poden gaudir de manera simultània o successiva, en períodes ininterromputs i amb els límits de durada indicats.

La font de la informació és l'Institut Nacional de la Seguretat Social, que és l'entitat responsable de la gestió d'aquestes prestacions.

Permís de paternitat

Està regulat per la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes, aprovada el 15 de març de 2007 pel Congrés dels Diputats.

La Llei regula que els pares puguin gaudir de fins a 15 dies per naixement d'un fill/a o per adopció o acolliment familiar, preadoptiu o permanent, a comptar des del dia del naixement o de la data corresponent de la resolució judicial d'adopció o de la decisió administrativa o judicial d'acolliment. Aquests 15 dies són ampliables en el supòsit de part, adopció o acolliment múltiple en dos dies més per cada fill/a, a partir del segon.

La font de la informació és l'Institut Nacional de la Seguretat Social, que és l'entitat responsable de la gestió d'aquestes prestacions.

Programes de polítiques actives d'ocupació

Les polítiques actives de creació i de millora de l'ocupació (PAO) es proposen ajustar les capacitats de les treballadores i els treballadors a les necessitats de les empreses, i promoure la participació dels agents socials en la cohesió dels territoris i el seu desenvolupament

econòmic. Impliquen una acció personalitzada que faci efectiva la comunicació entre les oportunitats que ofereixen les empreses i la disponibilitat i la capacitat de resposta de les persones. Els objectius del SOC i de les PAO que gestiona segueixen les prioritats derivades de l'Estratègia europea per a l'ocupació: la millora de la capacitat d'inserció professional, el foment de l'esperit empresarial i de la capacitat d'adaptació de les empreses i treballadors/ores, i el reforçament de la igualtat entre homes i dones. A continuació es detallen els programes i convocatòries de polítiques actives d'ocupació gestionades pel Servei d'Ocupació de Catalunya l'any 2007.

Programes de qualificació professional

• Formació ocupacional per a persones aturades

Accions de formació professional ocupacional vinculades al catàleg de qualificacions professionals de Catalunya. L'objectiu és proporcionar les competències professionals requerides per a l'exercici d'una ocupació.

• Compromís de contractació

Accions de formació teoricopràctiques adreçades a l'adquisició de les competències per al desenvolupament del lloc de treball que l'empresa necessita cobrir de forma immediata.

• Noves qualificacions

Accions de formació professional ocupacional adreçades a noves qualificacions. L'objectiu és proporcionar les competències professionals requerides per a l'exercici d'una ocupació emergent o sotmesa a una actualització.

• Programa de garantia social

Accions formatives adreçades a joves que finalitzen l'ESO sense assolir-ne els objectius. La finalitat és proporcionar una informació bàsica i professional que els permeti incorporar-se a la vida activa o prosseguir els seus estudis, especialment en la formació professional específica de grau mitjà.

• Reciclatge

Subvenció del 52% dels costos generats a les empreses per la participació en activitats formatives, tant a treballadors/ores individuals com a grups de la mateixa empresa.

• Convenis interdepartamentals

El Servei d'Ocupació de Catalunya i el Departament de Treball col·laboren amb diferents departaments de la Generalitat en la planificació d'accions de formació professional.

• Centres d'Innovació i Formació Ocupacional (CIFO)

En el marc dels programes de qualificació professional dels treballadors, els CIFO integren diferents mesures, entre les quals destaca la formació professional ocupacional. En aquest sentit, ofereixen cursos adreçats a persones treballadores inscrites a les oficines de Treball de la Generalitat de Catalunya que es troben en situació d'atur, programen accions d'experimentació en noves qualificacions i fan proves de professionalitat per avaluar les competències professionals i emetre els certificats corresponents.

El seu objectiu principal és ser el referent dins l'àmbit de la formació ocupacional adreçada a treballadors/ores aturats i en actiu.

Una altra línia de treball dels centres CIFO és la formació de formadors/ores i de gestors/ores de polítiques actives d'ocupació, tant pel que fa a la metodologia com d'especialització i perfeccionament tècnic, juntament amb la investigació i la innovació metodològica. En aquest àmbit, els CIFO porten a terme accions formatives adreçades a formadors/ores dels sistemes de formació ocupacional i contínua de Catalunya i als gestors/ores de polítiques actives d'ocupació (PAO). Moltes d'aquestes accions formatives es fan mitjançant l'e-CIFO que és el portal de formació corporativa i de formació de formadors/ores del Servei d'Ocupació de Catalunya.

• Contractes programa (formació contínua)

Tenen com a finalitat la millora de les competències i les qualificacions així com l'actualització i l'especialització professional.

Programes d'informació i orientació professional

Els programes d'informació i orientació professional tenen per objecte l'orientació professional per a l'ocupació i l'assistència per a l'autoocupació, articulades de forma personalitzada en itineraris personals d'inserció, amb l'objectiu d'incrementar o millorar les possibilitats d'ocupació dels treballadors/ores no ocupats inscrits en el Servei d'Ocupació de Catalunya.

Les actuacions que es prioritzen són les següents: serveis integrals per l'ocupació; accions d'informació, orientació i acompanyament a la inserció; prospecció d'empreses i creació i/o millora de metodologies i/o instruments d'intermediació laboral.

Programes mixtos de formació i treball

Els programes mixtos de formació i treball

adreçats a la millora de la qualificació professional tenen com a finalitat la realització d'obres o serveis públics, que aportin un benefici social a la comunitat.

• Escoles taller

Són programes públics d'ocupació i formació que tenen com a finalitat millorar les possibilitats d'ocupació de joves aturats menors de 25 anys. En el desenvolupament dels projectes es combina la formació i el treball efectiu en obres d'interès públic i social.

• Casos d'ofici

Programes mixtos de formació i treball adreçats a joves menors de 25 anys, que ja disposen d'un nivell de formació bàsica, ESO, batxillerat, formació professional o qualsevol altra formació que pugui ser considerada pel grup de treball, encara que no hagin assolit un nivell de coneixement pràctic o tinguin una mancança d'experiència professional.

• Tallers d'ocupació

Són programes públics d'ocupació i formació que tenen com a finalitat millorar les possibilitats d'ocupació de les persones en situació d'atur més grans de 25 anys. En el desenvolupament dels projectes es combina la formació i el treball efectiu en obres d'interès públic i social.

Programes de promoció de l'ocupació

Els programes de promoció de l'ocupació es poden concretar en els tipus d'actuacions següents:

• Plans d'ocupació amb les corporacions locals

Són un programa d'experienciament laboral que consisteix en la contractació de persones en situació d'atur per a la realització d'obres i serveis d'interès general i social. Aquest programa s'ha d'entendre com un programa plurifuncional. Es pot utilitzar per a la millora de l'ocupabilitat de les persones amb més dificultats d'inserció, de les necessitats del territori on s'actua i dels recursos ocupacionals de què disposa l'entitat local per tal d'articular itineraris d'inserció laboral que integren diferents polítiques actives. Poden concretar-se en:

- Accions de millora ocupacional, enteses com a accions que comporten la contractació de persones desocupades per a la realització d'una obra o servei d'interès general i social amb la finalitat de millorar la seva ocupabilitat tot adaptant el seu perfil professional als requeriments del mercat de treball actual.

- Accions d'especial interès social i comunitari professionals, enteses com les que comportin la contractació de personal, tècnic principalment, per a la realització de tasques de dinamització, mediació, medi ambient, atenció a col·lectius amb risc d'exclusió social i altres similars.

- Accions que formin part d'un itinerari ocupacional que suposi la programació de diferents polítiques actives, com són accions d'orientació professional i de formació ocupacional que puguin tenir continuïtat amb projectes d'experimentació laboral.

• Programes experimentals en matèria d'ocupació

Tenen com a objectiu la posada en marxa de dispositius de suport a la inserció laboral que suposen l'elaboració d'itineraris integrals d'inserció. Els col·lectius prioritzats en aquest tipus d'actuacions han de ser les persones en risc d'exclusió sociolaboral, persones amb discapacitat, persones nouvingudes en situació de desavantatge laboral, persones amb baixa qualificació provinents de processos de reestructuració i tancament d'empreses o altres col·lectius amb baixa qualificació professional.

• Nous jaciments d'ocupació

Els projectes de nous jaciments d'ocupació poden ser o bé de creació d'ocupació o bé d'estimulació de la demanda.

Programes de desenvolupament local

Els programes de desenvolupament local han d'incidir sobre els aspectes següents: diagnòstic socioeconòmic; planificació estratègica; desenvolupament sectorial; diversificació productiva; valoració de recursos endògens: patrimoni natural i cultural, medi ambient...; estudi i provisió d'infraestructures i serveis de suport a l'activitat econòmica; reequilibrament territorial i social; reducció de les deslocalitzacions empresarials; captació i foment de noves activitats econòmiques; aflorament de l'economia submergida; creació d'empreses; xarxes de cooperació i mobilitat geogràfica.

En el marc dels programes de desenvolupament local hi trobem:

• Programa d'iniciatives locals d'ocupació (I+O)

El Programa d'iniciatives locals d'ocupació (I+O) és un programa de subvencions destinat a la creació d'activitat econòmica i a la generació de llocs de treball estables, mitjançant el foment de l'activitat empresarial i amb el suport

de les entitats locals. El Programa disposa de diferents línies d'ajut per a la posada en marxa de noves empreses. Es prioritzen els projectes que incideixen en la promoció laboral de les dones en el marc de les empreses qualificades d'I+O.

• Suport a la contractació d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL)

La funció dels AODL és dinamitzar, promoure i executar, en col·laboració amb altres agents del territori (agents socials, econòmics, empresarials i d'altres) les polítiques i els programes que afavoreixin la promoció econòmica en el seu territori d'actuació, cercant un creixement econòmic sostenible generador d'ocupació al territori.

• Suport al conjunt d'accions destinades a proporcionar eines a les entitats locals que els permetin analitzar les potencialitats de desenvolupament, diagnosticar el territori, planificar estratègies, implementar programes, projectes i actuacions, fer difusió de les accions que es fan en el territori i facilitar els intercanvis de coneixements i d'experiències de desenvolupament local en totes les seves dimensions.

Aquest tipus d'actuació es concreta en les accions següents:

- Estudis i informes de planificació, sectorials, de viabilitat, o altres de naturalesa anàloga, per tal de proporcionar a les entitats locals eines de planificació estratègica i operativa amb l'objectiu d'afavorir el desenvolupament, la generació d'activitat i la creació d'ocupació.

- Campanyes per promocionar, difondre i comunicar els projectes i actuacions.

- Jornades, seminaris i intercanvis de coneixements i experiències per afavorir el desenvolupament local i l'ocupació, la innovació, la cohesió social, la implementació dels plans de desenvolupament, la difusió de les bones pràctiques i la cooperació en el territori.

• Pactes territorials

Accions amb caràcter innovador i experimental, en matèria d'orientació, intermediació, ocupació i formació, complementàries de les polítiques actives sense regulació normativa específica; accions de promoció del desenvolupament local, i accions adreçades a l'anàlisi, planificació, programació, seguiment i avaluació del territori.

• Treball als barris

És un conjunt d'actuacions de caràcter ocupacional i de desenvolupament local destinat als

habitants dels barris que tenen projectes seleccionats en el marc de la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixin una atenció especial, posteriorment desplegada pel Decret 369/2004, de 7 de setembre.

Igualtat d'oportunitats

• Programa d'inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats

Integració al mercat de treball dels col·lectius amb dificultats d'inserció laboral mitjançant l'articulació d'accions ocupacionals que combinen mesures de diferent naturalesa.

• Programa per al foment de la igualtat home-dona en el mercat de treball

Mesures d'acció positiva que tenen com a finalitat la posada en marxa d'actuacions que neutralitzin les desigualtats existents entre homes i dones al mercat laboral en relació amb l'accés a l'ocupació, la formació, la promoció professional i les condicions de treball.

• Foment de la contractació de persones amb discapacitat procedents de l'atur

Subvencions i ajuts a la contractació de persones amb discapacitat.

• Foment de la contractació de persones amb discapacitat provinents d'enclavaments laborals

Subvencions i ajuts a la contractació indefinida de persones treballadores amb discapacitat provinents d'un enclavament laboral.

• Mesures alternatives a la contractació de persones amb discapacitat (2%)

Les empreses amb més de 50 persones treballadores indefinides estan obligades a contractar un nombre de persones amb discapacitat no inferior al 2% de la plantilla. El Reial decret 364/2005 proporciona mesures alternatives a aquesta obligació, són mesures excepcionals i per poder adoptar-les és necessari acreditar la impossibilitat de contractar el nombre de persones amb discapacitat al qual obliga la Llei. Aquestes mesures són: subscriure un contracte mercantil o civil amb un centre especial de treball (CET) o amb un treballador/a autònom/a per al subministrament de matèries o serveis; realitzar donacions o accions de patrocini, sempre de caràcter monetari, per exercir activitats d'inserció laboral i de creació d'ocupació de persones amb discapacitat amb fundacions o associacions d'utilitat pública; constituir un enclavament laboral amb un CET.

Accions d'estudi i programes de millora del sistema

• Unitats de promoció i desenvolupament

Aquests projectes tenen com a finalitat l'anàlisi de la realitat socioeconòmica del territori, així com el desenvolupament d'estudis i propostes orientades a afavorir l'accés al mercat de treball de les persones incloses en col·lectius de risc d'exclusió social; en general, són projectes que contribueixen a la millora del mercat de treball i a la millora de la qualitat de l'ocupació i de les polítiques actives

Regulació d'ocupació

La matèria que s'investiga són els expedients de regulació d'ocupació presentats per les empreses o per la representació legal dels treballadors per sol·licitar la suspensió o l'extinció de les relacions laborals o la reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major, o per extinció de la personalitat jurídica de qui contracta. A partir de les fitxes estadístiques s'obté informació del nombre d'expedients de regulació d'ocupació i de les empreses i de la població treballadora afectada.

Les dades que es presenten es refereixen únicament a expedients de regulació d'ocupació resolts en primera instància, és a dir, no està inclosa la informació dels expedients resolts per recurs.

Els expedients de regulació d'ocupació es classifiquen segons els conceptes següents:

• Forma d'acabament: autoritzats, no autoritzats i desistits (que inclou també els arxivats).

• Tipus: pactats i no pactats (segons si es presenten amb acord previ o no, respectivament, entre l'empresa i la representació legal dels treballadors).

• Mesura o efecte: només té sentit per als expedients autoritzats i poden ser suspensions del contracte, reduccions de jornada i extincions de contracte. Les jubilacions anticipades es consideren estadísticament com a extincions de contracte. Quan un sol expedient inclou diversos efectes, es classifica segons el que afecta el major nombre de persones. Les extincions de contractes que necessiten autorització administrativa, mitjançant la resolució d'un expedient de regulació d'ocupació són les que es consideren acomiadaments col·lectius (des de la Llei 11/1994, de 19 de maig, són els que afecten la totalitat d'una plantilla de més de 5 persones com a conseqüència de

l'extinció total de l'activitat empresarial, o que afecta, en un període de 90 dies, almenys a 10 persones assalariades en empreses de menys de 100 treballadors, al 10% de la plantilla en empreses d'entre 100 i 300 treballadors o a 30 persones assalariades en empreses amb més de 300 treballadors).

Habitualment s'emplena un full estadístic per a cada expedient acabat excepte quan un expedient afecta centres de treball que estan situats a províncies diferents, que s'emplena un full per a cada província. Aquest fet afecta els expedients resolts per la Direcció General de Relacions Laborals del Departament de Treball o per la Direcció General de Treball del Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

La informació recollida en aquest butlletí es refereix només a expedients autoritzats

Renda mínima d'inserció

La renda mínima d'inserció és una prestació econòmica assistencial de caràcter diferencial o complementari de tracte periòdic i subjecta al desenvolupament satisfactori d'un pla individual de reinserció.

La seva gestió està encarregada als departaments de Treball i d'Acció Social i Ciutadania, i té per objecte el desenvolupament coordinat de les accions destinades a ajudar les persones que no disposen dels mitjans econòmics suficients per atendre les necessitats bàsiques, mentre les preparen per a la inserció o la reinserció social i laboral.

D'entre les prestacions previstes a la Llei, el Departament de Treball gestiona l'abonament de la prestació econòmica i l'exercici de les accions per a la inserció laboral de les persones beneficiàries.

El pagament d'aquesta prestació té una durada màxima de 12 mensualitats dins un exercici pressupostari, si bé aquesta durada pot ser prorrogada per acord exprés. De l'import global se n'han de deduir, en còmput anual, els ingressos de qualsevol mena de què disposi la persona beneficiària i qualsevol membre de la unitat familiar, amb les excepcions que preveu el Decret 306/1998.

Rotació laboral

A partir de la informació que facilita l'Observatori del Treball, relativa a les dades de la contrac-

tació que es registra anualment a Catalunya, és possible identificar el nombre de contractes que acumula cadascuna de les persones treballadores contractades i les empreses on els materialitzen.

Amb aquesta informació es calcula un índex de rotació laboral que mesura el nombre de contractes que, com a mitjana, formalitzen aquelles persones que han estat contractades dues o més vegades al llarg de l'any.

Les dades de rotació laboral se centren en la figura de la persona contractada. Ara bé, pel que fa als resultats per edats, atès que una persona treballadora pot estar comptabilitzada durant l'any en dos trams d'edat diferents, els índexs de rotació per trams d'edat resultants són inferiors a la mitjana de l'economia.

Sinistralitat laboral

Les dades sobre accidents de treball s'elaboren a partir de les comunicacions d'accidents que les empreses i les entitats gestores o col·laboradores estan obligades a presentar davant l'autoritat laboral.

S'entén per accident de treball qualsevol succeís concret que produeix una lesió corporal física o psíquica, que la persona treballadora pateix amb ocasió o com a conseqüència del treball desenvolupat.

Els accidents de treball es classifiquen, segons la gravetat, en sense baixa i amb baixa, i aquests últims, en lleus, greus i mortals.

Segons el lloc on ha ocorregut l'accident, els accidents es classifiquen com segueix:

- En jornada de treball (quan tenen lloc durant la jornada de treball, dins del centre de treball o per desplaçament; s'inclouen els accidents de circulació i altres accidents en qualsevol mitjà de transport i els accidents ocorreguts fora de l'empresa, però només durant la jornada laboral).

- *In itinere* (quan ocorren en l'anada o en la tornada del lloc de residència al lloc de treball, fora de la jornada laboral).

Les comunicacions d'accident de treball amb baixa han de presentar-se quan té lloc un accident que causi la baixa de qui treballa, en el termini màxim de 5 dies hàbils comptats des de la data en què s'ha produït l'accident o des de la data de la baixa mèdica. Es recullen els accidents de treball amb absència de la feina durant al menys un dia, exclòs el de l'accident,

i prèvia baixa mèdica. S'han de comunicar, a més, de manera urgent, en el termini de 24 hores, els accidents en jornada de treball mortals, els considerats greus i molt greus i els accidents que afectin més de 4 persones treballadores, pertanyin o no a la plantilla de l'empresa. No s'inclouen les recaigudes, enteses com a baixa mèdica conseqüència directa d'un accident anterior.

En els accidents de treball s'inclouen patologies no traumàtiques del tipus infarts, vessaments cerebrals, etc., que no són estrictament accidents de treball però que es consideren com a tals a efectes legals si ocorren durant la jornada laboral i tenen una relació amb la feina efectuada.

La comptabilització estadística es fa:

- Fins a 2004, segons la data de presentació dels comunicats davant l'autoritat laboral. D'acord amb l'Ordre TRI/10/2004, la notificació feta per mitjans telemàtics es considera presentada davant l'Administració quan es registri al Registre Telemàtic de l'Administració Oberta de Catalunya (AOC-RAT).

- Des de 2005, segons la data d'acceptació dels comunicats per part de l'autoritat laboral. Es comptabilitzen els comunicats fets per mitjans telemàtics (DELTA, AOC-RAT o l'aplicatiu de què disposi la comunitat autònoma corresponent).

Es recullen els accidents de treball de persones afiliades a algun dels règims de la Seguretat Social, que tinguin coberta de forma específica aquestes contingències, ja que són les úniques obligades a presentar els documents i comunicacions esmentats. La cobertura estadística és, doncs, parcial en alguns sectors econòmics, situacions professionals i ocupacions (per exemple, treballadors i treballadores per compte propi, familiars i de la llar, de l'administració pública i d'educació). Els règims en què l'acció protectora comprèn de manera específica la contingència d'accident de treball són els següents: règim general, règim especial de la mineria del carbó, règim especial agrari i règim especial de treballadors del mar. Els treballadors afiliats al règim especial de treballadors autònoms poden optar voluntàriament per la cobertura de les contingències, des de 2004.

Societats laborals i cooperatives de segon grau

Les dades del Registre Administratiu de Societats Laborals agrupen els dos tipus d'entitats que es registren: les societats anònimes laborals (SAL) i les societats limitades laborals (SLL). La inscripció com a societat laboral és una qualificació administrativa prèvia a la inscripció de la societat en el registre mercantil corresponent. Les dades es diferencien entre socis i sòcies treballadors i socis de capital, ja que malgrat ser societats anònimes (SA) o societats de responsabilitat limitada (SL) per poder adquirir la condició de laboral, la majoria del capital ha d'estar en mans de socis i sòcies treballadors.

En les cooperatives de segon grau, on la majoria dels socis són altres cooperatives, per tant persones jurídiques, les dades fan referència a les persones que representen a aquestes persones jurídiques en els òrgans d'administració.

Tant en el cas de les societats laborals com en el de les cooperatives de segon grau la informació fa referència al moment de la constitució de la societat.

EDITA

Departament de Treball

Mar Serna, consellera de Treball

Antoni Fernández, secretari general de Treball

Joan Josep Berbel, director del Servei d'Ocupació de Catalunya

Salvador Álvarez, director general de Relacions Laborals

Mireia Franch, directora general d'Economia Cooperativa i Creació d'Empreses

Sara Berbel, directora general d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball

REDACCIÓ

Direcció General d' Igualtat d'Oportunitats en el Treball i Gabinet Tècnic del Departament de Treball

COORDINACIÓ DE L'EDICIÓ

Gabinet de Comunicació del Departament de Treball

DISSENY I MAQUETACIÓ

SUMMA COMUNICACIÓ

FOTOCOMPOSICIÓ I IMPRESSIÓ

www.cege.es

“
a la feina
iguals
”